

ภาคผนวก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.กรกฎ พลตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวิระยุทธ ก้อนกั้น นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ณรงค์ศักดิ์ พรหมวัง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวิระยุทธ ก้อนกัน นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คดีวิวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘
โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายวิระยุทธ ก้อนกัน นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร นุติมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใครขอความ อนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำ วิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญยื่นข้อมูลการวิจัย

เรียน ดร.ชรินทร์ เจริญไชย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวิระยุทธ ก้อนกั้น นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการยื่นข้อมูลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร. ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญยืนยันข้อมูลการวิจัย

เรียน ดร.ชลายุทธ์ คุรุเมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวิระยุทธ ก้อนกัน นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์ทิพนัน เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการยืนยันข้อมูลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวิวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร. ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.นวลพรรณ วรรณสุธี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายวีระยุทธ ก้อนกั้น นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร วัฒนเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ที่มาก ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศร ๐๕๕๒.๑๒/ว ๑๐๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.นันทนา สีลาชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายวีระยุทธ ก้อนกั้น นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้เสร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.บดินทร์ ธรรมสังวาลย์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวีระยุทธ ก้อนกั้น นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์ทิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คดีวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ไพรัช มณีโชติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวิระยุทธ ก้อนกั้น นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญยืนยันข้อมูลการวิจัย

เรียน ดร.วิศิษฐ์ มุ่งนากลาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวีระยุทธ ก้อนกั้น นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการยืนยันข้อมูลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวิวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร. ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ชลายุทธ์ ครุฑแสง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวีระยุทธ ก้อนกั้น นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญยืนยันข้อมูลการวิจัย

เรียน ดร.อนุสิทธิ์ นามโยธา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวีระยุทธ ก้อนกัน นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการยืนยันข้อมูลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารแผนงานและงบประมาณ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.ไอลดา คล้ายสาริต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายวิระยุทธ ก้อนกั้น นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้สอนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร ทลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญยืนยันข้อมูลการวิจัย

เรียน นางสาวสมจิตร นาสีแสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวีระยุทธ ก้อนกัน นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สมพร หลิมเจริญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการยืนยันข้อมูลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
- แบบทดสอบสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจ
- แบบประเมินความสอดคล้อง
- แบบประเมินตนเองสมรรถนะ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ
- แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
- แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินตนเองด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ
- แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
- แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม
- แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ
- ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพ
จริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม** หมายถึง กระบวนการที่ให้ได้มาซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับสมรรถนะและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

1.2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ให้สอดคล้องกับผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แล้วนำโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาความเหมาะสม และความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง การนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ด้วยแบบทดสอบวัดสมรรถนะด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านทักษะ เจตคติ และความพึงพอใจ โดยประเมินสมรรถนะด้าน ความรู้ ความเข้าใจ คุณลักษณะ และทักษะปฏิบัติก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม และแบบประเมินความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

1.4 การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม โดยพิจารณาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบวัดสมรรถนะด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ ก่อนและหลัง ระดับความพึงพอใจ หลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คะแนนเฉลี่ยการประเมิน ความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับเกณฑ์ที่กำหนด

2. สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

2.1 สมรรถนะด้านความรู้ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความรู้ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน และความรู้ด้านหลักการทฤษฎีการจัดการเรียนรู้

2.2 สมรรถนะด้านทักษะ หมายถึง มีความสามารถในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้กับสาระการเรียนรู้แกนกลาง การจัดทำโครงสร้างรายวิชา การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนสาระสำคัญ การเขียนผลการเรียนรู้ การเขียนคำอธิบายรายวิชา การกำหนดสาระการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล การจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้

2.3 สมรรถนะด้านคุณลักษณะ หมายถึง ลักษณะของครูผู้สอนที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนโดยนำเอาสภาพของความเป็นจริงในชีวิต ในสังคม ในชุมชน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง หมายถึง การดำเนินการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการระดมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเข้าไปเผชิญสภาพการณ์จริง ปัญหาจริง ในบริบทจริง และร่วมกันศึกษาเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ข้อมูลและวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะแก้ปัญหานั้น และได้รับผลการประเมินตามมาตรฐานคุณภาพในชีวิตจริง หรือผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงในห้องเรียนได้ โดยการจัดกิจกรรมที่จำลองหรือสะท้อนความเป็นจริงให้ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดแก้ปัญหา หรือเข้าไปสวมบทบาทในสถานการณ์จำลองและเรียนรู้ที่จะใช้ความรู้และทักษะต่างๆ ในการเข้าใจสภาพความเป็นจริงและแก้ปัญหาต่างๆซึ่งกิจกรรมดังกล่าวควรจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ได้เรียนรู้ความรู้ในระดับลึก ได้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้กับโลกแห่งความเป็นจริง ได้อภิปรายสนทนาในเรื่องที่เป็นสาระสำคัญ และได้รับผลการตัดสินใจและการกระทำของตนจากสังคม หรือตามเกณฑ์มาตรฐานในชีวิตจริง

4. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเข้าไปเผชิญสภาพการณ์จริง ปัญหาจริง ในบริบทจริง และร่วมกันศึกษาเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ข้อมูลและวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะแก้ปัญหานั้น ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะ 3 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านเจตคติ

4.1 สมรรถนะด้านความรู้ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความรู้ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนตามสภาพจริง การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงและความรู้พื้นฐานด้านหลักการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

4.2 สมรรถนะด้านทักษะ หมายถึง มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้กับสาระการเรียนรู้ตามสภาพจริง การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้กับสาระการเรียนรู้แกนกลาง การจัดทำโครงสร้างรายวิชา การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนสาระสำคัญ การเขียนผลการเรียนรู้ การเขียนคำอธิบาย

รายวิชา การกำหนดสาระการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำสื่อ
ประกอบการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล การจัดทำแผนการ
จัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

4.3 สมรรถนะด้านคุณลักษณะ หมายถึง มีความตระหนักและเห็น
ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง โดยนำเอาสภาพของความเป็นจริง
ในชีวิต ในสังคม ในชุมชน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการเห็นคุณค่าของตนเอง
และความสามารถของตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง

5. องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง สภาพปัญหาและความ
จำเป็น หลักการเป้าหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดการกิจกรรมการ
ฝึกอบรม สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม การวัดและการประเมินผล และเกณฑ์การผ่านหลักสูตร
ฝึกอบรม

6. หลักสูตรฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการ
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบวัดสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจ คะแนนเฉลี่ย
ผลการประเมินสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะปฏิบัติหลังการทดลอง
กับก่อนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด และคะแนน
เฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่
กำหนด

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องสมรรถนะการจัด
การเรียนรู้ตามสภาพจริงใน 2 ประเด็น คือ

1.1 สมรรถนะที่จำเป็นในการพัฒนาครูประถมศึกษาเพื่อให้มีความสามารถในการ
จัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงและแนวทางหรือวิธีการพัฒนาสมรรถนะการจัด
การเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีประสิทธิภาพ

1.2 แนวการวัด หรือวิธีการวัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

2. ให้ผู้สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามคำถามหลักละคำถามรอง
ที่กำหนดให้และจัดบันทึกการให้สัมภาษณ์อย่างละเอียดตามคำถามหลัก คำถามรอง
ที่กำหนด ลงในแบบสัมภาษณ์นี้

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง

วุฒิการศึกษา สถานที่ทำงาน

วันที่ เดือน พ.ศ. 2558 เวลา

2. คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

คำถามหลักที่ 1

1. ท่านคิดว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับ
ประถมศึกษา ควรมีสมรรถนะอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

คำถามรอง

1.1 สมรรถนะด้านความรู้ที่จำเป็น ควรมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

และจะสามารถเสริมสร้างได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

1.2 สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็น ควรทำอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

และจะสามารถเสริมสร้างได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....

1.3 สมรรถนะด้านคุณลักษณะที่จำเป็น ควรทำอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

และจะสามารถเสริมสร้างได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....

คำถามหลักที่ 2

2.1 แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้าน **ความรู้** ของครูผู้สอนระดับ

ประถมศึกษา

มีแนวทางใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

2.2 แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้าน **ความสามารถ** ของครูผู้สอนระดับ

ประถมศึกษา

มีแนวทางใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้าน **ทักษะ** ของครูผู้สอนระดับ

ประถมศึกษา

มีแนวทางใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้าน **คุณลักษณะ** ของครูผู้สอนระดับ

ประถมศึกษา

มีแนวทางใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

คำถามหลักที่ 3

แนวทางการวัดและประเมินผล ตามสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

คำถามรอง

3.1 แนวการวัดด้านความรู้ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 แนวการวัดด้านทักษะควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 แนวการวัดด้านคุณลักษณะควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ได้แก่

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้สัมภาษณ์

(.....)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบทดสอบสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจ
ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

-
1. การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน บทบาทของครูผู้สอนจะเป็นลักษณะใด
 - ก. ผู้สอนเนื้อหาวิชาเป็นหลัก
 - ข. ผู้ชี้นำด้านความประพฤติ
 - ค. ผู้ถ่ายทอดความรู้
 - ง. ผู้ช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียน
 2. สิ่งใดในหลักสูตรช่วยให้เกิดความชัดเจนช่วยให้การจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นลำดับลดความซ้ำซ้อน สิ่งการสอน และช่วยให้ผู้สอนชั้นเดียวกันไปในทิศทางเดียวกัน
 - ก. ตัวชี้วัดชั้นปี
 - ข. คุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - ค. มาตรฐานการเรียนรู้
 - ง. เกณฑ์การวัดและประเมินผล
 3. ข้อใดเป็นหลักการของหลักสูตร
 - ก. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - ข. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย
 - ค. มีความสามารถในการสื่อสาร
 - ง. มีความรักชาติมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก
 4. ข้อใดไม่ใช่การจัดระดับการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ก. ระดับปฐมวัย
 - ข. ระดับประถมศึกษา
 - ค. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 - ง. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 5. ข้อใดไม่ใช่สมรรถนะสำคัญที่มุ่งให้เกิดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ก. ความสามารถในการคิด
 - ข. ความสามารถในการแก้ปัญหา
 - ค. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
 - ง. ความสามารถในการแสวงหาความรู้

6. ข้อใด ไม่ใช่ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- ความสามารถในการสื่อสาร
 - ความสามารถในการคิด
 - ความสามารถในการแก้ปัญหา
 - ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
7. ข้อใด ไม่ใช่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- รักชาติ
 - ซื่อสัตย์สุจริต
 - มีสุขภาพที่ดี
 - ใฝ่เรียนรู้
8. ข้อใด ไม่ใช่ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- กิจกรรมแนะแนว
 - กิจกรรมนักเรียน
 - กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
 - กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม
9. คำว่า “ซื่อสัตย์สุจริต” กำหนดไว้ในส่วนใดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- สาระการเรียนรู้
 - มาตรฐานการเรียนรู้
 - คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

10. ข้อความที่ว่า “ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต” กำหนดไว้ในส่วนใดของหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- สาระการเรียนรู้
 - มาตรฐานการเรียนรู้
 - คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
11. ใครเป็นผู้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- คณะกรรมการสถานศึกษา
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ผู้ปกครอง ชุมชน ..
 - ทุกฝ่ายร่วมกัน
12. ข้อใดกล่าวถูกต้อง เกี่ยวกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551
- วิสัยทัศน์ สมรรถนะของผู้เรียน หลักการ จุดหมาย
 - วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะ ของผู้เรียน
 - หลักการ จุดหมาย วิสัยทัศน์ สมรรถนะของ ผู้เรียน
 - หลักการ วิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถ
13. ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ ถือว่าเป็น
หลักการตามข้อใด ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ
 - เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน
 - เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ
 - เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น

14. สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของ
ท้องถิ่นถือว่าเป็น หลักการตามข้อใด ของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551
- เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ
 - เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน
 - เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ
 - เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น
15. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี
คุณลักษณะ อันพึงประสงค์เพื่อวัตถุประสงค์ตามข้อใด
- มีความรักชาติมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก
 - มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ไทย
 - ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมี ความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทย
และพลโลก
 - ถูกทุกข้อที่กล่าวมา
16. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ ผู้เรียนเรียนรู้ตามข้อใด
- 8 วิชา
 - 8 กลุ่มวิชา
 - 8 กลุ่มสาระ
 - 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
17. การกำหนดค่าน้ำหนักวิชาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 ใช้เกณฑ์ที่ชั่วโมงต่อภาคเรียนเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 20
 - 30
 - 40
 - 50

18. ว ๑.๑ ป. ๑/๒ คือ ความหมายตามข้อใด
- ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อที่ 2
 - ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 2
 - ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องที่ 2
 - ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มาตรฐานข้อที่ 2
19. การวัดผลการศึกษาเชิงปริมาณ คือ ข้อใด
- การวัดเซาร์ปัญญา
 - การวัดผลสัมฤทธิ์
 - การวัดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 - การวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียน
20. การวัดผลการศึกษา จะมีความคลาดเคลื่อน เนื่องจากสาเหตุ ข้อใด
- คุณภาพของเครื่องมือ
 - คุณภาพของนักเรียน
 - คุณภาพของนักเรียน
 - คุณภาพของสถานศึกษา
21. ผลการสอบของนักเรียน ได้คะแนน 27 คะแนน ครูสามารถสรุปได้ว่า ข้อใด
- นักเรียน เรียนดี
 - นักเรียน เรียนอ่อน
 - นักเรียนต้องปรับปรุง
 - ต้องนำไปเทียบคะแนนเต็ม
22. ข้อใดไม่ใช่กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- นักเรียนแก้ปัญหาอย่างกระตือรือร้น
 - เรียนรู้จากสถานการณ์จริง
 - กำหนดสถานการณ์ขึ้นมาเอง
 - ใช้แหล่งเรียนรู้รอบตัว

23. ข้อใดไม่ใช่ทรัพยากรช่วยแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- ก. เพื่อนร่วมชั้น
 - ข. หนังสือ
 - ค. อินเทอร์เน็ต
 - ง. ครู
24. ข้อใดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย
- ก. มอบหมายงานให้ทำรายบุคคล
 - ข. กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
 - ค. การเรียนรู้เกิดขึ้นทั้งภายในและนอกห้องเรียน
 - ง. ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายในการแก้ปัญหา
25. ทักษะ ข้อใดที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนตามสภาพจริงน้อยที่สุด
- ก. การนำไปใช้
 - ข. ความรู้ความจำ
 - ค. การวิเคราะห์
 - ง. การสังเคราะห์
26. การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง ข้อใดไม่ใช่
- ก. การสืบเสาะหาความรู้
 - ค. ร่วมคิดร่วมแก้ปัญหา
 - ค. ผู้เรียนกระทำด้วยตนเอง ..
 - ง. ครูกำหนดกิจกรรม
27. ข้อใดไม่ใช่บทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- ก. ให้ความช่วยเหลือ
 - ข. ให้คำแนะนำ
 - ค. ผู้เรียนแก้ปัญหาเองทั้งหมด
 - ง. ให้ข้อมูลเพิ่มเติม

28. แนวคิดใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงน้อยที่สุด
- การเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - การนั่งเรียนในชั้นเรียน
 - การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - การเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง
29. กระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริง ข้อใดไม่ใช่
- กระบวนการเก็บข้อมูล
 - กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล
 - กระบวนการสรุปข้อมูล
 - กระบวนการเผยแพร่ข้อมูล
30. หลักการพื้นฐานการเรียนรู้ตามสภาพจริง ข้อใดไม่ใช่
- เรียนรู้จากเหตุการณ์ที่จำลองขึ้น
 - การรู้จักธรรมชาติของมนุษย์
 - การเรียนรู้เกิดจากสภาพเหตุการณ์จริง
 - ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
31. การดำเนินการก่อนการเรียนรู้ตามสภาพจริง ข้อใดสำคัญที่สุด
- การเตรียมตัวผู้เรียน
 - การปรับทัศนคติผู้เรียน
 - กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความตระหนัก
 - มอบหมายหัวข้อเรื่องที่ต้องศึกษา
32. ข้อใดเป็นการนำแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างชิ้นงานมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นเกิดประโยชน์ต่อสังคม
 - ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในตนเองมีความหมายต่อผู้เรียน
 - ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นทำให้เกิดรายได้
 - ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ชิ้นงาน

33. ข้อใดเป็นการนำแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- ก. การฟังพาทูก้อนกัน
 - ข. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด
 - ค. ความรับผิดชอบของสมาชิก
 - ง. ถูกทุกข้อ
34. การนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงข้อใดไม่ใช่
- ก. การสำรวจ ศักยภาพสถานการณ์
 - ข. การเลือกสถานการณ์
 - ค. การสร้างสถานการณ์
 - ง. การสร้างและออกแบบสื่อ
35. กรณีตัวอย่าง ข้อใดไม่ควรนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- ก. ข้าว
 - ข. เรื่องสั้น
 - ค. เรื่องเล่า
 - ง. ข้าวอาชญากรรม
36. หลักการแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ข้อใดไม่ใช่
- ก. การบูรณาการแนวคิดกับเหตุผล
 - ข. นำเอาอารมณ์ความรู้สึกผูกติดกับเหตุผล
 - ค. บุคคลพยายามใช้หลายๆ สิ่งพร้อมกัน
 - ง. คิดครั้งละด้าน แยกความรู้สึกออกจากเหตุผล
37. ข้อใดเป็นการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ sscc มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- ก. การสอนให้มีคุณธรรม
 - ข. การสอนกระบวนการแก้ปัญหา
 - ค. การสอนให้มีความสามัคคี
 - ง. การสอนกระบวนการคิด

38. กระบวนการที่นำข้อมูลจากการวัดผล มาวินิจฉัยตัดสินคุณภาพโดยใช้กฎเกณฑ์
- การทดสอบ
 - การวิเคราะห์
 - การประเมินผล
 - การตัดสินใจ
39. การประเมินผลการศึกษา เพื่อพิจารณาตัดสินใจอย่างหนึ่งผู้ประเมินผล
จึงต้องดำเนินการ ในข้อใด
- มีความมั่นใจในผลประเมิน
 - รู้ระดับผลของผู้ถูกประเมินมาแล้ว
 - สามารถรู้ผลว่าสอบได้ หรือสอบตก
 - มีการวัดผลหลายครั้งหลายด้าน
40. เพื่อความเจริญงอกงามของผู้เรียน ข้อใดที่ผู้ประเมินไม่ต้องคำนึงถึงในการประเมินผล
การศึกษา
- เจตคติของผู้เรียน
 - ค่านิยม คุณธรรม
 - ความสนใจทำงาน
 - ความรู้ความเข้าใจ
41. ข้อใดไม่ใช่กระบวนการประเมินผลการผลการศึกษา
- ข้อมูล
 - การตัดสินใจเกณฑ์
 - ค่านิยม
 - สรุปผล
42. ข้อใดเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสอนโดยทั่วไป
- กิจกรรม
 - การทดสอบความรู้เบื้องต้น
 - การวัดผล
 - การนำความรู้ไปใช้

43. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของใคร
- ก. ครูใหญ่
 - ข. ครูวิชาการ
 - ค. ครูผู้สอน
 - ง. ครูประจำชั้น
44. ข้อใดไม่ใช่ การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียน
- ก. ประเมินผลก่อนการเรียน
 - ข. ประเมินผลระหว่างเรียน
 - ค. ประเมินผลย่อยก่อนสอบปลายภาค
 - ง. ประเมินผลเพื่อตัดสินผลการศึกษา
45. การประเมินผลก่อนเรียนใช้ประโยชน์ในเรื่องใดมากที่สุด
- ก. เพื่อให้การช่วยเหลือที่ถูกต้อง
 - ข. เพื่อฟื้นฟูความรู้ของนักเรียน
 - ค. เพื่อรู้พื้นฐานความรู้ของนักเรียน
 - ง. เพื่อจุดเริ่มต้นในการให้ความรู้ใหม่
46. การวิจัยในชั้นเรียนจัดเป็นการวิจัยรูปแบบใด
- ก. การวิจัยเชิงปริมาณ
 - ข. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - ค. การวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎี
 - ง. การวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือ
47. “การพัฒนาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้น ป. 6” ข้อใดคือตัวแปรตาม
- ก. เพศ
 - ข. ระดับชั้น
 - ค. วิธีการพัฒนา
 - ง. พฤติกรรมการอ่าน

48. การคาดคะเนคำตอบของการวิจัยอย่างมีเหตุผล ตรงกับข้อใด
- ความมุ่งหมายการวิจัย
 - สมมุติฐานการวิจัย
 - การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย
 - การอภิปรายผลการวิจัย
49. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
- แก้ปัญหาผู้เรียน
 - หาสาเหตุของพฤติกรรม
 - พัฒนาผู้เรียน
 - ประเมินตัดสินผู้เรียน
50. “ด.ช. แดงขาดเรียนบ่อยๆ” ควรตั้งคำถามการวิจัยว่าอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด
- ทำไม ด.ช. แดงจึงขาดเรียน
 - จะแก้ปัญหาการขาดเรียนของ ด.ช.แดง อย่างไร
 - ห้องเรียนมีปัญหาอะไร ด.ช.แดง จึงขาดเรียน
 - ทางบ้าน ด.ช. แดงมีปัญหาอะไร จึงต้องขาดเรียน
51. “ด.ช. ดำ ไม่ชอบทำงานรวมกลุ่มกับเพื่อน” ควรใช้วิธีการใดในการรวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา
- การทดสอบ
 - การสังเกต
 - การสัมภาษณ์
 - การใช้แบบสอบถาม
52. “ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำเนื่องจากนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน” ควรออกแบบการ วิจัยเพื่อแก้ปัญหาในลักษณะใด
- เชิงทดลองพัฒนาสื่อนวัตกรรม
 - เชิงสำรวจหาสาเหตุปัญหา
 - เชิงปริมาณอ้างอิงทฤษฎีการเรียนรู้
 - เชิงปฏิบัติการอบรมพัฒนาการเรียนรู้

53. “ความพึงพอใจของครูต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนอนุบาล ตำบลดำรงราชานุสรณ์” หัวข้อวิจัยนี้ควรใช้เครื่องมือชนิดใดในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ก. แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า
 - ข. แบบทดสอบอิงเกณฑ์
 - ค. แบบสังเกตพฤติกรรม
 - ง. แบบสัมภาษณ์
54. ข้อใดไม่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบ
- ก. ความเที่ยงตรง
 - ข. ความเชื่อมั่น
 - ค. อำนาจจำแนก
 - ง. ความเป็นสากล
55. “การศึกษาการอ่านของนักเรียนชั้น ป. 2 จังหวัดศรีสะเกษ” หัวข้อวิจัยนี้ควรเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีใด
- ก. เลือกแบบเจาะจง
 - ข. สุ่มแบบอย่างง่าย
 - ค. สุ่มแบบแบ่งชั้น
 - ง. สุ่มแบบหลายขั้นตอน
56. ข้อใดไม่ใช่วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
- ก. ใช้การคาดคะเน
 - ข. ใช้สูตรคำนวณ
 - ค. ใช้ตารางสำเร็จรูป
 - ง. ใช้เกณฑ์ร้อยละ
57. ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดควรมีค่าเท่าใด
- ก. .05–1.00
 - ข. .20–1.00
 - ค. .05–.80
 - ง. .20–.80

58. ความสำคัญของการวิจัยควรนำเสนอในส่วนใด

ก. บทที่ 1

ข. บทที่ 3

ค. บทที่ 4

ง. บทที่ 5

59. ข้อใดไม่ใช่เครื่องมือในการวิจัย

ก. แบบสอบถาม

ข. แบบสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง

ค. นวัตกรรม

ง. โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

60. ข้อใดกล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ได้อย่างถูกต้องที่สุด

ก. ครูทุกคนต้องดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาตนเอง

ข. การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

ค. การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือประเมินวิทยฐานะครู

ง. ครูต้องเชี่ยวชาญในการวิจัยในชั้นเรียน

เฉลย

แบบทดสอบวัดด้านความรู้ความเข้าใจ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

1. ง	13. ข	25. ข	37. ข	49. ง
2. ก	14. ข	26. ง	38. ค	50. ข
3. ก	15. ง	27. ค	39. ง	51. ค
4. ก	16. ง	28. ข	40. ค	52. ก
5. ง	17. ค	29. ง	41. ค	53. ก
6. ค	18. ก	30. ก	42. ค	54. ง
7. ค	19. ข	31. ก	43. ค	55. ง
8. ง	20. ก	32. ข	44. ง	56. ก
9. ค	21. ง	33. ง	45. ค	57. ข
10. ง	22. ค	34. ค	46. ง	58. ก
11. ง	23. ง	35. ง	47. ง	59. ง
12. ข	24. ก	36. ก	48. ข	60. ข

**แบบประเมินตนเอง สมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และด้านคุณลักษณะ
การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินตนเองด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทางดานการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2. ข้อมูลการตอบแบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและใช้เฉพาะการวิจัย ครั้งนี้ เท่านั้น ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบ

3. ถ้าหากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โปรดเขียนลงในช่องข้อคิดเห็นเพิ่มเติมทางด้านหลัง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ขอให้ท่านตอบข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้และทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่อง ที่กำหนดตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. สอนประจำวิชา.....

3. ระดับชั้น

ตอนที่ 2 การประเมินตนเองด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ทางดาสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้ตาม สภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำชี้แจง แบบประเมินสมรรถนะทางด้านการจัดการเรียนการสอนการจัดการเรียนรู้
ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จะครอบคลุมองค์ประกอบที่จะ
สอบถาม 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านคุณลักษณะ ขอให้
ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ก. ประเมินตนเองด้านความรู้

รายการประเมิน	ระดับความรู้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1. การวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร					
2. การวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัดของ หลักสูตร					
3. การวิเคราะห์กิจกรรม สื่อ และแหล่งเรียนรู้					
4. วิเคราะห์ภาระงาน และชิ้นงาน					
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม สภาพจริง					
6. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความหมาย					
7. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตาม สภาพจริง					
8. การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ตาม สภาพจริง					

รายการประเมิน	ระดับความรู้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
9. หลักการพื้นฐานการเรียนรู้ตามสภาพจริง					
10. การนำแนวคิดทางการเรียนรู้มาใช้จัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง					
11. การนำทักษะพื้นฐานมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง					
12. การวิเคราะห์เครื่องมือวัดและประเมินผล					
13. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง					
14. การสร้างเครื่องมือวัดให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนตามสภาพจริง					
15. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
16. การศึกษาพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล					
17. การแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัย					
18. การจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล					

ข. ประเมินตนเองด้านทักษะ

ท่านมีความสามารถในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. การวางแผนการเรียนการสอน การกำหนด เป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภาระกิจงาน					
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับ ความต้องการของ ผู้เรียน					
3. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสภาพจริง					
4. การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ น่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหา สาระ กิจกรรมการเรียนการสอน					
5. มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการและกิจกรรม การเรียนการสอน					
6. เลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อ เทคโนโลยี					
7. สร้าง พัฒนาและปรับปรุงสื่อเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน					
8. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน วิธีการ เรียนรู้ของผู้เรียน					
9. ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนตามความ ถนัดหรือความสนใจ					

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
10. พัฒนาผู้เรียนได้ตามศักยภาพ					
11. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเรียนรู้อย่างมีความสุข					
12. การเลือกใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้มาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง					

ค. การประเมินตนเองด้านคุณลักษณะ

ท่านมีคุณลักษณะตามข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีความตั้งใจและเต็มใจในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง					
2. มีการปรับปรุงระบบการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้มีประสิทธิภาพ					
3. มีความรัก และศรัทธาในวิชาชีพครู					
4. มีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ					
5. มีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม					
6. มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียน					

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7. มีการสร้างสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้					
8. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้					
9. ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด					
10. มีการศึกษาหาความรู้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ					

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

วิชา.....ชั้น.....

หน่วยที่.....เรื่อง.....

แผนการสอนที่.....เรื่อง..... เวลาที่ใช้.....ชั่วโมง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน			
2	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้			
3	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนรัดกุมสัมพันธ์กัน			
4	หน่วยการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด			
5	การเขียนสาระสำคัญในแผนถูกต้อง			
6	สาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด			
7	ความรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด			
8	ทักษะ/กระบวนการ สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด			
9	คุณลักษณะสอดคล้องกับสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด			
10	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้			
11	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน			
12	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง			
13	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน			
14	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง			
15	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรกสมรรถนะ คุณธรรมและค่านิยมที่พึงาม			

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
16	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย			
17	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้			
18	สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง			
19	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่าการทำตามที่ครูกำหนด			
20	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด			

ระดับคุณภาพของผลงาน

3	หมายถึง	คุณภาพในระดับดี
2	หมายถึง	คุณภาพในระดับปานกลาง
1	หมายถึง	คุณภาพในระดับปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ

ด้านเนื้อหาสาระ.....

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน.....

ด้านการวัดและประเมินผล.....

ด้านอื่นๆ (โปรดระบุ).....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

สิ่งที่ได้ดำเนินการแก้ไข

.....

(ลงชื่อ).....ผู้สอน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

รายการ	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1. หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์เหมาะสมและมีรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	หน่วยการเรียนรู้สมบูรณ์ เหมาะสม และมีรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	หน่วยการเรียนรู้สมบูรณ์ เหมาะสม และมีรายละเอียด ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	หน่วยการเรียนรู้ ไม่สมบูรณ์เหมาะสม และรายละเอียด ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กัน
2. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องสัมพันธ์กับการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องสัมพันธ์กับการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องสัมพันธ์กับการเรียนรู้บางส่วน	แผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับการเรียนรู้
3. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนร้อยรััดสัมพันธ์กัน	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนร้อยรััดสัมพันธ์กัน	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนไม่สัมพันธ์กัน	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญ ไม่ครบถ้วนร้อยรััดกัน
4. หน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	หน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	หน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานไม่สอดคล้องตัวชี้วัด	หน่วยการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด
5. การเขียนสาระสำคัญในแผนถูกต้อง	การเขียนสาระสำคัญในแผนถูกต้อง	การเขียนสาระสำคัญในแผนถูกต้องบางส่วน	การเขียนสาระสำคัญในแผน ไม่ถูกต้อง
6. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดในบางส่วน	สาระการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด

รายการ	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
7. ความรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดบางเรื่อง	ความรู้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด
8. ทักษะ/กระบวนการสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ทักษะ/กระบวนการสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ทักษะ/กระบวนการสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดอย่างใดอย่างหนึ่ง	ทักษะ/กระบวนการไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด
9. คุณลักษณะสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	คุณลักษณะสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	คุณลักษณะสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	คุณลักษณะสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด
10. คุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	คุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้บางส่วน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
11. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง	กิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน
12. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง	กิจกรรมการเรียนรู้มีไม่หลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง	กิจกรรมการเรียนรู้มีไม่หลากหลายและไม่สามารถปฏิบัติได้จริง

รายการ	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
13. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน ไม่ชัดเจน	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ไม่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน
14. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง ไม่ชัดเจน	กิจกรรมการเรียนรู้ไม่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง
15. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรกสมรรถนะคุณธรรมและค่านิยมที่พึงาม	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรกสมรรถนะ คุณธรรม และค่านิยมที่พึงาม	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรกสมรรถนะ คุณธรรม และค่านิยมที่พึงาม อย่างเดียว	กิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องแทรกสมรรถนะ คุณธรรม และค่านิยมที่พึงาม
16. สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้มีมากกว่า 1 อย่าง	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้มีอย่างเดียว
17. สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้มาก	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้
18. สื่อและแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง	สื่อและแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง	สื่อและแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง ไม่ชัดเจน	สื่อและแหล่งเรียนรู้ไม่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง

รายการ	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
19. นักเรียนทำ ชิ้นงานที่ได้ใช้ ความรู้ ความคิด มากกว่าการทำ ตามที่ครูกำหนด	นักเรียนทำชิ้นงานที่ ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่า การทำตามที่ครู กำหนด	นักเรียนทำชิ้นงานที่ ได้ใช้ความรู้ ความคิดตามที่ครู กำหนด	นักเรียนไม่มีชิ้นงาน ที่ไม่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่า การทำตามที่ครู กำหนด
20. มีการวัดและ ประเมิน ผลตาม สภาพจริงและ สอดคล้องกับ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	มีการวัดและ ประเมินผลตาม สภาพจริงและสอดคล้องกับ มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	มีการวัดและ ประเมินผลตาม สภาพจริงและสอดคล้องกับ มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด อย่างไม่ อย่างหนึ่ง	มีการวัดและ ประเมินผลตาม สภาพจริงที่ไม่ สอดคล้องกับ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

**แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ที่มีหลักสูตรฝึกอบรม
เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง**

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
1.	ด้านความเหมาะสมของหลักสูตรการฝึกอบรม					
	1. หลักสูตรครอบคลุมสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
	2. เนื้อหาและการนำเสนอเนื้อหาเหมาะสม
	3. การจัดรูปเล่มและภาพประกอบของเอกสารฝึกอบรม
	4. การใช้ภาษาและตัวอักษรของเอกสารฝึกอบรม
	5. เอกสารการฝึกอบรมสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการปฏิบัติและการนำไปประยุกต์ใช้
2.	ด้านความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ					
	1. การต้อนรับจากเจ้าหน้าที่
	2. ระบบการลงทะเบียน
	3. ระยะเวลาในการอบรม
	4. สถานที่อบรม
	5. บรรยากาศในการฝึกอบรม
	6. การอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม
3.	ความพึงพอใจต่อคณะวิทยากร				
	1. หน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ
	2. หน่วยที่ 2 สมรรถนะด้านคุณลักษณะ
	3. หน่วยที่ 3 สมรรถนะด้านความรู้
	4. หน่วยที่ 4 สมรรถนะด้านทักษะ
	5. หน่วยที่ 5 สมรรถนะด้านทักษะ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
4.	ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ					
	1. ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม
	2. เกิดความมั่นใจในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ
	3. มองเห็นแนวทางในการนำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้ เป็นเครื่องมือการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการจัดฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ในแบบสอบถามนี้สมรรถนะย่อยด้านใดบ้างที่ท่านเห็นว่ามีคามจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ซึ่งแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้ จะเป็นกรอบแนวทางในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม และกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

ให้คะแนนเป็น 5 หมายถึง	มีความจำเป็นต้องพัฒนามากที่สุด
ให้คะแนนเป็น 4 หมายถึง	มีความจำเป็นต้องพัฒนามาก
ให้คะแนนเป็น 3 หมายถึง	มีความจำเป็นต้องพัฒนาปานกลาง
ให้คะแนนเป็น 2 หมายถึง	มีความจำเป็นต้องพัฒนาน้อย
ให้คะแนนเป็น 1 หมายถึง	มีความจำเป็นต้องพัฒนาน้อยที่สุด

แบบสำรวจนี้มีอยู่ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

ตอนที่ 2 แบบสำรวจถามระดับความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. สถานะภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ

[] ผู้เชี่ยวชาญ (อาจารย์สอนระดับอุดมศึกษา)

[] ผู้เชี่ยวชาญ (ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา)

[] ผู้เชี่ยวชาญ (ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

ตามสภาพจริง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความจำเป็นที่จะ

พัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงในแต่ละสมรรถนะย่อย

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
สมรรถนะด้านความรู้					
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551					
1.1 การวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร					
1.2 การวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด ของหลักสูตร					
1.3 การวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนการสอนตามสภาพจริง สื่อ แหล่งเรียนรู้และสถานการณ์จำลอง					
1.4 วิเคราะห์ภาระงาน และชิ้นงาน					
2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
2.1 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร					
2.2 การสร้างเครื่องมือวัดให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียน การสอนตามสภาพจริง					
2.3 การใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. การวิจัยในชั้นเรียน					
3.1 ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล					
3.2 แก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยใช้ กระบวนการวิจัย					
3.3 จัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล					
สมรรถนะด้านทักษะ					
1. การออกแบบการเรียนรู้					
1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน					
1.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน					
1.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
2. การวัดและประเมินผลการศึกษา					
2.1 สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง					
2.2 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการ ปรับปรุงการจัด การเรียนรู้และ หลักสูตร					
3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้					
3.1 เลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจและสอดคล้องกับ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน					
3.2 มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับวิธีการ และกิจกรรมการเรียนรู้					
3.3 เลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี					
3.4 สร้าง พัฒนาและปรับปรุงสื่อเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของ นักเรียน					

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. การใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้					
4.1 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน					
4.2 ส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนตามความถนัดหรือความสนใจ					
4.3 พัฒนาผู้เรียนได้ตามศักยภาพ					
4.4 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเรียนรู้อย่างมีความสุข					
5. การใช้หลักทฤษฎีการเรียนรู้					
5.1 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างชิ้นงาน					
5.2 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ					
5.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง					
5.4 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง					
5.5 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ					
5.6 การจัดการเรียนรู้แบบ SSCS					
สมรรถนะด้านคุณลักษณะ					
1. จรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics)					
1.1 มีความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ					
1.2 มีการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ					
2. คุณธรรมจริยธรรมของครู (Teacher's Ethics and Integrity)					
2.1 มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ					
2.2 มีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ					
2.3 มีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม					
2.4 มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
2.5 มีการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้					
2.6 มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ (นอกเหนือจากรายการที่กำหนด)

สมรรถนะด้านความรู้

.....
.....

สมรรถนะด้านทักษะ

.....
.....

สมรรถนะด้านคุณลักษณะ.....

.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่ท่านได้ให้ข้อคิดเห็นเพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัย ทำให้งานวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วิระยุทธ ก้อนกั้น

ผู้วิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบประเมินโครงร่างหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำชี้แจง

แบบประเมินโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ขอให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและขอความกรุณาเขียนข้อเสนอแนะ อื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

แบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร เป็นการพิจารณาส่วนประกอบต่างๆ ของโครงร่างหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

ตอนที่ 2 ประเมินความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตร เป็นการพิจารณาส่วนประกอบต่างๆ ของโครงร่างหลักสูตรว่ามีความสอดคล้องกันเพียงใด

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. หลักการของหลักสูตร					
1.1 มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาหลักสูตร
1.2 มีความสมเหตุสมผล
1.3 ตรงกับสภาพความต้องการและความเป็นจริงในสังคม
1.4 แนวทางในการแก้ปัญหาเหมาะสม
1.5 มีความเป็นไปได้สมเหตุสมผล
1.6 สามารถนำไปใช้ได้จริง
1.7 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
2.1 ครอบคลุมกับกลุ่มที่ต้องการพัฒนา
2.2 ตรงกับความต้องการ
2.3 มีความเป็นไปได้
2.4 มีความชัดเจน
2.5 ความเหมาะสมกับผู้เรียน
2.6 ครอบคลุมสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3. โครงสร้างของหลักสูตร					
3.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
3.2 ตอบสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
3.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหาสอดคล้องกับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
3.4 สาระสอดคล้องกับความรู้ทางด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอน
4. เนื้อหาของหลักสูตร					
4.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
4.2 เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก
4.3 สอดคล้องกับสมรรถนะ

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตร

รายการประเมิน	สอดคล้อง (1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)
1. ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกับ หลักการของหลักสูตร
2. ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกับแนว ทางการแก้ปัญหา
4. ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกับ โครงสร้างของหลักสูตร
5. หลักการของหลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรสะท้อนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ตามสภาพจริงของครูผู้สอน
6. หลักการกับโครงสร้างของหลักสูตร
7. จุดมุ่งหมายกับโครงสร้างของหลักสูตร
8. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับกิจกรรมการ ฝึกอบรม
9. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับการวัดและ ประเมินผล
10. โครงสร้างของหลักสูตรกับกิจกรรมการ ฝึกอบรม
11. โครงสร้างของหลักสูตรกับการวัดและ ประเมินผล
12. กิจกรรมการฝึกอบรมกับสื่อการเรียน การสอน
13. กิจกรรมการฝึกอบรมกับการวัดและ ประเมินผล

รายการประเมิน	สอดคล้อง (1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)
14. เนื้อหากับกิจกรรมการฝึกอบรมในหลักสูตร
15. เนื้อหากับสื่อการฝึกอบรมในหลักสูตร
16. เนื้อหากับการประเมินผลหลักสูตร
17. กิจกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ตามสภาพจริงของครูผู้สอน
18. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ ในหน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ
ในหน่วยที่ 2 ครูดีมีคุณธรรมและจริยธรรม
ในหน่วยที่ 3 รู้หลักสูตรวิธีสอนดีเด็กมี คุณภาพ
ในหน่วยที่ 4 ออกแบบการเรียนรู้เขียน แผนการสอน
ในหน่วยที่ 5 วัดผลหลายวิธีมี ความเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ตาราง 8 ผลการประเมินโครงสร้างหลักสูตรโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม
เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

องค์ประกอบของหลักสูตร	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. หลักการของหลักสูตร	4.40	0.33	มาก
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.60	0.55	มากที่สุด
3. สมรรถนะสำคัญ	4.50	0.30	มากที่สุด
4. โครงร่างของหลักสูตร	4.50	0.55	มากที่สุด
5. เนื้อหาของหลักสูตร	4.60	0.18	มากที่สุด
6. กิจกรรมการฝึกอบรม	4.30	0.21	มาก
7. สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้	4.40	0.11	มาก
8. การวัดและประเมินผล	4.60	0.27	มากที่สุด
รวม	4.48	0.30	มาก

ตาราง 9 ผลการประเมินความสอดคล้องโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

รายการ	\bar{X}	แปลความ
1. ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกับหลักการของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
2. ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
3. ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกับแนวทางการแก้ปัญหา	0.60	สอดคล้อง
4. ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกับโครงสร้างของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
5. หลักการของหลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสะท้อนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอน	0.80	สอดคล้อง
6. หลักการกับโครงสร้างของหลักสูตร	0.80	สอดคล้อง
7. จุดมุ่งหมายกับโครงสร้างของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
8. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับกิจกรรมการฝึกอบรม	0.80	สอดคล้อง
9. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับการวัดและประเมินผล	0.80	สอดคล้อง
10. โครงสร้างของหลักสูตรกับกิจกรรมการฝึกอบรม	0.60	สอดคล้อง
11. โครงสร้างของหลักสูตรกับการวัดและประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
12. กิจกรรมการฝึกอบรมกับสื่อการเรียนการสอน	0.80	สอดคล้อง
13. กิจกรรมการฝึกอบรมกับการวัดและประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
14. เนื้อหากับกิจกรรมการฝึกอบรมในหลักสูตร	0.60	สอดคล้อง
15. เนื้อหากับสื่อการฝึกอบรมในหลักสูตร	0.60	สอดคล้อง
16. เนื้อหากับการประเมินผลหลักสูตร	0.80	สอดคล้อง
17. กิจกรรมกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอน	1.00	สอดคล้อง
18. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์		
หน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ	1.00	สอดคล้อง
หน่วยที่ 2 ครูดีมีคุณธรรมและจรรยาบรรณ	1.00	สอดคล้อง
หน่วยที่ 3 รู้หลักสูตร วิธีสอนดี เด็กมีคุณภาพ	1.00	สอดคล้อง
หน่วยที่ 4 ออกแบบการเรียน เขียนแผนการสอน	1.00	สอดคล้อง
หน่วยที่ 5 วัดผลหลายวิธีมีความเป็นธรรม	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 10 ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					เฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
1	ปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร	4.50	4.50	5.00	4.75	5.00	4.75
2	แนวคิดพื้นฐานของหลักสูตร	4.75	4.75	4.75	4.75	5.00	4.80
3	หลักการของหลักสูตร	5.00	4.30	4.60	4.30	4.60	4.60
4	เป้าหมายของหลักสูตร	4.60	4.60	4.60	5.00	5.00	4.72
5	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.25	4.25	4.00	4.00	4.00	4.20
6	เนื้อหาของหลักสูตร	4.75	4.50	4.75	4.75	4.50	4.65
7	แนวการจัดกิจกรรม	4.25	4.25	4.25	4.25	4.25	4.25
8	สื่อการอบรม	4.00	4.50	5.00	4.50	4.00	4.40
9	การวัดและประเมินผล	4.33	4.33	4.33	4.66	4.66	4.53
10	เกณฑ์การผ่านหลักสูตรฝึกอบรม	4.42	4.42	4.42	4.57	4.42	4.45
	รวม	185	182	187	188	187	185.8
	เฉลี่ย	4.512	4.439	4.561	4.585	4.561	4.53

หลักสูตรฝึกอบรม

เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วีระยุทธ ก้อนกั้น

นิสิตปริญญาเอก สาขา วิจัยหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำนำ

หลักสูตรฝึกอบรบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบ ดังนี้ ความเป็นมาของหลักสูตร หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรมการฝึกอบรบ สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรบ การวัดและการประเมินผล และเกณฑ์การผ่านหลักสูตรฝึกอบรบ เพื่อให้เป็นองค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาโดยรวมอย่างกว้างๆ

หลักสูตรฝึกอบรบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษานี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการดำเนินการฝึกอบรบ และให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ นอกจากนี้ยังได้หลักสูตร ที่โรงเรียนสามารถนำไปใช้อบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วีระยุทธ ก้อนกั้น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงขี้เหล็ก

หลักสูตรฝึกอบรม
เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1. ความเป็นมาของหลักสูตร

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้หลักการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในท้องถิ่น ดังนั้น การให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและปฏิบัติเอง ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดอย่างอิสระ ได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ได้ฝึกทักษะกระบวนการในการค้นคว้าหาความรู้การวางแผนการทำงาน การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ (ลัดดา ภูเกียรติ, 2544, หน้า 64-65) ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน จะเน้นหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความจำ นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจหรือความถนัดของตนเองรวมถึง การไม่ได้รับโอกาสที่จะใช้วิธีการหรือทักษะกระบวนการต่างๆ มาแก้ปัญหาด้วยตัวของเขาเอง ทำให้เด็กไม่ค่อยมีโอกาสในการคิด จึงคิดไม่ค่อยเป็น จากสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้น กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรมาแล้วหลายฉบับ

จากข้อสรุปปัญหาดังกล่าวในมุมมองของนักการศึกษาอย่าง ดร.ฮอง ซอง ซัง ที่ปรึกษาด้านนโยบาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาธารณรัฐเกาหลีใต้ มองว่า ผลการประเมินจาก PISA สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ของเด็กไทยถึงกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ยังล้าหลัง เนื่องจากการประเมินผลของ PISA เน้นการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ดังนั้น การเรียนการสอนของไทยที่ล้าหลัง จึงไม่สร้างการเรียนรู้ให้เด็กเกิดกระบวนการคิด ไทยจึงไปไม่ถึงไหน เมื่อมีการวัดผลด้วยข้อสอบ PISA

นอกจากนี้บทสรุปจากที่ประชุม ยังพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการศึกษาของไทยยังขาดการประเมินผลและวัดผลที่มีรายละเอียด เพราะที่ผ่านมามีเครื่องมือไม่เพียงพอและไม่ได้ถูกพัฒนาให้มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี ดังนั้นเมื่อมี

มาตรฐานที่ละเอียดมากพอที่จะนำมาสู่หลักสูตรที่ชัดเจน และวิธีการว่าครูจะต้องสอนอย่างไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ นำมาสู่การจัดทำคู่มือการเรียนการสอน และแบบทดสอบในการประเมินการเรียนรู้ มาตรฐานส่วนนี้ก็จะเป็นตัวกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของเด็กที่ชัดเจนขึ้น (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2555, ออนไลน์) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ทุกระดับการศึกษา ของปีการศึกษา 2555 ที่ผ่านมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในภาพรวมส่วนใหญ่ักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับต่ำ ได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 และจากการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพและมาตรฐานสถานศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบที่ 1 และ 2 ที่ผ่านมา มาตรฐานที่โรงเรียนไม่ผ่านการประเมินได้แก่ มาตรฐานด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนและมาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในขณะที่การทดสอบแห่งชาติ ที่ไทยมีสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ยังได้รับการออกแบบไม่ดี ทำให้ไม่สามารถวัดระดับความสามารถของนักเรียนในหลายๆ ด้านได้ เช่น ปัญหาของข้อสอบ O-NET ที่ยังขาดทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะการแก้ปัญหา แต่ปัจจุบันเน้นวัดผลที่ความจำอย่างเดียว และระบบการสอบประเมินก็ไม่มี การจูงใจให้ผู้สอบมีความตั้งใจสอบ เพราะการสอบ O-NET ในปัจจุบันเด็กบางคนไม่ทำข้อสอบ จนผลคะแนนเป็นศูนย์ แสดงให้เห็นว่าเด็กไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสอบ O-NET ทำให้คะแนน O-NET นุดลงทั่วประเทศ ซึ่งที่ผ่านมาไทยไม่มีการประเมินผลเด็กนอกจากการสอบ ซึ่งแท้จริงแล้วครูก็สามารถประเมินเด็กได้จากในห้องเรียน และครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวัดระดับของนักเรียน

กระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขและมีความสุข เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและมุ่งเน้นกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้ตามสภาพจริง ยึดหลักเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือผู้เรียนเป็นผู้คิดวิเคราะห์ ประยุกต์มาใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ที่กำหนดแนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2545, หน้า 12)

การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในปี ค.ศ. 1990 นักการศึกษาในสหรัฐอเมริกาต่างตระหนักว่านวัตกรรมการเรียน การสอนที่ผ่านมาไม่สามารถ พัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนหรือแม้แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ จึงมีการปฏิรูปการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยมุ่งเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามสภาพจริง กล่าวคือ เป็นผลสัมฤทธิ์ที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน โดยได้กำหนดข้อบ่งชี้ของผลสัมฤทธิ์ตามสภาพจริง (Authentic Achievement) คือผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ที่มีความหมาย ผู้เรียนเป็นผู้ใช้วิธีการสืบสอบในเนื้อหาวิชา เพื่อสร้างความหมายและผู้เรียนจะต้องมีเป้าหมายในการทำงานที่แสดงถึงสมรรถนะที่มีคุณค่าหรือมีความหมายที่บ่งบอกในความสำเร็จของการเรียน (Newmann et al. 1995 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2554, หน้า 7)

จากใจความสำคัญในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้นต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนได้คิด ได้ทำจากสถานการณ์ต่างๆ จากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการต่างๆ ที่อยู่รอบตัวผู้เรียน และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน ชุมชนใกล้เคียงและมีอยู่ทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด ให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์ ประยุกต์องค์ความรู้ไปใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในชีวิตจริงให้ได้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังไม่ส่งผลต่อสิ่งเหล่านี้เท่าที่ควร มักจะมุ่งไปเพียงให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเท่านั้น จากผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของเขต ซึ่งดำเนินการประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มีคุณภาพและมาตรฐานระดับดีน้อยที่สุด ร้อยละ 11.8 เท่านั้น ซึ่งสอดคล้อง กับผลการประเมินคุณภาพด้านครูผู้สอน พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีคุณภาพระดับดี เพียงร้อยละ 31.1 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2550, หน้า 81-96) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า คุณภาพที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ คุณภาพด้านผู้เรียน ในเรื่องความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อหลักสูตร ทักษะการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และทักษะ

ในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ
สุจริต มาตรฐานด้านครูผู้สอนที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ ความสามารถของครูในการจัด
การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาโดยรวมยังไม่สามารถ
พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานได้ ซึ่งมีเหตุปัจจัยมาจากกระบวนการ
จัดการเรียนการสอนของครูที่ยังไม่สามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ได้เท่าที่ควร รวมทั้งการบริหารจัดการของผู้บริหารก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหา
ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพ
จริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จึงเป็นหลักสูตรที่พัฒนาทักษะกระบวนการ การจัดการ
เรียนรู้ในชั้นเรียนให้เป็นชั้นเรียนแห่งการเรียนรู้ การเรียนรู้เกิดจากสถานการณ์จริงที่อยู่ใกล้
ตัว ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมทักษะ
กระบวนการคิด ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะส่งผล
ตามเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ การศึกษาไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับ
สากล คนไทยใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้ การเสริมสร้างสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจั
ดการศึกษา เพราะครูเป็นผู้ที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงกับเด็กให้พัฒนา
ตนเองได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และตอบสนองตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2. หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นเป็นการเฉพาะโดยมี
หลักการดังต่อไปนี้

- 2.1 เป็นหลักสูตรฝึกอบรมครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นการเสริมสร้าง
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
- 2.2 เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการ
ฝึกอบรม
- 2.3 เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นผู้เข้าอบรมเป็นสำคัญ

2.4 เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นกิจกรรมการปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2.5 เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่มีลักษณะการฝึกอบรมแบบบูรณาการสาระ และการปฏิบัติ

3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เมื่อครูผู้สอนผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้แล้ว ครูผู้สอนจะมีสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งประกอบด้วย

3.1 มีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในด้านการวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียน

3.2 มีทักษะในการออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริง การใช้สื่อการเรียน การสอน แหล่งเรียนรู้ การใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนการสอน และนำหลักทฤษฎี มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.3 มีคุณลักษณะที่สำคัญคือ มีความตระหนัก สนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มุ่งมั่น ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย เป็นแบบอย่างที่ดี

4. สมรรถนะสำคัญ

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ที่สำคัญที่ครูผู้สอนระดับ ประถมศึกษา จำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนา 3 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านความรู้ ได้แก่

4.1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

4.1.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

4.1.4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

4.1.5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อและแหล่งเรียนรู้

4.1.6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

4.2 ด้านทักษะ ได้แก่

4.2.1 ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

4.2.2 ความสามารถในการสร้างสื่อ เลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ได้อย่าง

เหมาะสม

4.2.3 ความสามารถในการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลได้

เหมาะสม

4.2.4 ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

4.2.5 ความสามารถในการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุข

และความปลอดภัยของผู้เรียน

4.3 ด้านคุณลักษณะ ประกอบด้วย

4.3.1 ตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ

4.3.2 ปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ

4.3.3 รักและศรัทธาในวิชาชีพ

4.3.4 มีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ

4.3.5 ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม

4.3.6 ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

4.3.7 สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัด

การเรียนรู้

5. โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาผู้เข้ารับการอบรมในระหว่างปฏิบัติงาน (On the Job Training) โดยได้ลงมือปฏิบัติงานจริงในสถานที่ทำงานจริง โดยประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการฝึกอบรมเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การเตรียมการฝึกอบรม ระยะที่ 2 การดำเนินการฝึกอบรม ระยะที่ 3 หลังการฝึกอบรม ระยะเวลาที่ใช้ตลอดหลักสูตรฝึกอบรม 20 วัน ดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมการฝึกอบรม (ขั้นวางแผน P : Planning) ระยะเวลา 20 วัน

ระยะที่ 2 การดำเนิน การฝึกอบรม (ขั้น A : Action) ระยะเวลา 3 วัน

ระยะที่ 3 หลังการฝึกอบรม (R : Reflection) ระยะเวลา 1 วัน

ในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของการฝึกอบรมมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่	กระบวนการ/กิจกรรม	เวลา
ระยะที่ 1 การเตรียม การฝึกอบรม (ขั้นวางแผน P: Planning)	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียน ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและรับสมัครโรงเรียนทดลองใช้หลักสูตร -ทำหนังสือถึงโรงเรียนและรับสมัครโรงเรียนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการ คัดเลือกโรงเรียนทดลองใช้หลักสูตร จัดเตรียมเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม และประชุมชี้แจง 	2 วัน 12 วัน 2 วัน 4 วัน
	รวม	20 วัน
ระยะที่ 2 การดำเนิน การฝึกอบรม (ขั้น A: Action)	<p>หน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ ปฐมนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม กระบวนการฝึกอบรม ช่วงระยะเวลาการฝึกอบรม บทบาทหน้าที่ของครูผู้เข้ารับการอบรม แจกเอกสาร ประกอบการฝึกอบรมและเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ทดสอบก่อนอบรม ทำแบบประเมินเจตคติที่มีต่อการ จัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง</p> <p>หน่วยที่ 2 ครูดีมีคุณธรรมและจรรยาบรรณ -จรรยาบรรณวิชาชีพครู -คุณธรรมจริยธรรมครู</p> <p>หน่วยที่ 3 รู้หลักสูตร วิถีสอนดี เด็กมีคุณภาพ -หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 -การวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 -การวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 -การวิเคราะห์กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามสภาพ จริงจากมาตรฐาน/ตัวชี้วัด</p>	3 ชั่วโมง 4 ชั่วโมง 4 ชั่วโมง

ระยะที่	กระบวนการ/กิจกรรม	เวลา
	<ul style="list-style-type: none"> -การวิเคราะห์ภาระงานและชิ้นงาน -การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง -การวิจัยในชั้นเรียน <p>หน่วยที่ 4 ออกแบบการเรียนรู้ เขียนแผนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> -การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง -การออกแบบสื่อและแหล่งเรียนรู้ -การกำหนดภาระงานและชิ้นงาน <p>หน่วยที่ 5 วัดผลหลายวิธีมีความเป็นธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> -การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง -การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผล -การออกแบบเกณฑ์การวัดและประเมินผล 	6 ชั่วโมง
		3 ชั่วโมง
	รวม	20 ชั่วโมง
	<p>หน่วยที่ 4 ออกแบบการเรียนรู้ เขียนแผนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> -การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง -การออกแบบสื่อและแหล่งเรียนรู้ -การกำหนดภาระงานและชิ้นงาน <p>หน่วยที่ 5 วัดผลหลายวิธีมีความเป็นธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> -การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง -การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผล -การออกแบบเกณฑ์การวัดและประเมินผล 	
	รวม	
ระยะที่ 3 หลัง การฝึกอบรม (R: Reflection)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เข้าอบรมนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นระหว่างอบรม ไปปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียน 2. จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อประเมินผลการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 	6 ชั่วโมง

ระยะที่	กระบวนการ/กิจกรรม	เวลา
	3.จัดนำเสนอผลงานและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4.ทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้ตาม สภาพจริง หลังการฝึกอบรม	
	รวม	6 ชั่วโมง

6. เนื้อหาของหลักสูตร

เนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

6.1 ด้านความรู้

- 6.1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 6.1.2 วิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัดของหลักสูตร
- 6.1.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 6.1.4 การวิจัยในชั้นเรียน

6.2 ด้านทักษะ

- 6.2.1 การออกแบบการเรียนรู้
- 6.2.2 การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
- 6.2.3 หลักจิตวิทยาในการเรียนการสอน
- 6.2.4 หลักทฤษฎีในการเรียนการสอน
 - 6.2.4.1 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างชิ้นงาน
Constructionism)
 - 6.2.4.2 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative Learning)
 - 6.2.4.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation)
 - 6.2.4.4 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case Study)
 - 6.2.4.5 การจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวก 6 ใบ (Six Thinking Hats)
 - 6.2.4.6 การจัดการเรียนรู้แบบ (SSCS)

6.3 ด้านคุณลักษณะ

6.3.1 จรรยาบรรณวิชาชีพครู

6.3.2 คุณธรรมจริยธรรมครู

6.4 ความรู้พื้นฐานการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตามสภาพจริง

7. กิจกรรมการฝึกอบรม

กิจกรรมการฝึกอบรมแต่ละหน่วย ประกอบด้วย 1) ชั้นเตรียมความพร้อม
2) ชั้นการฝึกอบรม 3) ชั้นสรุปและวัดผล

8. สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้

การกำหนดสื่อประกอบการฝึกอบรม จะสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และกิจกรรมการอบรม ได้แก่

8.1 คู่มือดำเนินการฝึกอบรมสำหรับวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรม

8.2 เอกสารการฝึกอบรมสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

8.3 เอกสารประกอบกิจกรรมการฝึกอบรม

8.4 ใบความรู้ และใบงานประกอบการฝึกอบรม

8.5 พาวเวอร์พอยท์ (Power Point) และอุปกรณ์การนำเสนอ

9. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ครอบคลุมสมรรถนะทั้งด้าน ความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ดังนี้

9.1 ประเมินกระบวนการฝึกอบรม โดยใช้แบบสอบถามสำหรับครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม และประเมินความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเมื่อสิ้นสุดการอบรมทุกหน่วยฝึกอบรมและเกณฑ์ที่กำหนดคือ ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

9.2 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยการตรวจสอบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถผ่านเกณฑ์หลักสูตรฝึกอบรมตามที่กำหนดหรือไม่ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

9.2.1 แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม ตามหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

เกณฑ์ที่กำหนดคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

9.2.2 แบบประเมินเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เกณฑ์ที่กำหนด คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

9.2.3 แบบประเมินเกี่ยวกับเจตคติในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

9.2.4 แบบประเมินเกี่ยวกับทักษะ ในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

9.3 ประเมินผลงานของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้เข้ารับการอบรม ที่ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

9.4 เกณฑ์การผ่านหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จะได้รับการประเมิน 4 ระดับ คือ ระดับดีมาก ระดับดี ระดับพอใช้ และไม่ผ่าน

ระดับดีมาก มีผลการประเมินครบ 5 ข้อ ดังนี้

1. มีเวลาเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินสมรรถนะทั้งสามด้าน ไม่น้อยกว่าระดับดี
3. มีผลการทดสอบหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. มีผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ร้อยละ 60 ขึ้นไป

5. มีผลการประเมินเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงไม่น้อยกว่าระดับ ดี

ระดับดี มีผลการประเมินครบ 5 ข้อ ดังนี้

1. มีเวลาเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินสมรรถนะทั้งสามด้าน ไม่น้อยกว่าระดับดี
3. มีผลการทดสอบหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. มีผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ร้อยละ 55-60

5. มีผลการประเมินเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงไม่น้อยกว่าระดับ ดี

ระดับพอใช้ มีผลการประเมินครบ 5 ข้อ ดังนี้

1. มีเวลาเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินสมรรถนะทั้งสามด้าน ไม่น้อยกว่าระดับพอใช้
3. มีผลการทดสอบหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. มีผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ร้อยละ 55-60

5. มีผลการประเมินเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงไม่น้อยกว่าระดับ ดี

ระดับไม่ผ่าน มีผลการประเมินครบ 5 ข้อ ดังนี้

1. มีเวลาเข้ารับการฝึกอบรมไม่ถึงร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินสมรรถนะทั้งสามด้าน อยู่ในระดับไม่ผ่าน
3. มีผลการทดสอบหลังการอบรมต่ำกว่าก่อนการอบรม
4. มีผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ต่ำกว่าร้อยละ 50

5. มีผลการประเมินเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงต่ำกว่าระดับ พอใช้

การฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ได้จัดการฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Training) เพื่อให้ครูที่ผ่านการอบรมได้นำประสบการณ์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้จริง และได้แบ่งการฝึกอบรมออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อม (ขั้นวางแผน P : Planning)

- 1.1 กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียน
- 1.2 ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและรับสมัครโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ
- 1.3 คัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมและเหมาะสม
- 1.4 เตรียมเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม

ระยะที่ 2 การดำเนินการฝึกอบรม

- 2.1 ปฐมนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญของการอบรม
- 2.2 ทดสอบก่อนการฝึกอบรม
- 2.3 ดำเนินการอบรม โดยเริ่มตั้งแต่หน่วยที่ 1-หน่วยที่ 4
- 2.4 ทดสอบหลังการฝึกอบรม

ระยะที่ 3 หลังการฝึกอบรม

3.1 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

- 3.2 ประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 3.3 นำเสนอผลงาน
- 3.4 สรุปผลการฝึกอบรม

คู่มือหลักสูตรฝึกอบรม
เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วีระยุทธ ก้อนกัน
นิสิตปริญญาเอก สาขา วิจัยหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำชี้แจง

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง พัฒนาขึ้น เพื่อให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การที่จะทำให้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ บรรลุตามเจตนารมณ์นั้น ตัวจักรสำคัญอีกประการหนึ่งนั่นก็คือครูผู้สอน การที่จะพัฒนาให้ครูผู้สอนสามารถ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนเกิดทักษะ กระบวนการคิด คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ครูจะต้องใช้หลักทฤษฎีการเรียนการสอนที่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นรูปแบบการสอนอีกวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด และให้นักเรียนได้สร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งต้องใช้หลักทฤษฎีหลายทฤษฎีมาบูรณาการในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ที่ครูผู้สอนจะต้องมีสมรรถนะที่สำคัญในด้านต่างๆ ได้แก่ สมรรถนะ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ที่สร้างขึ้น มีองค์ประกอบดังนี้ คำอธิบายหน่วยฝึกอบรม วัตถุประสงค์การฝึกอบรม เนื้อหาการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล สามารถนำหลักสูตรไปใช้ฝึกอบรมได้ทันที นอกจากนี้ยังสามารถปรับปรุงส่วนต่างๆ ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายได้ หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมุ่งพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษา (ประถมศึกษาปีที่ 4-6) ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนตาม สภาพจริง (Authentic Learning) ที่ถูกต้องโดยหลักสูตรได้เสริมสร้างให้ครูได้เกิด สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ซึ่งในแต่ละด้านจะมีตัวบ่งชี้ย่อย ที่จะเสริมสร้างให้เกิดกับครูผู้สอน และครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

คำแนะนำการใช้หลักสูตร

1. หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรเฉพาะ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะ และด้านคุณลักษณะ ซึ่งในการฝึกอบรมจะเน้นการฝึกปฏิบัติ ครูผู้สอนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมและใบงานจากการฝึกปฏิบัติ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจริง ได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ ใช้เวลาฝึกอบรมตามหลักสูตร จำนวน 3 วัน คิดเป็นรายชั่วโมง จำนวน 20 ชั่วโมง
2. ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 20 คน ในอำเภอโพนนาแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 และเลือกกลุ่มสาระที่ผู้เข้ารับการอบรม คนละ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามที่รับผิดชอบกลุ่มสาระที่สอน
3. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ คือ ผู้วิจัยที่เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม และทีมวิทยากร
4. หลักสูตรการฝึกอบรมนี้ มีเอกสารประกอบการฝึกอบรม ซึ่งสร้างขึ้นให้สอดคล้องสัมพันธ์กันกับเนื้อสาระการฝึกอบรม มีการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม มีใบความรู้ และใบงาน
5. การดำเนินการฝึกอบรมให้เรียงลำดับจากหน่วยฝึกอบรมแรก ไปจนถึงหน่วยอบรมสุดท้าย
6. กิจกรรมการฝึกอบรม สามารถปรับให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาหรือของชุมชน

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 การวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียน
2. มีทักษะในการ ออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริง การใช้สื่อการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ การใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนการสอน และนำหลักทฤษฎีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
3. มีคุณลักษณะที่สำคัญคือ มีความตระหนัก สนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มุ่งมั่น ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย เป็นแบบอย่างที่ดี

โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาผู้เข้ารับการอบรมใน ระหว่างปฏิบัติงาน (On the Job Training) โดยได้ลงมือปฏิบัติงานจริงในสถานที่ทำงาน จริงโดยประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) โดยแบ่งขั้นตอนการ ดำเนินการฝึกอบรมเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การเตรียมการฝึกอบรม (ขั้นวางแผน P: Planning) ระยะเวลา 20 วัน

ระยะที่ 2 การดำเนินการฝึกอบรม (ขั้น A: Action) ระยะเวลา 3 วัน

ระยะที่ 3 หลังการฝึกอบรม (R: Reflection) ระยะเวลาที่ใช้ตลอดหลักสูตร ฝึกอบรม 20 วัน

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งออกเป็น 5 หน่วย มีรายละเอียดดังนี้

หน่วยที่ 1 ปฐมนิเทศ (3 ชั่วโมง)

แนะนำหลักสูตร ความเป็นมาของหลักสูตร ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง สภาพปัญหาและความจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง และทดสอบก่อนการอบรม (3 ชั่วโมง)

หน่วยที่ 2 ครูดีมีคุณธรรมและจรรยาบรรณ (4 ชั่วโมง)

คุณลักษณะที่จำเป็นและสำคัญต่อผู้ประกอบการวิชาชีพครู อันเป็นวิชาชีพ ชั้นสูง ซึ่งครูจะต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม โดยเฉพาะ การประพฤติปฏิบัติตน จะต้องมีคุณธรรมจริยธรรม

หน่วยที่ 3 รู้หลักสูตร วิธีสอนดี เด็กมีคุณภาพ (4 ชั่วโมง)

วิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด ในหลักสูตร วิเคราะห์กิจกรรมการจัด การเรียนรู้ตามสภาพจริง จากมาตรฐาน/ตัวชี้วัด วิเคราะห์ภาระงานและชิ้นงาน จากมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ในหลักสูตร วิเคราะห์แนวทางการวัด และการกำหนดเครื่องมือ วัดและประเมินผล

หน่วยที่ 4 ออกแบบการเรียนรู้ เขียนแผนการสอน (6 ชั่วโมง)

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง การนำหลักทฤษฎีการจัดการเรียนรู้มาใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน (6 ชั่วโมง)

การออกแบบการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ที่ดีที่สุด นักเรียนอยากรู้ อยากเห็น อยากเรียน และเกิดการเรียนรู้ที่เต็มศักยภาพ ขึ้นอยู่กับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

หน่วยที่ 5 การวิเคราะห์แนวทางและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ออกแบบเกณฑ์การให้คะแนน การวิจัยในชั้นเรียน (3 ชั่วโมง)

ครูผู้สอนต้องมีทักษะในด้านการวัดและประเมินผล การออกแบบการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล รวมทั้งการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนและการวิจัยในชั้นเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

หน่วยที่ 1

ปฐมนิเทศ

คำอธิบาย หน่วยการเรียนรู้ (3 ชั่วโมง)

แนะนำหลักสูตรฝึกอบรม ความเป็นมาของหลักสูตร สภาพปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร แนวคิดในการนำการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิเคราะห์ วิจัย ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ความจำเป็นและความสำคัญ ของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงต่อครูผู้สอน และต่อวิชาชีพครู

วัตถุประสงค์การอบรม

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ต่อวิชาชีพครูได้
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

โครงสร้างเนื้อหา

ความสำคัญ ความจำเป็น การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

กิจกรรมการฝึกอบรม

ทดสอบก่อนการฝึกอบรม

1. ชำนาญ

1.1 ชำนาญ แนะนำ ความเป็นมา สภาพปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมในครั้งนี้

1.2 ชำนาญวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และกิจกรรมที่ปฏิบัติในระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

1.3 แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรม ออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ตามกลุ่มสาระที่สอน

1.4 แต่ละกลุ่มกำหนดชื่อกลุ่ม เลือกประธาน และเลขานุการ

2. ชั้นกิจกรรม

2.1 ให้ผู้เข้ารับการอบรม ศึกษาใบงานที่ 1 และอภิปราย ในประเด็นต่อไปนี้

1) การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดหรือไม่เพราะเหตุใด

2) การวัดและประเมินผลการเรียนในปัจจุบัน ครูผู้สอนได้มีการวัดประเมินผลได้ครบทุกด้านหรือไม่ เพราะเหตุใด

3) ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่องของการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง กับการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน

2.2 ให้แต่ละกลุ่มนำประเด็นปัญหา มาอภิปรายภายในกลุ่ม และสรุปเป็นข้อคิดเห็นระดับกลุ่ม

2.3 ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายของกลุ่ม หน้าห้องอบรม ใช้เวลากลุ่มละไม่เกิน 10 นาที

สื่อการฝึกอบรม

1. ใบงานประจำหน่วยที่ 1

2. Power Point

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. การปฏิบัติงานจากใบงาน	แบบบันทึกการส่งงาน	การส่งใบงาน ได้ 1 คะแนน
2. สังเกตพฤติกรรมการอภิปรายภายในกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม แสดงความคิดเห็น	ร่วมกิจกรรม ได้ 1 คะแนน

แบบบันทึกการส่งงาน หน้าที่ 1

คำชี้แจง

1. ผู้ประเมิน ประเมินจากการส่งงานของผู้เข้ารับการศึกษา การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง รายการประเมิน
2. สรุปผลการประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน			ผลการประเมิน	
		ได้ 3 ประเด็น (3=ดี)	ได้ 2 ประเด็น (2=พอใช้)	ได้ 1 ประเด็น (1=ปรับปรุง)	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การผ่าน กลุ่มที่ผ่านต้องได้คะแนน ไม่น้อยกว่า 2 คะแนน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรม	พฤติกรรมแสดงความคิดเห็นที่ปรากฏให้เห็น												ผลการประเมิน	
	มีเหตุผล			มีข้อมูลประกอบ			ตรงประเด็น			มีมารยาท			ผ่าน	ไม่ผ่าน
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
ชื่อ-สกุล														
14.														
15.														
16.														
17.														
18.														
19.														
20.														

หมายเหตุ

- 3 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมระดับสูง
 2 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมระดับปานกลาง
 1 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมระดับต่ำ

เกณฑ์การผ่าน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านจะต้องได้คะแนนในแต่ละรายพฤติกรรม ไม่น้อยกว่า 2

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยที่ 2

ครูดีมีคุณธรรมและจรรยาบรรณ

คำอธิบาย หน่วยการเรียนรู้ (4 ชั่วโมง)

ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบวิชาชีพครู สมรรถนะด้านคุณลักษณะที่สำคัญที่ครูควรนำมาเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินชีวิต ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพครู คุณธรรมจริยธรรมครู อภิปรายความสำคัญและผลที่เกิดหากผู้ประกอบวิชาชีพครูไม่ประพฤติปฏิบัติตาม

วัตถุประสงค์การอบรม

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

1. มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู
2. มีความตระหนักและเห็นความสำคัญในวิชาชีพ
3. มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม

โครงสร้างเนื้อหา

1. ระเบียบ กฎหมาย เกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพครู
2. จรรยาบรรณวิชาชีพครู
3. คุณธรรมจริยธรรมครู

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. ชำนาญ

- 1.1 ชี้แจง แนะนำ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบวิชาชีพครู
- 1.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และกิจกรรมที่ปฏิบัติในระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม ในหน่วยที่ 2
- 1.3 แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรม ออกเป็น 5 กลุ่ม ตามรูปแบบหน่วยที่ 1

2. ชั้นกิจกรรม

2.1 ให้ผู้เข้ารับการอบรม ศึกษาใบความรู้ แล้วปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่

2 อภิปราย ในประเด็นต่อไปนี้

1) ระเบียบกฎหมายที่ได้กำหนดเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู มีระเบียบกฎหมายฉบับไหนบ้าง กล่าวถึงในมาตราใด กำหนดไว้อย่างไร

2) จรรยาบรรณวิชาชีพครู ได้กำหนดจรรยาบรรณครูไว้อย่างไร

3) คุณธรรมจริยธรรมครู กำหนดไว้อย่างไร

2.2 ให้แต่ละกลุ่มนำประเด็นปัญหา มาอภิปรายภายในกลุ่ม และสรุปเป็นข้อคิดเห็นระดับกลุ่ม

2.3 ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายของกลุ่ม หน้าห้องอบรม ใช้เวลา กลุ่มละไม่เกิน 10 นาที

สื่อการฝึกอบรม

1. ใบความรู้ / เอกสาร
2. ใบงานประจำหน่วยที่ 1
3. Power Point

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. การปฏิบัติงานจากใบงาน	แบบบันทึกการส่งงาน	การส่งใบงาน ได้ 1 คะแนน
2. สังเกตพฤติกรรมการอภิปรายภายในกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม แสดงความคิดเห็น	ร่วมกิจกรรม ได้ 1 คะแนน

ใบความรู้

จรรยาบรรณวิชาชีพครูและวินัย

วิชาชีพชั้นสูงใดๆ ก็ตาม ไม่ใช่เป็นการรวมกลุ่มของบุคคลซึ่งประกอบด้วยอาชีพเดียวกันหรือปกป้องผลประโยชน์ของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันเท่านั้น แต่ยังต้องมีความรับผิดชอบในเรื่องความสามารถและคุณภาพของสมาชิกในวิชาชีพนั้นๆ ด้วย จึงมักมีการกำหนดข้อห้ามมิให้สมาชิกกระทำหรือประพฤติ อันจะก่อให้เกิดความเสียหาย เสื่อมเสียต่อวิชาชีพโดยส่วนรวมสิ่งที่จะช่วยยับยั้งเตือนสติการกระทำนี้ คือ **จรรยาบรรณของวิชาชีพ**

อาชีพครูซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูงอาชีพหนึ่ง จึงต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้วย ในฐานะครูด้วย ในฐานะครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ต้องมีกิริยามารยาทที่งดงาม ครูต้องมีจรรยาบรรณและวินัยในตนเอง เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติตน

ความหมายและลักษณะของจรรยาบรรณวิชาชีพครู พจนานุกรม

ราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรม 2525 ให้ความหมายของคำว่า **“จรรยาบรรณ”** ไว้ว่าเป็นคำนาม หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ สำนักงาน ก.พ. กล่าวว่า **“จรรยาบรรณ”** หมายถึงประมวลความประพฤติเพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและส่งเสริมชื่อเสียงเกียรติคุณ เกียรติฐานะของข้าราชการพลเรือน อันจะยังผลให้ผู้ประพฤติเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาและยกย่องของบุคคลทั่วไป ไกรนุชศิริพูล (2531, หน้า 113) กล่าวว่า **จรรยาบรรณของครู** คือ หนังสือหรือเอกสารที่ว่าด้วยกิริยา ที่ครูควรประพฤติปฏิบัติ ยนต์ ชุ่มจิต (2534, หน้า 200) กล่าวว่า **จรรยาบรรณของครู** หมายถึง ประมวลความประพฤติ หรือกิริยาอาการที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อรักษา ส่งเสริมเกียรติคุณ และฐานะของความเป็นครู กล่าวโดยสรุป **จรรยาบรรณของครู** หมายถึงความประพฤติหรือกิริยาอาการที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความดีงามขึ้นแก่ตนเองและวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพครู แนวทางการดำเนินงานที่กล่าวมาแล้วโดยเฉพะ การควบคุม และรักษามาตรฐานการประกอบวิชาชีพ เป็นเรื่องที่จะเพิ่มจะกำหนดให้มีการดำเนินงานครั้งแรกในวิชาชีพครู โดยกำหนดให้มีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการ

พัฒนาวิชาชีพ **มาตรฐาน วิชาชีพครู** เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ คุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการประกอบวิชาชีพครู โดยผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องนำมาตรฐานวิชาชีพเป็นหลักเกณฑ์ในการประกอบวิชาชีพครูสภาซึ่งเป็นองค์การวิชาชีพครู ตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู ไว้ 3 ด้าน กล่าวคือ

1. มาตรฐาน ด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ
2. มาตรฐาน ด้านการปฏิบัติงาน
3. มาตรฐาน ด้านการปฏิบัติตน

1. มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ กำหนดไว้ ดังนี้

- 1) วุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาที่สภาวิชาชีพรับรอง หรือ
- 2) วุฒิปริญญาตรีทางวิชาการหรือวิชาชีพอื่น และได้ศึกษาวิชาการ

การศึกษาหรือฝึกอบรม วิชาชีพทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

3) ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่สภาวิชาชีพรับรอง และผ่านการประเมินการปฏิบัติการสอนตามเกณฑ์ที่สภาวิชาชีพกำหนด

2. มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่สภาวิชาชีพ (คุรุสภา) กำหนด ประกอบด้วย 12 เกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติการกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิด

แก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมี

ระบบ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
 มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ทุกสถานการณ์
 มาตรฐานวิชาชีพครู จะเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการกำหนดคุณสมบัติ
 ของผู้ที่จะมีสิทธิ ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
 โดยผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู
 ดังกล่าวข้างต้น

บทบาทของครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ในการประกอบวิชาชีพครู นอกจากจะมีมาตรฐานวิชาชีพครู เป็น
 แนวทางการดำเนินงานแล้ว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางจัด
 การศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของผู้มีหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ด้วย ซึ่งผู้
 ประกอบวิชาชีพครูจะต้องยึดถือเป็นแนวทางการปฏิบัติ เช่นเดียวกัน ซึ่งมีดังนี้

1. จัดการเรียนรู้การสอน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี
 ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด รวมถึง
 จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (ม.22)
2. จัดสาระการเรียนรู้ โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม
 กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษากล่าวคือ
 (ม.23)
 - 1) ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับ
 สังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชนชาติ สังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์
 ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย
 อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 - 2) ความรู้และทักษะ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้ง
 ความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้
 ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
 - 3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา
 ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
 - 4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา เน้นการใช้
 ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต
อย่างมีความสุข

3. จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และ
ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (ม.24 (1))

4. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์
และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา (ม.24 (2))

5. จัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการ
ปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (ม.24 (3))

6. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ
อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (ม. 24(4))

7. จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก
สะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วน
หนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียน
การสอน และวิทยาการประเภทต่างๆ (ม. 24(5))

8. จัดการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสาน
ความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชน ทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนา
การเรียนรู้ ตามศักยภาพ (ม. 24(6))

9. จัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน
ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคุมไปใน
กระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา
(ม.26)

10. จัดทำสาระ ของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาใน
ชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็น
สมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยสาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็น
วิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคน ให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ
ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม (ม.27,28)

11. ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น เอกชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ

สถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน (ม.29)

12. พัฒนากระบวนการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แต่ละระดับการศึกษา (ม.30)

13. พัฒนาขีดความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ม.66)

14. ปฏิบัติงาน และประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ครู (ม.53) การดำเนินงานจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ขึ้นกับผู้เรียน และชุมชนตามแนวทางที่กล่าวมาแล้วเป็นบทบาทของครู ซึ่งถือว่าเป็นบุคลากรหลักในการปฏิรูปการศึกษา สามารถจะดำเนินการได้โดยตลอดเวลา โดยไม่ต้องรอคำสั่งหรือทิศทางจากกระทรวง หรือหน่วยงานต้นสังกัดแต่อย่างใด เนื่องจากสิ่งที่ปรากฏเป็นแนวทางจัดการศึกษาอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ล้วนเป็นหลักวิชาครู ผู้ประกอบวิชาชีพครู หรือ ครูมีอาชีพ ได้ศึกษาเล่าเรียน และฝึกอบรมแล้วทั้งสิ้น ถ้าครูได้เริ่มต้นเปลี่ยนแปลงหรือปฏิรูปการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเสียแต่บัดนี้ก็จะเป็นการเรียก **“ความเป็นมืออาชีพ”** ของครูกลับคืนมา คุณภาพและมาตรฐานการประกอบอาชีพของครูก็จะสูงขึ้น ทำให้ครูมีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับนับถือและไว้ วางใจจากสาธารณชนโดยทั่วกัน

3. มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน ได้แก่ตามจรรยาบรรณครู

ที่สภาวิชาชีพ (คุรุสภา) กำหนด ซึ่งปัจจุบันกำหนดไว้ ดังนี้

- 1) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริม กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
- 2) ครูต้องอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ครูต้องตั้งใจให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- 3) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ทั้งกาย วาจา และจิตใจ

- 4) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติภัยต่อความความเจริญทางกาย
สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์
- 5) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการ
ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ใช้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตน
โดยมิชอบ
- 6) ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและ
วิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ
- 7) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร
วิชาชีพครู
- 8) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์
- 9) ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนา
ภูมิปัญญาและ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร

ใบความรู้ คุณธรรมจริยธรรมครู

ความสำคัญ

บุคคลที่จะเป็นครูไม่ใช่ใครๆ ก็ป็นได้ คนที่เป็นครูต้องมีจิตวิญญาณครู กล่าวคือ มีความคิด ความรู้สึก การปฏิบัติหน้าที่เป็นครูตลอดเวลา ลักษณะเหล่านี้ เหมือนกับอยู่ในจิตใจ ของบุคคลนั้นๆ ตลอดเวลา ตลอด 24 ชั่วโมง ครูจึงควรมี คุณลักษณะเฉพาะทางไม่เหมือนกับ อาชีพอื่นๆ ปัจจุบันนี้จะพบว่ามีชาวคราวที่สร้าง ความเสียหายให้กับวงการครูบ่อยๆ ครูที่มีหน้าที่อบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีคุณธรรมจริยธรรม กลับมาเป็นผู้กระทำผิดตกเป็นชาวคราว เช่น ครูมีหนี้สิน ลนพนต์ว์ ครูลงโทษนักเรียน เกินกว่าเหตุ ครูหลอกลวงข่มขืนศิษย์ ครูขายยาเสพติด เป็นต้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็น เพราะสภาพสังคมที่วุ่นวาย สับสน ขาดจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม สภาพเศรษฐกิจ ที่รัดตัว ดานเทคโนโลยีก็มีความทันสมัยก้าวไกลล้ำยุคมากขึ้น ครูจึงมีภาระและความตอง การมากขึ้น ทั้งภาระของตนเอง ต่อครอบครัว ตองงานในหน้าที่ ภาระความรับผิดชอบ เหล่านี้ ทำให้ครูตองหาอาชีพเสริม หางานพิเศษทำเพื่อให้มีรายไดพอกับการใช้จ่าย จึงให้ ความสนใจดานการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียนน้อยลงท้งๆ ที่เป่งงานในหน้าที่ กลายเป็นคนที่ อ่อนดวยในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ซึ่งเป่ง คุณลักษณะที่ต้องเกิดขึ้น และฝงอยู่ในจิตใจ ในจิตวิญญาณของครูทุกคน คุณลักษณะ พื้นฐานที่สำคัญสำหรับผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูคือ คุณลักษณะดานคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ เพราะจะทำให้เป่งผู้ที่ม่คุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์เป่งผู้ที่มีจิตใจ สูงกว่า สัตว์ท้งหลาย อาชีพครูเป่งวิชาชีพชั้นสูง ด้รับการยอมรับจากบุคคลท้งไป สมกับคำวา “ปฐนียบุคคล” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายคำวา “คุณธรรม” “จริยธรรม” “จรรยาบรรณ” ไวด้ดังนี้

คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี

จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นขอประพฤติปฏิบัติ

จรรยาบรรณ หมายถึง ประมวลความประพฤติผู้ประกอบอาชีพ การงาน แต่ละอยางกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและสงเสริม เกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจเขียน เป่งลายลักษณอักษรหรือไม่ก็ได้ การศึกษาช่วยพัฒนาคนในชาติให้เป่งผู้ที่มีความรู้ สามารถสร้างตนเองให้มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น ความรู้ในปัจจุบันมี ท้งความรู้ที่เป่งมาตรฐานของประเทศ ความรู้ในท้องถิ่น และความรู้ที่เป่งสากล การที่คนมี

ความรู้แล้วนำความรู้ที่มีไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมนับว่าไม่ควรกระทำจึงต้อง “มีคุณธรรมกำกับความรู้ เพื่อให้อยู่รวมกันในสังคมได้ เช่น การไม่เอาเปรียบกันจนเกินไป การปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ การมีวินัยในตนเอง และการมีหลักการดำรงชีวิต อย่างมั่นคงปลอดภัย” (ปาฐกถาด้านการศึกษาใน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2542, หน้า 87) คุณธรรมสำหรับครู คุณธรรม (Virtue หรือ Morality) เป็นสภาพคุณงามความดีที่อยู่ประจำใจของแต่ละคน เป็นความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ การวิเคราะห์ พิจารณาไตร่ตรองแล้วพบว่า สิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี สิ่งใด ควรปฏิบัติ สิ่งใดไม่ควรปฏิบัติ สิ่งใดถูกต้อง สิ่งใดไม่ถูกต้อง เป็นต้น เมื่อ พิจารณาไตร่ ตรองแล้วจึงนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ชีวิตดำเนินไปอย่างถูกต้อง มีความสุขและ ยุติธรรม เรามักพบเสมอว่า คนที่มีคุณธรรมจะรักษาความยุติธรรม และมีเมตตาต่อ คนอื่น เสมอ อาชีพครูได้รับการยกย่องว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง เช่นเดียวกับผู้ที่ประกอบอาชีพแพทย์ ทนายความ ดังนั้น คนเป็นครูคงไม่ใช่เป็นเพียงเรือจ้าง มีหน้าที่นำพาศิษย์ ข้ามไป สูฟงฝนอย่างปลอดภัยเท่านั้น (ทำให้ศิษย์ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่รู้ ให้เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน) ครูใน ยุคนี้ต้องเป็นคนที่มี ทันโลก ทันสมัย ทันเทคโนโลยี และทันการเปลี่ยนแปลง เป็นครูอาชีพ ไม่ใช่อาชีพครู ดังคำ กล่าวที่ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ กล่าวไว้ว่า “ครูอาชีพ คือ ครูที่เป็นครูด้วยใจรัก เป็นครูด้วยจิตและวิญญาณ มีความเป็นครู ทุกลมหายใจตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นครูที่รักและห่วงหาพันห่วงใย อาหารต่อนักเรียน ต่อศิษย์ คุจลูกในไส้ของตน จะทำทุกวิถีทางที่จะทำให้ศิษย์เป็นคนดี ไม่ยินยอมให้ศิษย์เป็นคนไม่ดี เป็นอันขาด จะติดตามสอดส่องศิษย์ทุกเมื่อ เชื้อวันโดยไม่ละทิ้ง และมีความสุขมากในการ ที่ได้เกิดมาเป็นครู รักเกียรติ เทิดทูนสถาบันครูอย่างภาคภูมิใจ ในขณะที่ อาชีพครู คือคน ที่มายึดการเป็นครูอาชีพเพื่อให้ได้ค่าตอบแทน ขาดจิตวิญญาณของความเปนครู ซึ่งขณะนี้ ครู ของไทยมีลักษณะอาชีพครูเป็นจำนวนมากถ้าไม่ได้รับการแก้ไขจะเป็น เงื่อนไขที่จะ ทำลายความหวังของการปฏิรูปการศึกษา เพราะครูคือความหวัง ที่จะนำสู่ความสำเร็จของ การปฏิรูปการศึกษา”

นอกจากจะต้องเป็นครูอาชีพแล้ว ครูต้องมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการอบรม สั่งสอน ศิษย์ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข บทบาทหน้าที่นี้ รองศาสตราจารย์ รังสรรค์ แสงสุข อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหงกล่าวว่า ครูต้องเป็นผู้ให้ ผู้เติม เต็ม และผู้มีเมตตา คือ ครูคือผู้ให้ ...ให้โอกาส ...ให้ความคิด ...ให้ชีวิต ...ให้ภัย ครู คือ ผู้เติมเต็ม ...เติมความรู้ ...เติมประสบการณ์ ...เติมสติปัญญา ครูคือผู้มีเมตตา ...ต่อศิษย์

...ตอญาติ ...ตอมิตร ...ตอศัตรู ครูที่จะเป็นครูอาชีพ เป็นผู้ให้ ผู้เติมเต็ม และผู้มีเมตตา
 ทำหน้าที่อบรม สั่งสอน ฝึกฝน ดิษยให้เป็นคนดี มีความรู้ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น
 จำเป็นต้องมีคุณธรรมประจำตน ใน เรื่อง คุณธรรม 4 ประการ ขรวาวัชธรรม 4
 สัปปริสธรรม 7 และหิริ โอตตัมปะ ดังนี้

1. คุณธรรม 4 ประการ ผู้ที่ประกอบอาชีพครูตองน้อมนำพระราชดำรัส
 ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชพิธี
 บวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช พระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี
 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2445 ความว่า “...คุณธรรม ซึ่งเป็นที่ตั้งของความรักความสามัคคี
 ที่ทำให้คนไทย เราสามารถรวมมือรวมใจกันรักษา และพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญ
 รุ่งเรืองสืบต่อกันไปได้อดตลอดไป ประการแรก คือการที่ทุกคนคิด พูด ทำด้วยความ
 เมตตาเมตตาดี มุ่งเจริญต่อกัน ประการที่สอง คือการที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
 ประสานงาน ประสานประโยชน์กันในงานที่ทำสำเร็จผล ทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และกับ
 ประเทศชาติ ประการที่สาม คือ การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริต
 ในกฎกติกาและในระเบียบแบบแผน โดยเทาเทียมเสมอกัน ประการที่สี่ คือการที่ต่างคน
 ต่างพยายามทำความดี ความเห็นของตนใหญ่ถูกต้องเที่ยงตรง และมั่นคงอยู่ในเหตุในผล
 หากความคิดจิตใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดี ที่เจริญนี้
 ยังมีพรอมมูลในกายในใจของคนไทย ก็มั่นใจได้ว่าประเทศไทย จะดำรงมั่นคงอยู่
 ตลอดไปได้อ ...จึงขอใຫานทั้งหลายในมหาสมาคมนี้ ทั้งประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า
 ด้รักษาจิตใจและคุณธรรมนี้ไว้ให้ เหนียวแน่น และถ่ายทอดความคิดจิตใจนี้กันต่อไปอย่า
 ให้ขาดสาย เพื่อให้ประเทศไทยของเราดำรงยืนยงอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข ทั้งในปัจจุบัน
 และในภายหน้า”

2. ขรวาวัชธรรม 4 หลักธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครูที่จะใช้ยึดถือเป็น
 คุณธรรมพื้นฐานของจิตใจ ในการครองชีวิต ครองเรือนให้ประสบความสำเร็จสมบูรณ์
 และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั้งหลาย ประกอบด้วยธรรม 4 ประการ คือ

1) สัจจะ หมายถึง ความซื่อสัตย์ จริงใจต่อกัน ผู้ประกอบวิชาชีพครู
 จำเป็นตอง อยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม การที่จะให้ผู้อื่นร่วมงานเกิดความไว้วางใจ และมี
 ไมตรีจิตสนิทต่อกันจำเป็นต้องเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ จริงใจต่อกัน ถ้าไม่มีสัจจะเมื่อใด
 ย่อมเป็นเหตุให้เกิดความ หวาดระแวงแคลงใจกัน เป็นจุดเริ่มต้นแห่งความร้าวฉาน ซึ่งยาก
 นักที่จะประสานให้คืนดีได้ ดังเดิม

2) ทมะ หมายถึง การรู้จักบังคับควบคุมอารมณ์ ขมใจระงับความรู้สึก ต่อความผิดพลาด ความบกพร่องของตนเองและผู้อื่น ผู้ที่จะเป็นครูที่ดีต้องรู้จักฝึกฝน แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงลักษณะนิสัยของตน ไม่เป็นคนดีอดานเอาแต่ใจและอารมณ์ตนเองเป็นสำคัญ ถ้าผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูขาดหลักธรรมข้อนี้ จะกลายเป็นคนที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เป็นผู้ที่ไม่มีความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional quotient) ไม่สามารถจัดการอารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง ทำให้ขาดสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้ร่วมงาน

3) ขันติ หมายถึง ความอดทน อดกลั้น ต่อความยากลำบากความเลวร้าย อุปลรรค ทั้งปวงที่เกิดขึ้นทั้งต่อตนเองและการปฏิบัติงานในหน้าที่การอยู่ร่วมกับคนหมู่มากยอมมีการ กระแทกกระทั้นกันบ้าง ทั้งเรื่องความคิด ความเชื่อ ทศนคติ การกระทำต่างๆ มีเหตุล่อวงเกินกัน อย่างรุนแรง ซึ่งอาจจะเป็นถ้อยคำหรือกิริยาอาการ จะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ก็ต้องรู้จักอดกลั้น ระงับใจ ไม่ก่อเหตุให้เรื่องลุกลามกว้างขยายต่อไป นอกจากนี้ ยังต้องมีความอดทนต่อความยาก ลำบากในการประกอบงานอาชีพ โดยเฉพาะเมื่อเกิดความผิดพลาด ความบกพร่อง ความไม่เข้าใจ ไม่ก้าวหน้า ก็ต้องไม่ตีโพยตีพาย แต่มีสติอดกลั้น คิดหาอุบาย ใช้ปัญญาหาทางแก้ไขสถานการณ์ เหตุการณ์ต่างๆ ให้ลุล่วงไปด้วยดี

4) จาคะ หมายถึง ความเสียสละ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันกัน การอยู่ ร่วมกันในสังคมภาคภูมิมีความเห็นแก่ตัว คอยจ้องแต่จะเป็นผู้รับ เอาแต่ประโยชน์ใส่ตัวโดยไม่คำนึง ถึงคนอื่น ก็จะเป็นคนที่ไม่มีความสุข ไม่มีเพื่อน ไม่มีคนคบคาสมาคมด้วย การจะเป็นคนที่ได้รับ การยอมรับ เป็นที่รักของเพื่อนๆ จะต้องรู้จักความเป็นผู้ให้ด้วยการให้มิใช่หมายถึงแต่เพียง การเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ แบ่งปัน ทรัพย์สิน สิ่งของซึ่งมองเห็นและเข้าใจได้ง่ายๆ เท่านั้น แต่ยังหมายถึง การให้น้ำใจแก่กันและกันด้วย

3. สัมปรีชธรรม 7 คุณธรรมนี้เหมาะสำหรับคนเราเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้เป็นคนสมบูรณ์แบบ หรือคนที่สมบูรณ์พร้อมส่งผลให้มีความเชื่อมั่น เป็นผู้นำ สอนสั่งลูกศิษย์ใหม่ชีวิตที่เป็นสุขได้ นอกจากนี้ยังใช้เป็นหลักช่วยในการพิจารณาว่าบุคคลใดเป็นคนดีหรือไม่ดีได้อีกด้วย คนดีต้องมี คุณสมบัติ 7 ประการ ดังนี้

1) รุหลักและรู้จักเหตุ (ธัมมัญญตา) คือ รุหลักการและกฎเกณฑ์ของสิ่งทั้งหลาย ที่ตนเขาไปเกี่ยวข้องของในการดำเนินชีวิต ในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินกิจการต่างๆ รู้อาใจสิ่ง ที่ตนจะต้องประพฤติ ปฏิบัติตามเหตุผล เช่น รู้อาใจตำแหน่ง ฐานะ อาชีพการงานของตนเองเป็นอย่างไร มีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างไร นอกจากนี้ยังต้องรู้อุหลักความจริงของธรรมชาติว่า ของหลักการที่ตนปฏิบัติ เขาใจวัตถุประสงค์ของงานที่ต้องปฏิบัติ

รู้ว่าสิ่งที่ตนทำอยู่ ดำเนินชีวิตอยู่นั้นเพื่อประโยชน์อะไร หรือควรจะได้รับอะไร การทำงานตามหน้าที่ ตำแหน่ง ฐานะการงานอย่างนั้นๆ เขากำหนดวางกันไว้เพื่อความมุ่งหมายอะไร งานที่ตนทำอยู่ขณะนี้เมื่อทำไปแล้วจะ บังเกิดผลอะไรบางเป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไร เป็นต้น

2) รูตน (อัตตัญญูตา) คือ รู้จักและเข้าใจตนเองว่าเป็นใคร มีความรู้ ความถนัด ความสามารถพิเศษอะไร เมื่อรู้แล้วจะได้นำไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสม ให้สอดคล้องกับบุคลิก ลักษณะ ของตนเองรู้จักปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีความสมบูรณ์พร้อมยิ่งขึ้นไป

3) รูประมาณ (มัตตัญญูตา) คือ รู้จักความพอดี ความพอประมาณ เช่น รู้จัก ประมาณในการบริโภค การใช้จ่ายทรัพย์ รู้จักความพอเหมาะพอดีในการพูด การปฏิบัติหน้าที่ การงานต่างๆ ตลอดจนการพักผ่อนนอนหลับ และการสนุกสนานรื่นเริง เป็นต้น ผู้เป็นครูต้อง ไม่ทำการทุกอย่างตามความชอบใจหรือเอาแต่ใจของตนเป็นหลัก แต่ต้องทำตามความพอดีแห่ง เหตุปัจจัยหรือองค์ประกอบทั้งหลายที่จะลงตัวให้เกิดผลดีงามตามที่มองเห็นด้วยปัญญา

4) รูกาลเวลาอันเหมาะสม (กาลัญญูตา) คือต้องรูระยะเวลาที่พึงใช้ในการปฏิบัติหน้าที่การงานต่างๆ เช่น รู้ว่าเวลาไหน ควรทำอะไร อย่างไร และทำให้ตรงเวลา ให้เป็นเวลา ให้ทันเวลา ให้พอเวลา ให้เหมาะสมเวลา ให้ถูกเวลา ตลอดจนรู้จักบริหารเวลา การใช้เวลา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) รูชุมชน (ปริสัญญูตา) คือ รู้จักถิ่น รู้จักที่ชุมนุม และชุมชน รูการอันควร ประพฤติปฏิบัติต่อชุมชนนั้นว่า คนในชุมชนที่เราอยู่หรือเขาไปอยู่ เราควรต้องทำ กิริยาหรือปฏิบัติตนอย่างไร ส่วนอีกชุมชนหนึ่งถ้าเราเขาไปควรต้องทำ กิริยาหรือปฏิบัติ อย่างนั้นเพราะแต่ละ ชุมชนมีระเบียบวินัย ธรรมเนียมปฏิบัติ วัฒนธรรมประเพณีแตกต่างกัน การที่เราเรียนรูชุมชนก็เพื่อ เขาใจ เขาถึง เขากับชุมชนได้ จนสามารถช่วยเหลือ สั่งสอน แนะนำ และพัฒนาชุมชน

6) รูบุคคล (บุคคลัญญูตา) คือ รู้จักและเข้าใจความแตกต่างระหว่าง บุคคลว่า แต่ละคนมีความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ แตกต่างกัน เมื่อแต่ละ คนแตกต่างกัน ดังนั้นเราจึงต้องรู้จักที่จะปฏิบัติต่อบุคคลอื่นๆ ให้เหมาะสมด้วยการสั่งสอนฝึกอบรมก็ต้องให้ พอดี พอเหมาะ พอควร ให้ถูกกับจริตหรือลักษณะของ แต่ละคน เพราะคนเรามีลีลาการเรียนรู้ (Learning style) แตกต่างกัน

4. หิริ โอตตปปะ หลักธรรมนี้เมื่อผู้ที่ประกอบอาชีพครุปฏิบัติแล้วจะช่วยให้
อยู่รวมกันในสังคม โลกได้อย่างสันติสุข ถือว่าเป็นคุณธรรมที่ไร้ค่าจน คุ่มครองโลกใหม่
ความสุขได้นั่นเอง ก่อนอื่น คงต้องทำความเข้าใจความหมายของคำสองคำนี้ก่อน คือ หิริ
แปลว่า ความละอายแก่ใจ, ความละอายในการประพฤติชั่ว โอตตปปะ แปลว่า
ความเกรงกลัวต่อผลการทำชั่ว, ความหวาดกลัวต่อผลชั่ว ไม่งลาทำเหตุชั่วต่อไปอีก

เกษม วัฒนชัย (2549, หน้า 167) เสนอแนะเงื่อนไขสู่การมี หิริ โอตตปปะไว้
ดังนี้ 1) ตองรูจัก แยก “ผิดชอบชั่วดี” 2) ชื่อในผลของความผิด-ชั่ว ชอบ-ดี 3) จักเลือก
“ทางที่ชอบ-ที่ดี” และยึดมั่น ปกป้องในความถูกต้องเที่ยงธรรม 4) ปฏิเสธและไม่ยอมรับ
“ทางผิด-ทางชั่ว” 5) หิริ-โอตตปปะเป็นหลักคิดเป็นแนวทางในการตัดสินใจอย่างมีสติ
สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (อ้างใน ประชาญา กลาฬจัณ, 2549, หน้า 40) ได้เสนอแนะเส้นทางที่
จะพัฒนาจิตใจสู่คุณธรรมอย่างแท้จริง ไว้ดังนี้ 1. ประกอบอาชีพสุจริต (เป็นมืออาชีพ)
2. ฝึกนิสัยการประหยัด อุดม ทั้งคนจน คนรวย และคนเคยรวย 3. ปรับพฤติกรรม
การบริโภค โดยเน้นจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด โดยเฉพาะสาธารณูปโภค
4. เสียภาษี และรวมกิจกรรมพัฒนาชุมชนของตนเอง 5. เผยแพร่วัฒนธรรมไทย เอื้อเฟื้อ
และสร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือน 6. อุดหนุน และมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพอย่าง
สุจริต 7. บริโภคแต่สิ่งจำเป็นต่อร่างกาย และออกกำลังกายด้วยการเล่นกีฬาที่ประหยัด
8. ปฏิบัติดีในสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การแสดงถึงความเป็นผู้ที่
คุณธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพครูจึงต้องมีความมุ่งมั่น ในการประกอบอาชีพอย่างซื่อสัตย์
สุจริต อุดหนุนอดกลั้น คิดพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีสติ มีจริยธรรมสำหรับครู
จริยธรรม (Ethics) เป็นเรื่องของความรู้สึก เป็นจิตสำนึกของบุคคล เป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง
ดีงาม ทั้งทางกาย วาจา และใจ เป็นปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมทางสังคม เป็นรากฐานของ
สันติสุขที่ยั่งยืน คนเป็นครูจึงควรต้องสร้างจิตสำนึกที่ดีงามให้เกิดขึ้นในตนเอง ในสังคม
ต้องซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพของตนเอง มีการประพฤติปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นผู้มีธรรมะ
ในใจ และต้องมีพันธสัญญา (Commitment) ต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อหน่วยงานที่สังกัด
และต่อประเทศชาติ เช่น มีเมตตากรุณา ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ รับผิดชอบ ยุติธรรม
เป็นต้น จริยธรรมมีที่มาจากแหล่งต่างๆ กันกล่าวคือ 1. จริยธรรมเป็นหลักการของ
ธรรมชาติที่ปรากฏทั่วไป มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมสสารสิ่งแวดล้อมสภาพธรรมชาติ
ทั่วไปที่เป็นรูปธรรม 2. จริยธรรมมาจากปรัชญา คือวิชาที่ว่าด้วยหลักแห่งความรู้และ
ความจริง สาระ ของปรัชญาจะกล่าวถึงลักษณะชีวิตที่พึงปรารถนาควรเป็นอย่างไร

ธรรมชาติของมนุษย์ สภาพ สังคมที่ดี ความคิดเชิงปรัชญาจะเป็นความเชื่ออย่างมีเหตุผล ปรัชญาจะกล่าวถึงความดี ความงาม ค่านิยมเพื่อจะได้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

3. จริยธรรมเป็นข้อกำหนดทางศาสนา เรียกว่า ศลัทธิธรรม (Moral ethics) เพราะ ศาสนาทุกศาสนาได้กำหนดหลักปฏิบัติไว้ เพื่อใ้มนุษย์อยู่รวมกันในสังคมอย่างมีความสุข โดย มิต้องเบียดเบียนหรือทำร้ายซึ่งกันและกัน 4. จริยธรรมมาจากค่านิยมต่างๆ ซึ่งแต่ละสังคมจะมีค่านิยมที่แตกต่างกันได้ เนื่องจากแต่ละสังคมมีความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรม และประวัติ ความเป้นมา 5. จริยธรรมมาจากสังคมแต่ละสังคมที่กำหนดขอบบังคับ วิธีปฏิบัติของสมาชิกไว้ เนื่องจากพฤติกรรมหรือการกระทำของมนุษย์มีทั้งดีและไม่ดี ซึ่งอาจสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัส ทั้งหา การกำหนดกฎข้อบังคับขึ้นมาเพื่อใ้ควบคุมใ้สมาชิกอยู่รวมกันได้อย่างสันติสุข เมื่อ สมาชิกในสังคมนั้นปฏิบัติดีติดต่อกันนานเข้า จนได้รับการยอมรับสืบทอดกันมาเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ นั้นเอง 6. จริยธรรมมาจากวรรณคดี วรรณคดีเป็นหนังสือที่มีมาตรฐานทั้งด้านเนื้อหา สาระและคุณค่า ชาติที่เจริญแล้วจะมีวรรณคดีเป็นของตนเอง หนังสือวรรณคดีจะมีคำสอนที่เป้น

ประโยชน์ของจริยธรรม 1. ด้านตนเอง การปฏิบัติตามหลักจริยธรรมทำให้คนเราเป็นคนดี คนดีย่อมมีความ สบายใจ อิ่มเอิบใจ เพราะใ้ทำความดี จึงเป้นที่รักใคร่ชอบและชอบพอของคนอื่น นอกจากนั้น หลักธรรม เช่น ความเพียร ความอดทน ความมีวินัย ยังช่วยให้ประสบความสำเร็จใ้การงานด้วย 2. ด้านสังคม คนดียอมทำประโยชน์แก่ตนเอง และคนอื่นด้วย การไม่ทำชั่วเป็นการลดภาระของสังคมที่ไม่ต้องแก้ปัญหา การทำดีจึงเป้นประโยชน์แก่สังคม และช่วยให้สังคม พัฒนาไปสู่ความเจริญ และเป้นตัวอย่างที่ดีใ้แก่คนอื่นๆ คนดี จึงเป้นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า 3. ด้านการรักษาจริยธรรม จริยธรรมเป้นสิ่งที่ดีมีคุณค่า ทั้งแก่บุคคลและสังคม จะรักษาไว้ด้วยการปฏิบัติ เพราะถ้าไม่ปฏิบัติก็จะเป็นเพียงคำพูด หรือตัวหนังสือที่เขียนไว้ จะช่วยใคร ไม่ได้ทั้งสิ้น ดังนั้นการศึกษาจริยธรรมและนำไปปฏิบัติดี จึงเป้นการรักษาจริยธรรมใ้คงอยู่เช่นเดียวกับ พระภิกษุสงฆ์สืบทอดพระพุทธศาสนาใ้ด้วยการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าพระพุทธศาสนาจึงดำรงมาใ้จนถึงปัจจุบัน คนทั่วไปก็สามารถรักษาจริยธรรมของศาสนาใ้ได้ด้วยการศึกษา ปฏิบัติเช่นเดียวกัน การปฏิบัติดีจึงใ้คุณแก่ตน แก่สังคม และเป้นการรักษาจริยธรรมไว้ใ้เป้นประโยชน์ แก่อนุชนสืบ 4. การพัฒนาบารมีอง ต้องพัฒนาจิตใจก่อนหรืออย่างน้อยก็ต้องควบคู่ไปกับ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และอื่นๆ ด้วย เพราะการ

พัฒนาที่ไม่มีจริยธรรมเป็นแกนนำก็จะสูญเปล่า เพราะทำให้บุคคลลุ่มหลงในวัตถุ และ
 อบายมุขมากขึ้น การที่เศรษฐกิจต้องเสื่อมโทรม ประชาชน ยากจน สาเหตุหนึ่งก็คือคนใน
 สังคมละเลยจริยธรรม มุ่งแต่จะกอบโกยผลประโยชน์สวนตน ขาด ความเมตตาปราณี
 แล่งน้ำใจ เห็นแก่ตัว โดยไม่คำนึงถึงคนอื่นและสังคมโดยรวม การพัฒนา เศรษฐกิจ
 และสังคมรวมทั้งการเมืองจึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร 5. จริยธรรมช่วยควบคุม
 มาตรฐาน รับประกันคุณภาพและปริมาณที่ถูกต้องในการ ประกอบอาชีพ ในการผลิต และ
 ในการบริการ ถ้าผู้ผลิตมีจริยธรรมก็จะผลิตสินค้าที่มีคุณภาพไม่ ปลอมปน อะไรไม่ดีก็
 บอกว่าไม่ดี อะไรว่าดีก็บอกวาทิ จริยธรรม จึงเป็นเรื่องของความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม
 ช่วยให้มาตรฐานสินค้าดีมีคุณภาพ ลดปัญหาการคดโกงฉ้อฉล เอาัดเอาเปรียบ เห็นแก่ตัว
 เห็นแก่ได้ตลอดจนความใจแคบไม่ยอมเสียสละ ผู้ที่ประกอบอาชีพควรต้องอยู่รวมกันใน
 สังคมร่วมกับบุคคลอื่น ซึ่งมีอาชีพแตกต่างกัน ซึ่งแต่ละคนแต่ละอาชีพล้วนมีบทบาท
 มีหน้าที่การงานที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกัน แต่สิ่งที่คุณคนต้องมีเหมือนกัน คือ ทุกคนมี
 จริยธรรมประจำตน หากทุกคนรับรู้บทบาทหน้าที่ของตน และมีจริยธรรมตามบทบาท
 หน้าที่นั้นๆ เป็นอย่างดี สังคมก็สงบสุข อยู่ร่วมกันได้อย่างร่มเย็นเป็นสุขเป็นสังคมที่ดี
 มีคุณภาพ ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง จริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพครุมีดังนี้

1. จริยธรรมของตนเอง ประกอบอาชีพควรต้องปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม
 จริยธรรมเป็นหลักยึดประจำตน เช่น รุ้รักสามัคคี ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ มีน้ำใจ เมตตา
 กรุณา ยุติธรรม กตัญญูกตเวที รักษาระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักความพอเพียง
 พอประมาณ มีเหตุมีผล มีจิตสาธารณะ (Public mind) เป็นต้น 2. จริยธรรมต่อบุตรธิดา
 บิดามารดามีหน้าที่เลี้ยงดูบุตรธิดาให้มีความสุข พอเหมาะกับฐานะของตนเอง นอกจากนี้
 ยังต้องให้การอบรม สั่งสอน ชี้แนะแนวทางที่ถูกที่ควร ที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นคนดีมี
 คุณธรรมอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข 3. จริยธรรมต่อ ภริยาหรือสามี บุคคลที่ได้ชื่อว่า
 เป็นภริยา หรือสามีถือว่าเป็นบุคคลคนเดียว ดังนั้น จึงต้องมี ความรักใคร่ ประองดองกัน ให้
 เกียรติซึ่งกันและกัน ภาระงานในบ้านก็ไม่ควรเกี่ยงกัน ต้องช่วยกันทำ แบ่งเบาภาระซึ่งกัน
 และกัน ภรรยาก็ไม่ควรนินทาสามี สามีก็ไม่ควรนินทาภรรยา ทั้งในและ นอกบ้าน
 ดังคำที่ว่า “ความในไม่ให้นำออกความนอกไม่ให้นำเขา” 4. จริยธรรมต่อบิดามารดา บิดา
 มารดาเป็นบุพการีผู้ให้กำเนิด บุตรจึงมีหน้าที่ตอบแทนพระคุณท่านในขณะที่ ที่มีชีวิตอยู่ เช่น
 เลี้ยงดูท่านให้มีความสุขสบาย สมฐานะ ช่วยทำธุรกรรมงานให้ท่านรักษาพยาบาล
 เมื่อเจ็บป่วย พุดคุยพาเที่ยวเมื่อมีโอกาส ฯลฯ และเมื่อท่านล่วงลับไปแล้วก็ทำบุญอุทิศ

สวนบุคคล ให้ทานกล่าวถึงพระคุณทานใหญ่ตรหลานรับรูแปนตน 5. จริยธรรมต่อลูกศิษย์ ครูต้องให้ความรักต่อลูกศิษย์เหมือนกับบุตรของตนเอง เพราะครูเปรียบเหมือนกับ บิดา มารดาคนที่สองของศิษย์ ดังนั้น ครูต้องมอบความรักให้กับศิษย์ มีเมตตากรุณา มีความ ยุติธรรม วากลาวตักเตือนเมื่อศิษย์กระทำผิด ไม่เปิดเผยความลับของศิษย์ เป็นต้น

6. จริยธรรมต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ ครูต้องปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของชาติ เคารพกฎหมาย ปฏิบัติงานอาชีพด้วย ความสุจริต เสียภาษีอากร อยางถูกต้อง ไม้มัวเมา หลงใหลในยศ ตำแหน่ง ใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม้มัวเมาหลุมหลงในอบายมุข หรือ ทางที่นำไปสู่ความเสื่อม เป็นต้น

นอกจากจริยธรรมสำหรับอาชีพครูดังกล่าวข้างต้นแล้ว ครูยังต้องมีพฤติกรรม ต่างๆ ที่แสดง ถึงความเป็นผู้มีควมยึดมั่นในวิชาชีพด้วย ดังนี้ 1. ประพฤติตนดีเสมอเป็น แบบอย่างที่ดีของลูกน้อง ของลูกจ้าง และของ เพื่อนร่วมงาน ผู้รับบริการ 2. มีความละเอียด ต่อเบาป สะดุงกล้วต่อการทำงานชั่วทั้งปวง ไม่ปฏิบัติทุจริตต่างๆ ทั้งต่อตนเอง ต่อเพื่อน รวบรวมงานและต่อผู้ได้บังคับบัญชา หมายถึงไปถึงประเทศชาติด้วย 3. มีความอดทนอด กลั้นต่อความยากลำบากต่างๆ อดทนต่องานที่รอน หนัก ทนทุกขทรมานตลอดทั้งอดทน ต่อคำดูดา ว่ากล่าว การกล่าวหา การเข้าใจผิด ของผู้อื่น ฯลฯ 4. รักษาคำพูด เป็นคนมีศีล มีสัตย์ คงเส้นคงวา ตรงต่อเวลา 5. รักษาชื่อเสียง และค่านิยมของหน่วยงาน พยายาม เผยแพร่ชื่อเสียงของ หน่วยงานของตนเอง ให้เกียรติคุณ ชื่อเสียงนั้นขจรขจายออกไป 6. มีความสามารถในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เป็นหมู่คณะได้ดี 7. เสริมสร้าง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และชุมชน 8 วางตนเหมาะสม เขากับชนทุกชั้นได้ดี ถ้อยทีถ้อยปราศรัย อ่อนโยน นุ่มนวล เอาใจเขามาใส่ใจเรา รู้จัก กาลเทศะ หนักแน่น ไม่เยอหยิ่ง ไม่ถือตัว 9. รู้จักอุปการะ คือทำคุณประโยชน์แก่บุคคลอื่น ทำบุญ บริจาคทาน ช่วยเหลือ สังคม คนตกทุกข์ได้ยาก คนพิการ 10. ไม่มีอคติใดๆ ในการ ปฏิบัติงานกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน หรือผู้รับบริการ (ปราชญา กลาพจัญ, 2549, หน้า 70-71)

แบบบันทึกการส่งงาน หน่วยที่ 2

คำชี้แจง

- ผู้ประเมิน ประเมินจากการส่งงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง รายการประเมิน
- สรุปผลการประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน			ผลการประเมิน	
		ได้ 3 ประเด็น (3=ดี)	ได้ 2 ประเด็น (2=พอใช้)	ได้ 1 ประเด็น (1=ปรับปรุง)	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การผ่าน กลุ่มที่ผ่านต้องได้คะแนน ไม่น้อยกว่า 2 คะแนน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรม	พฤติกรรมการแสดงความคิดเห็นที่ปรากฏให้เห็น												ผลการประเมิน	
	มีเหตุผล			มีข้อมูลประกอบ			ตรงประเด็น			มีมารยาท			ผ่าน	ไม่ผ่าน
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
ชื่อ-สกุล														
17.														
18.														
19.														
20.														

หมายเหตุ

- 3 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมระดับสูง
 2 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมระดับปานกลาง
 1 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมระดับต่ำ

เกณฑ์การผ่าน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านจะต้องได้คะแนนในแต่ละรายพฤติกรรม ไม่น้อยกว่า 2

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยที่ 3

รู้หลักสูตร วิธีสอนดี เด็กมีคุณภาพ

คำอธิบาย หน่วยการเรียนรู้ (4 ชั่วโมง)

ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 วิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด ในหลักสูตร วิเคราะห์กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากมาตรฐาน/ตัวชี้วัดวิเคราะห์ภาระงาน ชิ้นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากมาตรฐาน/ตัวชี้วัดและศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียน

วัตถุประสงค์การอบรม

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. วิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัดได้
3. วิเคราะห์กิจกรรม การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง จากมาตรฐาน/ตัวชี้วัดได้
4. วิเคราะห์ภาระงาน ชิ้นงาน จากมาตรฐานตัวชี้วัดได้

โครงสร้างเนื้อหา

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. มาตรฐาน/ตัวชี้วัดในหลักสูตร

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. ชำนาญ

- 1.1 ชี้แจง แนะนำ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด

1.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และกิจกรรมที่ปฏิบัติในระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม ในหน่วยที่ 3

- 1.3 แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรม ออกเป็น 5 กลุ่ม ตามรูปแบบหน่วยที่ 1

2. ชำนาญกิจกรรม

2.1 ให้ผู้เข้ารับการอบรม ศึกษาเอกสารหลักสูตร แล้วบันทึกผลการศึกษาลงในใบงาน ตามประเด็นในรายละเอียดใบงานที่ 3-4

1) ระเบียบกฎหมายที่ได้กำหนดเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
ของครู มีระเบียบกฎหมายฉบับไหนบ้าง กล่าวถึงในมาตราใด กำหนดไว้อย่างไร

2) จรรยาบรรณวิชาชีพครู ได้กำหนดจรรยาบรรณครูไว้อย่างไร

3) คุณธรรมจริยธรรมครู กำหนดไว้อย่างไร

2.2 ให้แต่ละกลุ่มนำประเด็นปัญหา มาอภิปรายภายในกลุ่ม และสรุปเป็น
ข้อคิดเห็นระดับกลุ่ม

2.3 ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายของกลุ่ม หน้าห้องอบรม ใช้เวลา
กลุ่มละไม่เกิน 10 นาที

สื่อการฝึกอบรม

1. เอกสาร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551
2. ใบงานประจำหน่วยที่ 3
3. Power Point

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและ ประเมินผล	เกณฑ์การวัดและ ประเมินผล
1. การปฏิบัติงานจากใบงาน	แบบบันทึกการส่งงาน	การส่งใบงาน ได้ 1 คะแนน
2. สังเกตพฤติกรรมการ อภิปรายภายในกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม แสดง ความคิดเห็น	ร่วมกิจกรรม ได้ 1 คะแนน

แบบบันทึกการส่งงาน หน่วยที่ 3

คำชี้แจง

1. ผู้ประเมิน ประเมินจากการส่งงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง รายการประเมิน
2. สรุปผลการประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน			ผลการประเมิน	
		ได้ 3 ประเด็น (3=ดี)	ได้ 2 ประเด็น (2=พอใช้)	ได้ 1 ประเด็น (1=ปรับปรุง)	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การผ่าน กลุ่มที่ผ่านต้องได้คะแนน ไม่น้อยกว่า 2 คะแนน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้

การวิจัยในชั้นเรียน

ตาม พรบ.การศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2542 มีคำว่า “การวิจัยในชั้นเรียน” ซึ่งระบุว่าครูเป็นผู้ทำ การระบุดังกล่าวทำให้ต้องมาตีความว่า การวิจัยในชั้นเรียนคืออะไร และครูทำอะไร

ก่อนคือ ควรตั้งคำถามก่อนว่า อะไรคือการวิจัย สิ่งที่เรียกว่าวิจัยจะต้องประกอบด้วย

1. มีปัญหาที่จะต้องวิจัยเท่านั้น
2. ระบุสาเหตุได้
3. มีวิธีการหาข้อมูลที่เชื่อถือได้
4. มีการอภิปรายผลเพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่/วิธีแก้ปัญหาลักษณะใหม่

คำตอบแบบใหม่

การวิจัยในชั้นเรียนคืออะไร

การวิจัยในชั้นเรียนคืออะไร การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยของครู อาจารย์ ซึ่งสังเกตพบว่านักเรียน/นักศึกษาบางคนมีปัญหาบางเรื่อง และเมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาของนักเรียน/นักศึกษาบางคนดังกล่าว ระบุได้หลายสาเหตุ จึงเลือกสาเหตุที่ตนสามารถแก้ไขได้ หาวิธีแก้ไข (ซึ่งไม่ใช่วิธีสอนแบบเดิม) ดำเนินการแก้ไขไปพร้อมๆ กับการสอนนักเรียน/นักศึกษากลุ่มใหญ่ จนปัญหาดังกล่าวได้รับการคลี่คลาย จึงเขียนรายงานการวิจัยซึ่งมีความยาว 2 – 3 หน้า

สรุปการวิจัยในชั้นเรียน คือ การที่ครู/อาจารย์ทำการแก้ปัญหานักเรียน/นักศึกษาอ่อน (บางคน บางเรื่อง) เพื่อให้เรียนทันเพื่อน หรือพัฒนานักเรียน/นักศึกษาเก่ง (บางคน บางเรื่อง) เพื่อให้ถึงศักยภาพสูงสุดของเขา

การวิจัยในชั้นเรียน เพื่ออะไร ของใคร

การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มิใช่เพื่อขอผลงานของผู้ทำวิจัย การพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การแก้ปัญหาค้นหาให้ผู้เรียนอ่อนเรียนทันเพื่อน กับการเสริมผู้เรียนเก่งให้เก่งตามศักยภาพของเขา

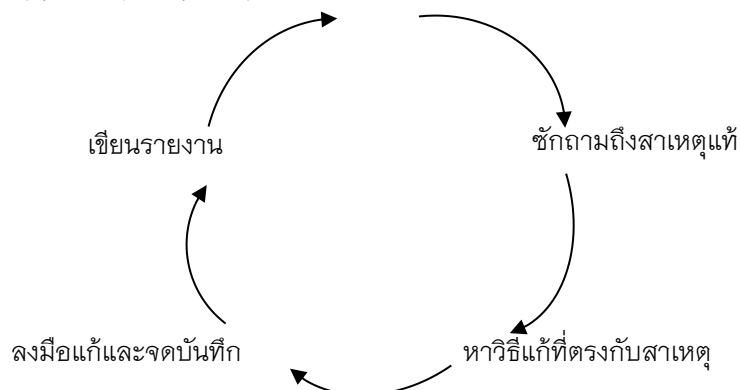
การวิจัยเพื่อนำไปขอผลงาน ควรทำที่หลังและใช้การสังเคราะห์ผลการ
การแก้ปัญหาที่แต่ละสาเหตุ หลายๆ สาเหตุจนเกิดองค์ความรู้ ภายใต้ปัญหาวิจัยเดียวกัน

สรุป ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ได้แก่

1. ผู้ทำวิจัยยังคงทำงานตามปกติของตน
2. ไม่ต้องสร้างเครื่องมือวิจัย
3. ไม่มีข้อมูลจำนวนมาก และไม่ต้องใช้สถิติ
 1. ข้อมูลส่วนใหญ่มาจากการสังเกต การพูดคุย และใช้การวิเคราะห์
4. ไม่ต้องทบทวนรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. ใช้เวลาทำวิจัยไม่นาน ขึ้นอยู่กับสาเหตุของปัญหาและจำนวนบุคคลที่
6. ต้องการแก้ไข
7. ความยาว 2 – 3 หน้าต่อเรื่อง
8. ผู้เรียนได้รับการแก้ไขหรือพัฒนา
9. ไม่มีการระบุประชากร กลุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง
10. ไม่ต้องใช้สถิติสรุปอ้างอิง และไม่มีระดับนัยสำคัญ
11. ไม่มีการทดสอบก่อนหลัง
12. ไม่มีตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม (ตัวแปร คือ สิ่งที่ศึกษา)
13. ไม่มีกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม
14. เป็นการวิจัยเชิงคุณลักษณะ (Qualitative research) มากกว่าการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)
15. เน้นการแก้ไขที่สาเหตุของปัญหาของผู้เรียนบางคน บางเรื่อง

วิธีทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

วงจรการทำวิจัยในชั้นเรียน

1. การระบุปัญหาแท้

1.1 ลักษณะของปัญหาแท้ ได้แก่

- 1) เป็นปัญหามานานหลายวัน
- 2) เป็นปัญหาของผู้เรียนบางคน
- 3) เป็นปัญหาการเรียน/ความประพฤติ
- 4) ปัญหานั้นสามารถอธิบายเชิงพฤติกรรมได้
- 5) ปัญหานั้นหาสาเหตุได้
- 6) เป็นปัญหาที่ครู-อาจารย์แก้ไขเองได้

วิธีการระบุปัญหา มีดังนี้

- 1) บรรยายสภาพการเรียนการสอนก่อนพบปัญหา
- 2) ระบุว่าพบปัญหาได้อย่างไร โดยใคร
- 3) เป็นปัญหาของผู้เรียนกี่คนจากทั้งหมด
- 4) เป็นปัญหาเฉพาะวิชานี้หรือทุกวิชา
- 5) บรรยายลักษณะของปัญหา

ตัวอย่างที่ 1

นักเรียน ป.2 ออกเสียง ควไม่ได้
 ในวิชาภาษาไทย ป.2 ให้นักเรียนอ่านคำที่ควบกล้ำด้วย คว พบว่า มีนักเรียน 3 คน ออกเสียง
 ควาย เป็น ฟาย ความ เป็น ฟาม และ เควังคว้าง เป็น เฟ่งฟ้าง
 ครูสังเกตการออกเสียงของนักเรียน 3 คน เมื่อให้อ่านเดี่ยว
 เป็นปัญหานักเรียน 3 คน จาก 50 คน
 เป็นปัญหาในทุกวิชาที่มีคำ “คว”
 การออกเสียง “คว” ของนักเรียน 3 คนนี้ ออกเสียง เป็น “ฟ” ทุกครั้ง

ตัวอย่างที่ 2

นักศึกษาปี 1 3 คน เข้าห้องเรียนสาย
 ในการสอนวิชา สถิติขั้นนำ กำหนดให้นักศึกษาทุกคนมาตรงเวลา คือ 10.15 น.
 นักศึกษา 3 คน เข้าห้องสาย คือ 10.30 น. ทั้ง 3 คน
 เป็นปัญหาของนักศึกษา 3 คน จาก 100 คน
 เป็นปัญหาทุกวิชา
 การเข้าห้องสายทุกครั้ง รบกวนการสอน อีกทั้งนักศึกษาไม่ได้แสดงอาการรับรู้

2. จากปัญหาแท้ ครู/อาจารย์ระบุสาเหตุแท้

ลักษณะของสาเหตุแท้

- 1) ใน 1 ปัญหามีหลายสาเหตุ
- 2) เป็นสาเหตุที่อธิบายเชิงพฤติกรรมได้
- 3) เป็นสาเหตุของผู้เรียนบางคน บางเรื่อง
- 4) เป็นสาเหตุที่ครู-อาจารย์แก้ไขเองได้

การเลือกสาเหตุแท้มาแก้

- 1) ครู-อาจารย์เลือก 1 สาเหตุแท้ที่ตนแก้ไขได้
- 2) ครู-อาจารย์ถามต้นตอของสาเหตุ จะได้ต้นตอแท้ๆ

ตัวอย่างที่ 1

สังเกตการออกเสียงไม่ถูกต้องของนักเรียน 3 คน

ซักถามเด็กแต่ละคน (ใน 3 คน) ว่าที่บ้านออกเสียงอย่างไร

ลองให้อ่านคำอื่นที่มี คว

สังเกตปาก และกลองเสียงตลอดจนอวัยวะอื่นในขณะออกเสียง

สรุปสาเหตุของนักเรียนแต่ละคน

คนที่ 1.....

คนที่ 2.....

คนที่ 3.....

ตัวอย่างดังกล่าวพบว่า นักเรียน 2 คน มีสาเหตุมาจากที่บ้าน ส่วนที่ 3 สาเหตุมาจากลิ้นไก่สั้น ครูควรแก้ไขที่นักเรียน 2 คนแรก (เพราะแก้ไขได้) ส่วนที่ 3 ควรปรึกษาผู้ปกครองเพื่อให้แพทย์แก้ไขต่อไป

ตัวอย่างที่ 2

อาจารย์บันทึกเวลาที่นักศึกษาทั้ง 3 คนมารวม 1 สัปดาห์ เมื่อสิ้นชั่วโมงได้ซักถามนักศึกษาทั้ง 3 คน ถึงสาเหตุที่มาสาย สรุปได้ว่า

คนที่ 1 บ้านไกล (ระบุสถานที่)

คนที่ 2 ตื่นสาย (บ้านไม่ไกล)

คนที่ 3 ต้องช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน

3. วิธีแก้ไข

ครู-อาจารย์เลือก 1 สาเหตุ และหาวิธีแก้ไขที่ตรงโดยเป็นวิธีที่แก้ไข
ในช่วงการสอนหรือก่อน/หลังสอนและไม่ทำให้เสียหายแก่กลุ่มใหญ่

ตัวอย่างที่ 1

ปัญหาแท้

นักเรียน 3/50 คน ออกเสียง คว ไม่ได้ เช่นคำว่า ควาย ออกเสียงเป็น ฟาย

สาเหตุ

ที่บ้านของเด็กทั้ง 2 คน ออกเสียงควายเป็น ฟาย

วิธีแก้

เรียกนักเรียน 2 คน มาฝึกออกเสียงตอนเลิกเรียนโดย

ให้เด็กดูปากครูว่าเวลาออกเสียงทำปากอย่างไร

ให้เด็กทำปากต่อหน้ากระจก

ครูดูปากของเด็กแต่ละคนเวลาออกเสียง

ครูให้เด็กออกเสียงทีละคน และจับที่กลองเสียงของเด็กว่าออกเสียงถูกหรือไม่

ให้เด็กทดลองออกเสียง และเพื่อนอีก 1 คน ช่วยกันฟังและดูปาก

ฝึกออกเสียง “ควาย” ทีละคน ดูกระจกสลับกับเพื่อนช่วยกันดู

ลองให้เด็กพูดประโยคที่มีคำว่า “ควาย” เช่น

ฉันขี่ควายไปนา

พ้อมีควาย 3 ตัว

สังเกตเด็กทั้ง 2 คน ในการเรียนอ่านภาษาไทยในครั้งต่อไปเพิ่มเติม

ตัวอย่างที่ 2

ปัญหาแท้

นักศึกษา 3 คน จาก 50 คน เข้าเรียนสาย

สาเหตุ

คนที่ 1 บ้านไกล

คนที่ 2 ตื่นสายเพราะชอบนอนดึก

คนที่ 3 มีภาระที่บ้าน

วิธีแก้

ต้องแก้ทีละคน

คนที่ 1 นำแผนที่รถประจำทางมาศึกษา และระบุเส้นทางที่จะมาได้เร็วพร้อมทั้งให้ตื่นนอน
เช้าขึ้น

คนที่ 2 ให้ตั้งนาฬิกาปลุก เพื่อให้มีเวลาแต่งตัวและเดินทาง และหัดนอนหัวค่ำ

คนที่ 3 ให้ตื่นเช้าขึ้นเพื่อช่วยงานที่บ้านให้แล้วเสร็จ

หัวข้อในโครงร่างวิจัย

เมื่อได้แนวทางมาแล้วครู-อาจารย์ คศึกษานิเทศก์/ผู้บริหารเขียนแผนงาน
(โครงร่างวิจัย) ดังนี้

1. ชื่อเรื่องวิจัย

การแก้ปัญหาอะไร ของใคร

2. ปัญหาแท้และสาเหตุแท้ที่เลือกมาวิจัย

ผลการสำรวจปัญหาแท้และสาเหตุแท้ของผู้เรียนบางคน บางเรื่อง
ตลอดจนนิยามศัพท์ปัญหาแท้และสาเหตุแท้

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อแก้ปัญหาอะไร ของใคร ที่ไหน ก็คน

4. วิธีดำเนินงาน

วิธีการที่คาดว่าจะแก้ไขได้ผล

5. ระยะเวลาที่คาดว่าจะแก้ไขเสร็จ

6. ทำไมจึงเลือกวิธีนี้มาแก้ไข และรู้ได้อย่างไรว่าจะได้ผล/สำเร็จ

หัวข้อในรายงานวิจัย

เมื่อลงมือแก้ไขจนสำเร็จ 1 เรื่อง เขียนรายงานวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่องวิจัย

การแก้ปัญหาอะไร ของใคร

2. ปัญหาแท้และสาเหตุแท้ที่เลือกมาวิจัย

ผลสำรวจปัญหาแท้และสาเหตุของนักศึกษาบางคน บางเรื่อง
ตลอดจน นิยามคำศัพท์ ปัญหาแท้และสาเหตุแท้

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อแก้ปัญหาอะไร ของใคร ที่ไหน ที่คน

4. วิธีดำเนินงาน

วิธีการแก้ไขเป็นขั้นตอนอย่างละเอียด (เมื่อไร ทำอะไร ทำอย่างไร
ใครทำ)

5. ผลการวิจัย

ผลการแก้ไขเป็นระยะๆ ตลอดจนพัฒนาการที่ดีขึ้น จนถึงขั้นที่
แก้ไขเสร็จ (ระบุเมื่อไร อย่างไร ใครทำ ได้ผลอะไร เป็นระยะๆ) ระบุพฤติกรรมที่แก้ไขได้
สำเร็จด้วย

6. การอภิปรายผล

อภิปรายว่าทำไมวิธีแก้ไขนี้จึงได้ผลกับสาเหตุของปัญหานี้

วิธีทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปขอผลงาน

การทำวิจัยเพื่อไปขอผลงาน

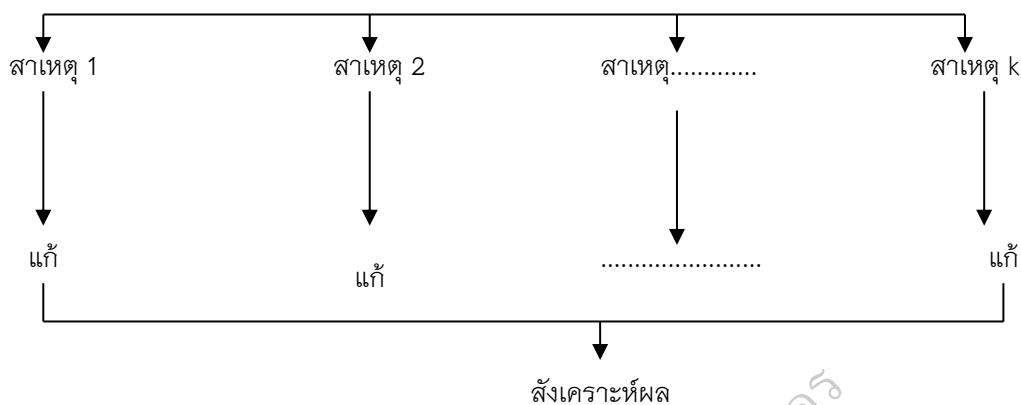
1. ต้องทำหลังจากการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนบางคน บางเรื่อง
เสร็จไปหลายๆ เรื่อง

2. ประมวล สังเคราะห์ว่า

- ปัญหาเดียวกัน ต่างสาเหตุ แก้ไขได้แล้ว ได้ผลว่าอะไร ทำไม่จึง
ได้ผล หรือ

- ต่างปัญหา แก้ไขแล้ว ได้ผลว่าอะไร ทำไม่จึงได้ผล

ปัญหาวิจัย 1 เรื่อง

3. อ่านงานวิจัยของคนอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาอภิปรายร่วมกับ
 ของตนว่าสอดคล้อง/แตกต่างจากคนอื่นในประเด็นใด เพราะอะไร

หัวข้อในรายงานวิจัยเพื่อขอผลงาน

1. ชื่อเรื่อง
2. การสังเคราะห์ปัญหาอะไร ของใคร
3. ปัญหาและสาเหตุของการวิจัย
4. ระบุปัญหาแท้ หลายสาเหตุแท้ นิยามคำศัพท์
5. ทบทวนงานวิจัย บทความ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหา

สาเหตุ และวิธีแก้

6. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการแก้ปัญหาอะไร

สาเหตุอะไรบ้าง (ทุกสาเหตุ) ของใคร

7. วิธีดำเนินงาน

7.1 มาจากงานวิจัยเล็กๆ หลายๆ เรื่องในปัญหาอะไร

สาเหตุอะไรบ้าง (ทุกสาเหตุ)

- 7.2 ผลการแก้ไข

7.2.1 ปัญหา สาเหตุ วิธีแก้เดียวกันแต่ต่างผู้เรียน

ได้ผลอย่างไร

7.2.2 ปัญหาเดียวกัน ต่างสาเหตุ ได้ผลว่าอะไร

8. สรุปผลวิจัยตามวัตถุประสงค์

9. อภิปรายผลวิจัย

ทำไมผลวิจัยของท่านจึงสอดคล้อง/ต่างจากคนอื่น

(ข้อ 3 กับ ข้อ 6)

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 การนำผลวิจัยไปใช้ต่อควรทำอย่างไร ภายใต้ขอบเขต

อะไร

10.2 การทำวิจัยต่อจะมีหัวข้ออะไรบ้าง

11. บรรณานุกรม

ระบุชื่อ เอกสาร งานวิจัย บทความที่อ้างอิงในวิจัยนี้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตัวอย่างการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตัวอย่างที่ 1

การวิจัยเรื่อง การใช้แบบฝึกในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ
ของ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1

โดย นางจันทิตา กุศลวัฒนะ

อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองอุทัยธานี สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดอุทัยธานี

ข้อมูลพื้นฐานของผู้วิจัย : นางจันทิตา กุศลวัฒนะ เป็นผู้ที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนหลายครั้ง และตัดสินใจทำวิจัยในชั้นเรียนเรื่องนี้เป็นเรื่องแรก โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนและผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวิจัยในชั้นเรียนหลายท่าน

วิธีการคิดและขั้นตอนการทำวิจัย ดำเนินการดังนี้

1. ปัญหาในการวิจัย

ในการวัดผลระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนที่ 1 ผู้สอนพบว่า ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 /1 ขาดทักษะในการอ่านจับใจความในวิชาภาษาอังกฤษ ทำให้ไม่สามารถเล่าเรื่องราวหรือปะติดปะต่อเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง

2. สาเหตุของปัญหา

ผู้สอนหาสาเหตุของปัญหา พบว่า ผู้เรียนยังขาดแบบฝึกทักษะในการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษที่ เหมาะสมกับวัยและความต้องการของผู้เรียน

3. การแสวงหาแนวทางการแก้ปัญหา

ผู้สอนศึกษาแนวคิดและหลักการสอนอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษจาก Internet สรุปเป็นแนวทางใน การสร้างแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการฝึกอ่านจับใจความ ดังนี้

- 3.1 แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความต้องใช้คำศัพท์ที่ผู้เรียนคุ้นเคย
- 3.2 การฝึกฝนการอ่านต้องเริ่มต้นตั้งแต่เด็กและควรฝึกทุกวัน
- 3.3 ควรมีภาพประกอบในแบบฝึกหัดที่ให้อ่าน
- 3.4 ควรให้ผู้เรียนอ่านเรื่องที่มีความสนุกสนาน

4. การพัฒนานวัตกรรมการ

ผู้สอนได้สร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยดัดแปลงจากหนังสือ Preparatory Comprehension for Primary One Book 4 ของ Casco Publications Pte Ltd. ซึ่งมีทั้งหมด 63 เรื่อง ผู้สอนเลือกมา 20 เรื่อง โดยพิจารณาจากแนวทางในการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความและการฝึกอ่านจับใจความข้างต้น แล้วนำมาสร้าง เป็นแบบฝึกการอ่านจับใจความ และพิสูจน์ประสิทธิภาพของนวัตกรรม โดยขอความร่วมมือจากครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ ศึกษานิเทศก์อำเภอและศึกษานิเทศก์จังหวัด ให้ช่วยอ่านเนื้อหาและตรวจสอบความเหมาะสมกับ ปัญหาของกลุ่มผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วผู้สอนนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นมาปรับปรุงแบบฝึก

5. การนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ผู้สอนนำแบบฝึกที่สร้างขึ้นมาใช้ฝึกผู้เรียนทุกคนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ในภาคเรียนที่ 2 เพราะ ต้องการให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษดีขึ้น

6. ผลการใช้นวัตกรรม

ผู้สอนได้ศึกษาผลการใช้นวัตกรรม 4 ด้าน คือ

6.1 คะแนนการสอบย่อยของผู้เรียนขณะทำแบบฝึกหัด พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านจับใจความดี

6.2 คะแนนผลการอ่านจับใจความของผู้เรียนหลังการเรียน พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี

6.3 การศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความ พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อกิจกรรม โดยเฉพาะในการที่สามารถตั้งชื่อเรื่องที่อ่านได้เอง การมีภาพประกอบที่สอดคล้อง กับเนื้อเรื่อง เนื้อหาสนุกสนาน เหมาะกับวัยเด็ก

6.4 การสังเกตความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อการทำกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความพบว่า ในระยะแรกผู้เรียนสนใจร่วมทำกิจกรรม แต่ตอนหลังเมื่อแบบฝึกยากขึ้น ผู้เรียนเริ่มลดความสนใจในบทเรียนแต่ยัง ร่วมในกิจกรรมที่ครูจัดขึ้น

การจัดทำรายงานการวิจัย

ผู้สอนได้จัดทำรายงานการแก้ปัญหาคำสอนอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. **ชื่อเรื่อง** : รายงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การใช้แบบฝึกในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6/1

2. **เนื้อหาที่เขียนในรายงานการวิจัย** : ผู้เขียนนำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

- การสะท้อนความคิดก่อนปฏิบัติการ
- วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า
- การวางแผนการปฏิบัติการ
- การปฏิบัติการศึกษาทดลอง
- การนำเสนอผลการทดลอง
- สรุปและอภิปรายผลการทดลอง
- อ้างอิง
- ภาคผนวก

- แบบฝึกการอ่านจับใจความ 20 ชุด

3. **บทวิเคราะห์ของผู้เขียน** :

จุดเด่นของงานวิจัยเรื่องนี้อยู่ที่ความพยายามของครู ที่จะนำนวัตกรรมที่มีหลักการในการสร้างมารองรับ มีการศึกษาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับเรื่องแบบฝึกอย่างกว้างขวางและทันสมัยใช้ในการพัฒนางาน งานวิจัยเรื่องนี้เป็น ตัวอย่างที่ดีในแง่ของการพัฒนานวัตกรรมโดยมีแนวคิดที่เหมาะสมมารองรับ

ตัวอย่างที่ 2

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาการคิดของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ของนางอุไร เทียงอยู่

อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนบ้านวังทับยา

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองพิจิตร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

ข้อมูลพื้นฐานของผู้วิจัย : นางอุไร วังทับยา เป็นผู้ที่สนใจในการคิดค้นหาวิธีการสอนที่เหมาะสมเพื่อที่จะนำมาใช้ ในการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละด้าน และเป็นครูคนแรกที่ประกาศเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง ในวารสาร “สานปฏิรูป” ซึ่งทำให้ผู้เขียนสนใจและได้รับรายงานฉบับนี้ นางอุไร วังทับยา เขียนว่า “ดิฉันได้จัดทำ รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่อง การพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้น (โดยไม่มีชื่อรูปแบบการวิจัย)” ปัจจุบันรายงานการวิจัยในชั้นเรียนเล่มนี้ได้รับการพิมพ์เผยแพร่โดยมูลนิธิสตรี-สฤณีวงศ์

วิธีการคิดและขั้นตอนการทำวิจัย ดำเนินการดังนี้

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงสัปดาห์แรกของการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้สอน ค้นพบว่าผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับการเรียนรู้ด้วยการอ่านหนังสือเรียนสำเร็จรูปที่ซื้อจากสำนักพิมพ์ เพราะเวลาที่ครูเข้าห้องสอนผู้เรียนจะเปิดหนังสือเรียนทันที และมีความกล้าแสดงออกน้อยมาก ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความมั่นใจในตัวเอง ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าพูด เวลาครูถามจะพูดตะกุกตะกัก ขาดความต่อเนื่อง เวลาที่ครูสอนโดยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนไม่กล้าลงมือทำ ไม่สามารถคิดตัดสินใจเองได้ ครูต้องบอกให้ทำตามทีละขั้น ไม่คุ้นเคยกับการทำงานกลุ่ม

2. สาเหตุของปัญหา

ผู้สอนหาสาเหตุของปัญหา พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะในการคิด และขาดทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

3. การแสวงหาแนวทางการแก้ปัญหา

ผู้สอนศึกษาหลักการและแนวคิดจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือ

3.1 แนวทางในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา

พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533)

3.2 นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

3.3 แผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ของสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ

3.4 แนวคิดเรื่องการสอนให้เด็กคิด

หลังจากศึกษาเอกสารแล้ว ผู้สอนได้สรุปเป็นความคิดของตนเองว่าต้องการพัฒนาการคิดของผู้เรียน ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดแบบต่างๆ โดยเริ่มนำสิ่งที่ใกล้ตัวเด็กมาเป็นเนื้อหาในการสอนที่เชื่อมโยงไปสู่การคิด

4. การพัฒนานวัตกรรมและผลการใช้นวัตกรรม

ผู้สอนได้สร้างนวัตกรรมแบบฝึกคิด ฝึกเขียน ฝึกเรียนที่บ้าน โดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 การวางแผนดำเนินงาน (Planning)

(1) เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาบุคลากรแกนนำเพื่อเป็นต้นแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

(2) สังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และบันทึกผลการสังเกต

4.2 การปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action)

ทำแบบฝึกคิด ฝึกเขียน ฝึกเรียนที่บ้านโดยออกแบบเป็นแผ่นกระดาษเปล่าและให้ผู้เรียนร่วมสร้างแบบฝึกกับครู โดยครูตั้งคำถามในเรื่องที่ผู้เรียนอยากรู้แล้วให้ผู้เรียนนำกลับไปฝึกคิดที่บ้าน ร่วมกับบุคคลในครอบครัวทุกวันตลอดปีการศึกษา 2543

4.3 การสังเกตประเมินผล (Observation)

(1) ในท้ายชั่วโมงการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตครูซักถามให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดจากคำถามที่นำกลับไปคิดที่บ้านร่วมกัน ครูสังเกตการร่วมอภิปราย และจดบันทึก พบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะรับแบบฝึกคิด ฝึกเขียน ฝึกเรียนที่บ้านไปปฏิบัติ

(2) การฝึกคิดในช่วงแรกผู้เรียนยังขาดทักษะในการคิด การเขียนจะตอบคำถามไม่ตรงประเด็น ผู้สอนนำประเด็นนี้มาร่วมคิดวิเคราะห์กับผู้เรียนในห้อง และเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เรียน ในช่วงหลังกระบวนการคิดของผู้เรียนดีขึ้น มีการพัฒนาการเขียนหนังสือ การตอบคำถามที่ตรงประเด็นมากขึ้น

(3) สิ่งที่คุณสังเกตเห็นจากพฤติกรรมอารมณ์แบบฝึก คือ ผู้เรียนหลายคนชอบวาดภาพ ระบายสี ลงในแบบฝึกคิด ฝึกเขียน ฝึกเรียนที่บ้าน

4.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

(1) มอบหมายให้ผู้เรียนรวบรวมความคิดที่กลุ่มเพื่อนแสดงความคิดเห็นร่วมกันจัดทำเป็นรายงาน

(2) ลีน้นำผลงานของผู้เรียนมาจัดแสดงให้ผู้ปกครอง ผู้เรียน เพื่อน ผู้เรียน คณะครูในโรงเรียน และผู้ที่สนใจเข้าชมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

5. การจัดทำรายงานการวิจัย

ผู้สอนได้จัดทำรายงานการพัฒนาคิดของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ชื่อเรื่อง : รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาระบวนการคิดของผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5.2 เนื้อหาที่เขียนในรายงานการวิจัย : ผู้เขียนนำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- การวางแผนการดำเนินงาน
- การปฏิบัติการในชั้นเรียน
- การสังเกตประเมินผล
- การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน
- สารบัญญัตราสาร
- ภาคผนวก

- แบบฝึกคิดฝึกเขียนฝึกเรียนที่บ้านและแบบประเมินต่างๆ
- รายงานผลการจัดนิทรรศการของผู้เรียน

5.3 บทวิเคราะห์ของผู้เขียน :

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ที่มองเห็นปัญหาการไม่กล้าคิดหรือไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน จึงได้ จัดทำแบบฝึกคิด ฝึกเขียน ฝึกเรียนที่บ้านขึ้น ซึ่งเป็น การจัดการเรียนรู้ที่พยายามให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมใน การทำการบ้านกับผู้เรียน และพยายามทำวิจัยเรื่องนี้โดยนำ กระบวนการ P A O R ที่มีนักวิชาการหลายท่าน เสนอแนะให้เป็นกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้

ตัวอย่างที่ 3

การพัฒนาผู้เรียน เรื่อง การย่อความ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543

ของหมวดวิชาภาษาไทย

โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์

กองการศึกษาสงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้วิจัย : คณะอาจารย์หมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ มีความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านวิชาภาษาไทยหลายเรื่องและเรื่องนี้เป็นเรื่องหนึ่ง ที่ได้รับการเผยแพร่เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์

2. วิธีการคิดและขั้นตอนการทำวิจัย

จากการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง การย่อความ ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ผู้วิจัยพบว่า ในจำนวนผู้เรียนที่ส่งการเขียนย่อความในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 - 4/3 จำนวน 54 คน มีคนเขียนย่อความไม่ถูกต้อง จำนวน 45 คน ครูจึงต้องการพัฒนา ทักษะการเขียนย่อความของผู้เรียนทั้ง 45 คนนี้ โดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรม ตามลำดับ โดย กิจกรรมต้นๆ ผู้สอนจัดเตรียมให้ กิจกรรมที่ 4 - 5 ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเอง เมื่อ เปรียบเทียบ ความก้าวหน้าในการย่อความก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้

รายการ	ก่อนเรียน(คน)	หลังเรียน(คน)
1. ไม่มีปัญหาการย่อความ	9	21
2. วางรูปแบบไม่ถูกต้อง	33	15
3. ย่อเนื้อเรื่องไม่ถูกต้อง	5	3
4. วางรูปแบบและย่อเนื้อเรื่องไม่ถูกต้อง	37	12

จากผลการทดลอง ผู้วิจัยได้ข้อสรุป ดังนี้

1. การที่ให้ผู้เรียนประเมินการย่อความ รวมทั้งการให้ผู้เรียนฝึกย่อความที่ ถูกต้อง เป็นการกระตุ้นให้ ผู้เรียนมีทักษะการย่อความเพิ่มมากขึ้น
2. การให้ผู้เรียนได้ประเมินการย่อความจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ทำให้ ผู้เรียนฝึกคิดและเขียนแนวทางการย่อความที่ถูกต้อง เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด แก้ปัญหาและหาทางแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการย่อความ
3. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการย่อความ สังเกตได้จากการค้นหา ข้อความที่ต้องการย่อ

4. ผู้เรียนย่อความจากเรื่องที่ต้องการได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น
5. ครูมีความภูมิใจที่สามารถทำให้ผู้เรียนที่มีปัญหาในการย่อความให้สามารถย่อความได้ถูกต้องเพิ่ม มากขึ้น
6. ผู้เรียนที่ไม่มีปัญหาการย่อความเพิ่มขึ้นเพียง 12 คน อาจจะเป็นเนื่องจากสาเหตุดังนี้
 - 6.1 เวลาที่ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมฝึกย่อความเป็นเวลาหลังเลิกเรียนแล้ว เวลา 15.30–16.20 น. ทำให้ผู้เรียนรีบกลับบ้าน กลัวรถติดทำให้มีเวลาเขียนน้อย
 - 6.2 ผู้เรียนมาเรียนไม่ต่อเนื่องกัน บางวันมา บางวันไม่มา ทำให้ไม่เข้าใจขั้นตอนการย่อความที่ถูกต้อง
 - 6.3 ผู้สอนรวมผู้เรียนที่มีปัญหาการย่อความมาฝึกพร้อมกันตั้งแต่ ม.4/1 – 4/3 ทำให้ผู้เรียนที่ฝึกมี จำนวนมาก ทำให้การดูแลและการให้คำแนะนำไม่ทั่วถึง

ใบงานที่ 5

คำชี้แจง

1. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แล้วเลือกประธาน และเลขานุการกลุ่ม
2. ให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม บันทึกผลการศึกษาลงในใบงาน (งานเดี่ยว)
3. ให้ประธานกลุ่มดำเนินการสรุปผลการศึกษาไปความรู้ที่สมาชิกแต่ละคน บันทึก แล้วนำมาสรุปเป็นฉบับของกลุ่ม
4. ให้กลุ่มส่งตัวแทน นำเสนอผลการสรุปใบงานกลุ่ม หน้าห้องฝึกอบรม

ประเด็นที่ศึกษา

1. สรุปขั้นตอน วิธีดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน
2. กำหนดปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ใบงานที่ 5

1. จากการศึกษาวิธีการ ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน สรุปได้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

2.1

.....

2.2

.....

2.3

.....

2.4

.....

2.5

.....

แบบบันทึกการส่งงาน หน่วยที่ 3

คำชี้แจง

1. ผู้ประเมิน ประเมินจากการส่งงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง รายการประเมิน
2. สรุปผลการประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน			ผลการประเมิน	
		ได้ 3 ประเด็น (3=ดี)	ได้ 2 ประเด็น (2=พอใช้)	ได้ 1 ประเด็น (1=ปรับปรุง)	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การผ่าน กลุ่มที่ผ่านต้องได้คะแนน ไม่น้อยกว่า 2 คะแนน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

หน่วยที่ 4

ออกแบบการเรียนรู้เขียนแผนการสอน

คำอธิบาย หน่วยการเรียนรู้ (6 ชั่วโมง)

ศึกษาแนวทางการออกแบบการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้ รูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง นำแผนสู่การปฏิบัติ

วัตถุประสงค์การอบรม

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และเขียนการจัดการเรียนรู้ได้ 1 กลุ่มสาระ จำนวน 6 แผน
2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองสอนในชั้นเรียนจริง
3. สังเกตการณ์สอนให้ข้อเสนอแนะ และวิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่ม

โครงสร้างเนื้อหา

1. ทฤษฎีการเรียนรู้
2. แผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. ชำนาญ

- 1.1 ชี้แจง แนะนำ การฝึกอบรมประจำหน่วย
- 1.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และกิจกรรมที่ปฏิบัติในระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม ในหน่วยที่ 4

- 1.3 แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรม ออกเป็น 5 กลุ่ม ตามรูปแบบหน่วยที่ 1

2. ชำนาญ

- 2.1 ให้ผู้เข้ารับการอบรม ศึกษาเอกสาร ใบความรู้
- 2.2 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำผลการวิเคราะห์ จากใบงานที่ 4 มาออกแบบการเรียนรู้และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่ศึกษา
- 2.3 กลุ่มคัดเลือกแผนการจัดการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่ม เพื่อนำไปทดลองสอนในชั้นเรียน

2.4 นำผลการทดลองสอนในชั้นเรียน มาวิพากษ์ ในห้องฝึกอบรม

สื่อการฝึกอบรม

1. เอกสาร ใบความรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551
2. ใบงานประจำหน่วยที่ 4
3. Power Point

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. การปฏิบัติงานจากใบงาน	แบบบันทึกการส่งงาน	การส่งใบงาน ได้ 1 คะแนน
2. สังเกตพฤติกรรม การร่วมงานภายในกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม แสดงความคิดเห็น	ร่วมกิจกรรม ได้ 1 คะแนน

ใบความรู้

เทคนิคเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นสมรรถนะและแบบฟอร์มแผนฯ

1. หัวเรื่อง (หมายถึงข้อมูลหัวกระดาษ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่

รหัสวิชา.....ชื่อวิชา..... สัปดาห์ที่.....ครั้งที่.....

หน่วยการเรียนรู้.....ชื่อหน่วย.....เวลา.....ชม. ชั่วโมงที่.....

2. สาระสำคัญ

เป็นการเขียนสรุปประเด็นของความรู้ อาจเขียนลักษณะของความหมาย ความสำคัญหรือการนำไปใช้

หลักการเขียนสาระสำคัญ

เขียนด้วยภาษาที่กะทัดรัด สรุปโครงสร้างของเรื่อง

เขียนให้ครอบคลุมจุดประสงค์ เขียนเป็นประโยคบอกเล่า

เขียนเป็นความเรียง (หรือเป็นข้อๆ แต่ไม่นิยม)

คำกริยาที่นิยมใช้

.....(ชื่อเรื่อง).....เป็น.....(ข้อความขยายชื่อเรื่อง)

(ชื่อเรื่อง).....หมายถึง.....(ข้อความขยายชื่อเรื่อง)

(ชื่อเรื่อง).....คือ.....(ข้อความขยายชื่อเรื่อง)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

ระดับของจุดประสงค์การเรียนรู้

ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1. จุดประสงค์ทั่วไป หรือจุดประสงค์ปลายทาง

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือจุดประสงค์นำทาง หรือจุดประสงค์เฉพาะ

จุดประสงค์ทั่วไป

จุดประสงค์ทั่วไปหรือจุดประสงค์ปลายทาง คือ จุดประสงค์ที่เป็นเป้าหมาย สำคัญที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการเรียนรู้แต่ละเรื่องหรือแต่ละหน่วยการเรียนรู้

ลักษณะของจุดประสงค์ทั่วไป มีดังนี้

1. ตอบสนองพฤติกรรมสำคัญของจุดหมายหลักสูตร จุดประสงค์สาขาวิชา มาตรฐานวิชาชีพสาขาวิชา/สาขางาน จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา
2. สะท้อนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นผลจากการเรียนรู้ โดยครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิดความสามารถในการปฏิบัติ เจตคติและกิจนิสัยที่พึงประสงค์
3. การเขียนจุดประสงค์ทั่วไป จะใช้คำกริยากว้างๆ โดยเขียนเป็นข้อๆ แต่น้อยข้อ ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามคำอธิบายรายวิชา เช่น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนัก เห็นคุณค่า สามารถ เป็นต้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์ทั่วไป ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน
- สติปัญญา (พุทธิพิสัย) ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า
- ทักษะ (ทักษะพิสัย) แสดงได้ถูกลักษณะ ปฏิบัติถูกต้อง แสดงได้คล่องแคล่ว ทำงานได้ รวดเร็ว ถูกต้อง
- เจตคติ (จิตพิสัย) การรับ-การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การจัดระเบียบ

ลักษณะของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีดังนี้

1. สอดคล้องกับจุดประสงค์ทั่วไปโดยแยกย่อยออกมาจากจุดประสงค์ทั่วไป และแสดงถึง รายการพฤติกรรมคาดหวังที่จะทำให้การเรียนรู้บรรลุตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ทั่วไป
2. แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหลังจบการเรียนรู้ในเรื่องหรือหน่วยการ เรียนรู้นั้นๆ
3. การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ผู้จัดการเรียนรู้ควรพิจารณาโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้
 - 3.1 ควรเขียนให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย แต่การเขียน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านจิตพิสัยนั้นอาจทำได้ยากเพราะผู้สอนไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง ในกรณีนี้ ถ้าไม่สามารถเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม อาจเขียนเป็นจุดประสงค์เฉพาะ เช่น ใช้คำว่า บอกคุณค่า บอกประโยชน์เพื่อสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้เรียนว่ามีความตระหนักหรือเห็นถึงคุณค่าของสิ่งนั้นๆ

3.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต้องมีลักษณะชัดเจน รัดกุม ไม่คลุมเครือ เพื่อให้สามารถ เข้าใจได้ตรงกัน และสามารถสังเกตได้หรือวัดได้

3.3 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สมบูรณ์จะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์/เงื่อนไข และเกณฑ์ โดยแต่ละข้อจะต้องระบุ พฤติกรรมที่คาดหวังเพียง 1 พฤติกรรม และควรพิจารณาเลือกคำกริยาที่แสดงพฤติกรรม ที่คาดหวังให้ถูกต้องตามระดับขั้นของพฤติกรรมการเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนดังกล่าว มาแล้ว

บางกรณีอาจจะเว้นการเขียนสถานการณ์ /เงื่อนไขไว้ในฐานะที่เข้าใจกัน หาก พิจารณาว่าจุดประสงค์นั้นสมบูรณ์พอ หรือไม่ระบุเกณฑ์ของพฤติกรรมโดยนำไปกำหนดไว้ใน เกณฑ์การประเมินแทน นอกจากนี้ ควรละเว้นการเขียนส่วนขยายที่ไม่จำเป็นด้วย

สรุปองค์ประกอบของจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม ที่สมบูรณ์มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. พฤติกรรมที่คาดหวัง
2. สถานการณ์/เงื่อนไขที่ทำให้เกิดพฤติกรรม
3. เกณฑ์/ระดับความสามารถของพฤติกรรม

ถ้าจำเป็นเขียนได้ไม่ครบ ส่วนที่ขาดไม่ได้เลย คือ พฤติกรรมที่คาดหวัง

ตัวอย่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ที่	สถานการณ์/เงื่อนไข	พฤติกรรมที่คาดหวัง	เกณฑ์
	ฟังคำอธิบายการเล่น ต่อคำ	สามารถเล่นต่อคำ	ได้ถูกต้อง
	เมื่อกำหนดข้อความให้	สามารถอ่านและเขียนให้ถูก วรรคตอน	ได้ถูกต้อง
	เมื่ออ่านบทความ เกี่ยวกับการเกษตรแล้ว	สามารถเขียนคำขวัญ	ได้อย่างน้อย 1 คำขวัญ
	หลังจากศึกษาคำใหม่ แล้ว	สามารถเขียนตามคำบอก	ได้อย่างน้อย 8 ใน 10 คำ
	สาธิตให้ดูแล้ว	สามารถปฏิบัติ	ได้ถูกต้อง

การใช้ถ้อยคำ

ถ้อยคำที่บ่งชี้พฤติกรรมด้านสติปัญญา(พุทธิพิสัย)

ความรู้ ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้
ให้ความหมาย...ได้ บอกเรื่องราว...ได้ ชี้...ได้ จับคู่...ได้ กล่าวเป็นข้อความ/ถ้อยคำ...ได้ เลือก...ได้ เขียนโครงร่าง...ได้	แยกแยะ...ได้ อธิบาย...ได้ แปลความ...ได้ เปลี่ยนข้อความ...ได้ ให้เหตุผล...ได้ ขยายความ...ได้ คาดคะเน...ได้ ย่อความ...ได้ อ้างอิง...ได้ ยกตัวอย่าง...ได้	ปฏิบัติ...ได้ คำนวณ...ได้ แสดง...ได้ สาธิต...ได้ สัมพันธ์เรื่อง...ได้ ทำให้อื่น...ได้ ฯลฯ

การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
แยก...ได้ แยกแยะ...ได้ จำแนก...ได้ แบ่งกลุ่ม...ได้ อ้างอิง...ได้ แสดงเป็นแผนภาพ...ได้ เปรียบเทียบ วิเคราะห์...ได้	สร้าง...ได้ สรุป...ได้ ประกอบ...ได้	เกิดความพอใจ เห็นความแตกต่าง เปรียบเทียบ...ได้ สรุปความ...ได้ วิจารณ์...ได้ แปลความ...ได้ ทำนาย...ได้

ตัวอย่างการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ แสดงจุดประสงค์ทั่วไปสัมพันธ์กับ
เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์ทั่วไป	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
ด้านพุทธิพิสัย 1. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับฟันและการรักษา ความสะอาดของฟัน	1.1 บอกความหมายของคำว่า “ฟัน” ได้ 1.2 ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษาความสะอาดของฟันได้ 1.3 อธิบายวิธีการแปรงฟันที่ถูกต้องได้
ด้านทักษะพิสัย 2. เพื่อให้สามารถแปรงฟันได้ถูกวิธี	2.1 สาธิตการแปรงฟันที่ถูกต้องกับหุ่นจำลองได้ 2.2 แปรงฟันของตนเองอย่างถูกต้องได้
ด้านจิตพิสัย 3. เพื่อให้ตระหนักในการความสำคัญของการรักษาความสะอาดของฟัน	3.1 แปรงฟันทุกครั้งหลังจากรับประทานอาหาร 3.2 บอกคุณค่าความสำคัญของการแปรงฟันที่ถูกต้องได้

4. การเขียนสาระการเรียนรู้/เนื้อหาสาระ/เนื้อหา

หัวข้อใหญ่ (ตัวหนาขนาด 18 ชิดขอบพอดี)

หัวข้อรอง (ตัวหนาขนาด 16 ย่อหน้าเข้ามา 7 ตัวอักษรธรรมดาขนาด 16 พิมพ์ตัวที่ 8)

หัวข้อย่อย (ตัวหนาขนาด 16 ย่อหน้าเข้ามาอีก 3 ตัวอักษรธรรมดาขนาด 16 พิมพ์ตัวที่ 4)

ถ้าต้องย่อหน้าอีก (ตัวธรรมดาขนาด 16 ย่อหน้าเข้ามาอีก 3 ตัวอักษรธรรมดาขนาด 16 พิมพ์ตัวที่ 4)

สาระการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ให้ใส่ในภาคผนวก ในลักษณะของใบความรู้ เอกสารประกอบ (เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียนรู้)

5. การเขียนกิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการจัดการเรียนรู้)

สนองจุดประสงค์ครบทุกข้อ (ห้ามขาด)

ควรมีการนำ การจัดการเรียนรู้ การสรุป อย่างเป็นระบบ จัดกิจกรรมโดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง(ผู้เรียนเป็นผู้กระทำและได้ปฏิบัติจริง) เน้นกิจกรรมที่ แปลกใหม่ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขในการเรียน การเขียนขั้นตอนการประกอบกิจกรรมต้องมีรายละเอียดอย่างชัดเจนให้คนอื่นสามารถนำไปใช้ได้ ด้วย (ทำอะไร ทำอย่างไร เพื่ออะไร)

การแนบรายละเอียดของกิจกรรมในภาคผนวก ต้องกล่าวโยงไว้ให้ชัดเจน

6. สื่อ/แหล่งการจัดการเรียนรู้

สื่อ หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ ควรยึดหลัก หาง่าย ประหยัด สร้างสรรค์ เหมาะสม มีลักษณะสำคัญดังนี้

1. กระตุ้นความสนใจเกิดความรู้สึกลอยอยากเรียน
2. เข้าใจหน่วยการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น จากนามธรรมเป็นรูปธรรม ประหยัดเวลา และเข้าใจตรงกัน
3. สามารถย่อยขยายสิ่งที่จะเรียนรู้แทนของจริงได้
4. จำได้นานกว่าการฟังอย่างเดียว 5. มีส่วนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

7. การวัดผลประเมินผล

ต้องเขียน เครื่องมือวัดผลประเมินผล วิธีการวัดผลประเมินผลไว้ให้ชัดเจน เช่น โดยการใช้การสังเกต การซักถาม การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน (แบบฝึก แบบฝึกหัด ใบงาน รายงาน ฯลฯ) การทดสอบ การประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน/แฟ้มพัฒนางาน (Portfolio) และอื่นๆ ระบุเกณฑ์ การวัดผลประเมินผล ทั้งนี้ต้องครอบคลุมจุดประสงค์ครบถ้วน

8. กิจกรรมเสนอแนะ/งานที่มอบหมาย

ใบมอบหมายงาน (เช่น มอบหมายให้ทำแบบฝึกหัด มอบหมายให้ทำรายงาน มอบหมายให้สืบค้น ข้อมูลทาง IT) ควรเขียนกิจกรรมเสนอแนะ เพราะจะทำให้เห็นว่ายังมีแนวทางเรียนรู้ได้อีกหลากหลาย งานที่มอบหมาย แล้วแต่ความเหมาะสมของแผนฯ นั้นๆ

9. เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม

เลือกใช้วิธีเขียนเอกสารอ้างอิง (ไม่เกิน 4 เอกสาร/เล่ม)/บรรณานุกรม
(5 เอกสาร/เล่ม ขึ้นไป) ของสถาบันใดสถาบันหนึ่งเป็นแนวทาง

10 บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา.....รายวิชา..... สัปดาห์ที่.....ครั้งที่.....

ระดับชั้น.....กลุ่ม สาขางาน.....สาขาวิชา.....

10.1 ผลการจัดการเรียนรู้ (ข้อดี ข้อด้อย)

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

10.3 แนวทางแก้ไข

10.4 ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

หมายเหตุ บันทึกข้อมูลทีนอกเหนือจากข้อ 9.1 ถึง 9.4 เช่น ตรงกับไปราชการ ตรงกับหยุด
นักช้ตฤกษ์ มีข้อแนะนำดังนี้ ให้ท่านบันทึกขออนุญาตสอนชดเชยในวันที่ผู้เรียนว่างครุว่าง
ตรงกันและมีเวลา พักของนักเรียนเพียงพอ หรือวันเสาร์ หรือเลิกชั่วโมงที่เท่ากันไม่แนะนำ
ให้สอนแทนเพราะครูท่านอื่น สอนแทนมิใช่ตัวเรา มิใช่ผลงานของเรา เราจะรายงานผลการ
จัดการเรียนรู้อย่างไร

ใบงานที่ 6

คำชี้แจง

ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรบดำเนินการดังนี้

1. นำใบงานที่ 4 จากหน่วยที่ 3 มาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
2. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบ ใบงานที่ 5 จำนวน 3 แผน ตามกลุ่มสาระที่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (งานเดี่ยว)
3. กลุ่มคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด ส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าห้องฝึกอบรบ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้..... รายวิชา.....
ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
ชื่อหน่วยการเรียนรู้..... เวลา..... ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

.....

ตัวชี้วัด

.....

สาระสำคัญ

.....

สาระการเรียนรู้ (วิเคราะห์จากตัวชี้วัดทั้งหมดของหน่วยฯ)

ความรู้

.....

ทักษะ/กระบวนการ

.....

คุณลักษณะ

.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

กิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้

.....

.....

.....

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัด
สาระสำคัญ
ตัวชี้วัด ว1.1ป.1/1.....
ว1.1ป.1/2.....
คุณลักษณะ
สมรรถนะสำคัญ
คุณลักษณะอันพึง ประสงค์.....

แบบบันทึกการส่งงาน หน่วยที่ 4

คำชี้แจง

1. ผู้ประเมิน ประเมินจากการส่งงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง รายการประเมิน
2. สรุปผลการประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน			ผลการประเมิน	
		ได้ 3 ประเด็น (3=ดี)	ได้ 2 ประเด็น (2=พอใช้)	ได้ 1 ประเด็น (1=ปรับปรุง)	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การผ่าน กลุ่มที่ผ่านต้องได้คะแนน ไม่น้อยกว่า 2 คะแนน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

หน่วยที่ 5

วัดประเมินผลหลายวิธีมีความเป็นธรรม

คำอธิบาย หน่วยการเรียนรู้ (3 ชั่วโมง)

ศึกษาแนวการวัดและประเมินผล หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 วิเคราะห์แนวทางการวัดและประเมินผลมาตรฐาน/ตัวชี้วัด สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ออกแบบเกณฑ์การให้คะแนน ศึกษากระบวนการและวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน

วัตถุประสงค์การอบรม

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. มีสมรรถนะในการวัดและประเมินผล หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. วิเคราะห์วิธีการวัดและประเมินผลจากมาตรฐาน/ตัวชี้วัดได้
3. สร้างเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดและประเมินผลได้
4. ทำการวิจัยแก้ปัญหาคำถามการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้

โครงสร้างเนื้อหา

1. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. การวัดและประเมินผลตามหลักสูตร การวัดประเมินผลตามสภาพจริง
3. การวิจัยในชั้นเรียน

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. ชำนาญ

- 1.1 ชี้แจง การวัดและประเมินผล มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด
- 1.2 ชี้แจงการวัดประเมินผล การเรียนรู้ตามหลักสูตร และการวัดประเมินผลตามสภาพจริง

- 1.3 แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรม ออกเป็น 5 กลุ่ม ตามรูปแบบหน่วยที่ 1

2. ชำนาญกิจกรรม

- 2.1 ให้ผู้เข้ารับการอบรม ศึกษาใบความรู้ ในเรื่องต่อไปนี้

- 1) การวัดและประเมินการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

3) การวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ให้แต่ละกลุ่มบันทึกผลการศึกษา ลงในใบงานที่ 6-7

2.3 ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษา ตามที่บันทึกในใบงาน ออกนำเสนอ

หน้าห้องอบรม

สื่อการฝึกอบรม

1. เอกสาร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. ใบความรู้
2. ใบงานประจำหน่วยที่ 3
3. Power Point

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. การปฏิบัติงานจากใบงาน	แบบบันทึกการส่งงาน	การส่งใบงาน ได้ 1 คะแนน
2. สังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานภายในกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมภายในกลุ่ม	ร่วมกิจกรรม ได้ 1 คะแนน

ใบความรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผศ.ดร.ทิวัดต์ มณีโชติ

สาระเบื้องต้นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ความหมาย ความสำคัญ ประเภท และลักษณะของการวัดและประเมินผลทางการศึกษามีดังนี้

การวัด (Measurement)

ความหมาย

ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับ **การวัด** และ **การวัดผล** บางคนเข้าใจว่า 2 คำนี้เป็นคำเดียวกัน มีความหมายเหมือนกัน เพราะมาจากภาษาอังกฤษ คำเดียวกันคือ **measurement** แต่ในภาษาไทย 2 คำนี้มีความหมายแตกต่างกันเล็กน้อย ดังนี้

การวัด เป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์แทนปริมาณหรือคุณภาพของคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการวัด

การวัดผล เป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์แทนปริมาณหรือคุณภาพของคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการวัด โดยสิ่งที่ต้องการวัดนั้นเป็นผลมาจากการกระทำหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน เช่น การวัดผล การเรียนรู้ สิ่งที่ต้องการวัดคือ ผลที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน

องค์ประกอบของการวัด

องค์ประกอบของการวัดประกอบด้วย สิ่งที่ต้องการวัด เครื่องมือวัด และผลของการวัด ที่สำคัญที่สุด คือ เครื่องมือวัด เครื่องมือที่มีคุณภาพจะให้ผลการวัดที่เที่ยงตรงและแม่นยำ

ประเภทของสิ่งที่ต้องการวัด

สิ่งที่ต้องการวัดแบ่งได้ 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. **สิ่งที่เป็นรูปธรรม** คือ คน ลัตว์ หรือสิ่งของ ที่จับต้องได้ มีรูปทรง การวัดสิ่งที่เป็นรูปธรรมนี้เป็นการวัดทางกายภาพ (physical) คุณลักษณะที่จะวัดสามารถกำหนดได้ชัดเจน เช่น น้ำหนัก ความสูง ความยาว เครื่องมือวัดคุณลักษณะเหล่านี้ให้ผลการวัดที่เที่ยงตรงและแม่นยำสูง วัดได้ครบถ้วน สมบูรณ์ และเชื่อถือได้ ตัวอย่าง

เครื่องมือวัด เช่น เครื่องชั่ง ไม้บรรทัด สายวัด เป็นต้น การวัดลักษณะนี้เป็นการวัดทางตรง ตัวเลขที่ได้จากการวัดแทนปริมาณคุณลักษณะที่ต้องการวัดทั้งหมด เช่น หนัก 10 กิโลกรัม สูง 172 เซนติเมตร ยาว 3.5 เมตร ตัวเลข 10 172 และ 3.5 แทนน้ำหนัก ความสูง และ ความยาวทั้งหมด เช่น 10 แทนน้ำหนักทั้งหมด ถ้าไม่มีคุณลักษณะดังกล่าว เช่นหนัก 0 หน่วย ก็คือ ไม่มีน้ำหนักเลย ตัวเลข 0 นี้เป็นศูนย์แท้ (absolute zero)

2. สิ่งที่เป็นนามธรรม คือสิ่งที่ไม่มิตัวตน จับต้องไม่ได้ เป็นการวัด

พฤติกรรมและสังคมศาสตร์ (behavioral and social science) คุณลักษณะที่จะวัดกำหนดได้ ไม่ชัดเจน เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (achievement) วัดเจตคติ (attitude) วัด ความถนัด (aptitude) วัดบุคลิกภาพ (personality) เป็นต้น เครื่องมือวัดด้านนี้มีคุณภาพ ต่ำกว่าเครื่องมือวัดสิ่งที่เป็นรูปธรรม คือ ให้ผลการวัดที่เที่ยงตรงและแม่นยำน้อยกว่า ลักษณะการวัด เป็นการวัดทางอ้อม วัดได้ไม่สมบูรณ์ ไม่ละเอียดถี่ถ้วน และมีความ ผิดพลาด ตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่ได้จากการวัดเป็นค่าโดยประมาณ ไม่สามารถแทน ปริมาณหรือคุณภาพของคุณลักษณะที่ต้องการวัดได้ทั้งหมด เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนคนหนึ่ง ได้ 15 คะแนน ตัวเลข 15 ไม่ได้แทน ปริมาณความรู้ความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนคนนี้ทั้งหมด แม้แต่นักเรียนที่ สอบได้คะแนนเต็ม ไม่ได้หมายความว่านักเรียนผู้นั้นมีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าว สมบูรณ์เต็มตามกรอบของหลักสูตร ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่ได้ 0 คะแนน ก็ไม่ได้ หมายความว่านักเรียนผู้นั้นไม่มีความรู้ความสามารถในคุณลักษณะดังกล่าว เพียงแต่ตอบ คำถามผิดหรือเครื่องมือวัดไม่ตรงกับความรู้ความสามารถที่นักเรียนคนนั้นมี เลข 0 นี้ เป็น ศูนย์เทียม

ลักษณะการวัดทางการศึกษา

การวัดทางการศึกษาเป็นการวัดคุณลักษณะที่เป็นนามธรรม มีลักษณะ การวัด ดังนี้

1. เป็นการวัดทางอ้อม คือ ไม่สามารถวัดคุณลักษณะที่ต้องการวัดได้ โดยตรง ต้องนิยามคุณลักษณะดังกล่าวให้เป็นพฤติกรรมที่วัดได้ก่อน จากนั้นจึงวัดตาม พฤติกรรมที่นิยาม เช่น การวัดความรับผิดชอบของนักเรียน ต้องให้นิยามคุณลักษณะ ความรับผิดชอบเป็นพฤติกรรมที่วัดได้ โดยอาจจะแยกเป็นพฤติกรรมย่อย เช่น ไม่มา โรงเรียนสาย ทำงานทุกงานที่ได้รับมอบหมาย นำวัสดุอุปกรณ์การเรียนที่ครูสั่งมาครบ ทุกครั้ง ส่งงานหรือการบ้านตามเวลาที่กำหนด เป็นต้น

2. วัดได้ไม่สมบูรณ์

การวัดทางการศึกษาไม่สามารถทำการวัดคุณลักษณะที่ต้องการวัดได้ครบถ้วนสมบูรณ์ วัดได้เพียงบางส่วน หรือวัดได้เฉพาะตัวแทนของคุณลักษณะทั้งหมด เช่น การวัดความสามารถการอ่านคำของนักเรียน ผู้วัดไม่สามารถนำคำทุกคำมาทำการทดสอบนักเรียน ทำได้เพียงนำคำส่วนหนึ่งที่คิดว่าเป็นตัวแทนของคำทั้งหมดมาทำการวัด เป็นต้น

3. มีความผิดพลาด สืบเนื่องจากการที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง และการนิยามสิ่งที่ต้องการวัดก็ไม่สามารถนิยามให้เป็นพฤติกรรมที่วัดได้ทั้งหมด จึงวัดได้ไม่สมบูรณ์ ตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่ได้จากการวัดเป็นการประมาณคุณลักษณะที่ต้องการวัด ซึ่งในความเป็นจริงคุณลักษณะดังกล่าวอาจจะมีมากหรือน้อยกว่า ผลการวัดจึงมีความผิดพลาดของการวัด หรือคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง การวัดที่ดีจะต้องให้เกิดการผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

4. อยู่ในรูปความสัมพันธ์ การที่จะรู้ความหมายของตัวเลขที่วัดได้ต้องนำตัวเลขดังกล่าวไปเทียบกับเกณฑ์หรือเทียบกับคนอื่น เช่น นำคะแนนที่นักเรียนสอบได้เทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม เทียบกับคะแนนของเพื่อนที่สอบพร้อมกัน หรือเทียบกับคะแนนของนักเรียนเองกับการสอบครั้งก่อนๆ ถ้าคะแนนสูงกว่าเพื่อน แสดงว่ามีความสามารถในเรื่องที่วัดมากกว่าเพื่อนคนนั้น หรือถ้ามีคะแนนสูงกว่าคะแนนที่ตนเองเคยสอบผ่านมา แสดงว่ามีพัฒนาการขึ้น เป็นต้น

หลักการวัดทางการศึกษา

การวัดทางการศึกษา มีหลักการเบื้องต้น ดังนี้

1. นิยามสิ่งที่ต้องการวัดให้ชัดเจน ดังที่กล่าวไว้ในลักษณะการวัดว่าการวัดทางการศึกษาเป็นการวัดทางอ้อม การที่จะวัดให้มีคุณภาพต้องนิยามคุณลักษณะที่ต้องการวัดให้ตรงและชัดเจน การนิยามนี้ มีความสำคัญมาก ถ้านิยามไม่ตรงหรือไม่ถูกต้อง เครื่องมือวัดที่สร้างตามนิยามก็ไม่มีคุณภาพ ผลการวัดก็ผิดพลาด คือ วัดได้ไม่ตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด

2. ใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ หัวใจสำคัญของการวัด คือ สามารถวัดคุณลักษณะได้ตรงตามกับที่ต้องการวัดและวัดได้แม่นยำ โดยใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ คุณภาพของเครื่องมือมีหลายประการ ที่สำคัญคือ มีความตรง (validity) คือวัดได้ตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด และมีความเที่ยง (reliability) คือวัดได้คงที่ คือวัดได้กี่ครั้งก็ให้ผลการวัดที่ไม่เปลี่ยนแปลง

3. กำหนดเงื่อนไขของการวัดให้ชัดเจน คือกำหนดให้แน่นอนว่าจะทำการวัดอะไร วัดอย่างไร กำหนดตัวเลขและสัญลักษณ์อย่างไร

ขั้นตอนการวัดทางการศึกษา

1. ระบจุดประสงค์และขอบเขตของการวัด ว่าวัดอะไร วัดใคร
2. นิยามคุณลักษณะที่ต้องการวัดให้เป็นพฤติกรรมที่วัดได้
3. กำหนดวิธีการวัดและเครื่องมือวัด
4. จัดหาหรือสร้างเครื่องมือวัด กรณีสร้างเครื่องมือใหม่ดำเนินการตาม

ขั้นตอน ดังนี้

4.1 สร้างข้อคำถาม เงื่อนไข สถานการณ์ หรือสิ่งเร้า ที่จะกระตุ้นให้ผู้ถูกวัดแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมาเพื่อทำการวัด โดยข้อคำถามเงื่อนไข สถานการณ์ หรือสิ่งเร้าดังกล่าวต้องตรงและครอบคลุมคุณลักษณะที่นิยามไว้

4.2 พิจารณาข้อคำถาม เงื่อนไข สถานการณ์ หรือสิ่งเร้า โดยอาจให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและทางด้านวัดผลช่วยพิจารณา

4.3 ทดลองใช้เครื่องมือ กับกลุ่มที่เทียบเคียงกับกลุ่มที่ต้องการวัด

4.4 หาคคุณภาพของเครื่องมือ มีคุณภาพรายข้อและคุณภาพ เครื่องมือ

ทั้งฉบับ

4.5 จัดทำคู่มือวัดและการแปลความหมาย

4.6 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

5. ดำเนินการวัดตามวิธีการที่กำหนด

6. ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการวัด

7. แปลความหมายผลการวัดและนำผลการวัดไปใช้

การประเมิน (Evaluation or Assessment or Appraisal)

ความหมาย

การประเมินและการประเมินผล มีความหมายทำนองเดียวกับ การวัดและการวัดผล ดังนี้

การประเมิน เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการวัด คือ นำตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่ได้จากการวัดมาตีค่าอย่างมีเหตุผล โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ เช่น โรงเรียนกำหนดคะแนนที่น่าพอใจของวิชาคณิตศาสตร์ไว้ที่ร้อยละ 60 นักเรียนที่สอบได้คะแนนตั้งแต่ 60 % ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ หรืออาจจะกำหนด

เกณฑ์ไว้หลายระดับ เช่น ได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 40 อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง ร้อยละ 40–59 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 60–79 อยู่ในเกณฑ์ดี และร้อยละ 80 ขึ้นไป อยู่ในเกณฑ์ดีมาก เป็นต้น ลักษณะเช่นนี้เรียกว่าเป็นการประเมิน

การประเมินผล มีความหมายเช่นเดียวกับการประเมิน แต่เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการวัดผล

สำหรับภาษาอังกฤษมีหลายคำ ที่ใช้มากมี 2 คำ คือ evaluation และ assessment 2 คำนี้มีความหมายต่างกัน คือ

evaluation เป็นการประเมินตัดสิน มีการกำหนดเกณฑ์ชัดเจน (absolute criteria) เช่น ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ตัดสินว่าอยู่ในระดับดี ได้คะแนนร้อยละ 60–79 ตัดสินว่าอยู่ในระดับพอใช้ ได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 60 ตัดสินว่าอยู่ในระดับควรปรับปรุง evaluation จะใช้กับการประเมินการดำเนินงานต่างๆ ไป เช่น การประเมินโครงการ (Project Evaluation) การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation)

assessment เป็นการประเมินเชิงเปรียบเทียบ ใช้เกณฑ์เชิงสัมพัทธ์ (relative criteria) เช่น เทียบกับผลการประเมินครั้งก่อน เทียบกับเพื่อนหรือกลุ่มใกล้เคียงกัน assessment มักใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินตนเอง (Self Assessment)

ลักษณะการประเมินทางการศึกษา

การประเมินทางการศึกษามีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งควรทำการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นการประเมินคุณลักษณะหรือพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าบรรลุตามจุดประสงค์หรือไม่
3. เป็นการประเมินในภาพรวมทั้งหมดของผู้เรียน โดยการรวบรวมข้อมูลและประมวลจากตัวเลขจากการวัดหลายวิธีและหลายแหล่ง
4. เป็นกระบวนการเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายกลุ่ม ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และอาจรวมถึงคณะกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน

หลักการประเมินทางการศึกษา

หลักการประเมินทางการศึกษาโดยทั่วไปมีดังนี้

1. ขอบเขตการประเมินต้องตรงและครอบคลุมหลักสูตร
2. ใช้ข้อมูลจากผลการวัดที่ครอบคลุม จากการวัดหลายแหล่ง หลายวิธี
3. เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินผลการประเมินมีความชัดเจน เป็นไปได้

มีความยุติธรรม ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ขั้นตอนในการประเมินทางการศึกษา

การประเมินทางการศึกษามีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์การประเมิน โดยให้สอดคล้องและครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตร
2. กำหนดเกณฑ์เพื่อตีค่าข้อมูลที่ได้จากการวัด
3. รวบรวมข้อมูลจากการวัดหลายๆ แหล่ง
4. ประมวลและผสมผสานข้อมูลต่างๆ ของทุกรายการที่วัดได้
5. วิจัยชี้แจงและตัดสินโดยเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ประเภทของการประเมินทางการศึกษา

การประเมินแบ่งได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่ง ดังนี้

1. แบ่งตามจุดประสงค์ของการประเมิน

การแบ่งตามจุดประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้ดังนี้

1.1 การประเมินก่อนเรียน หรือก่อนการจัดการเรียนรู้ หรือการประเมินพื้นฐาน (Basic Evaluation) เป็นการประเมินก่อนเริ่มต้นการเรียนการสอนของแต่ละบทเรียนหรือแต่ละหน่วย แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1.1.1 การประเมินเพื่อจัดตำแหน่ง (Placement Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในสาระที่จะเรียนอยู่ในระดับใดของกลุ่ม ประโยชน์ของการประเมินประเภทนี้ คือ ครูใช้ผลการประเมินเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน ผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถในสาระที่จะเรียนน้อยคืออยู่ในตำแหน่งท้ายๆ ควรได้รับการเพิ่มพูนเนื้อหาสาระนั้นมากกว่ากลุ่มที่อยู่ในลำดับต้นๆ คือ กลุ่มที่มีความรู้ความสามารถในสาระที่จะเรียนมากกว่า หรือกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานในสาระที่จะเรียนดีกว่า และแต่ละกลุ่มควรใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

1.1.2 การประเมินเพื่อวินิจฉัย (Diagnostic Evaluation) เป็นการประเมินก่อนการเรียนการสอนอีกเช่นกัน แต่เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาแยกแยะว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในสาระที่จะเรียนรู้มากน้อยเพียงใด มีพื้นฐานเพียงพอที่จะเรียนในเรื่องที่จะสอนหรือไม่ จุดใดสมบูรณ์แล้ว จุดใดยังบกพร่องอยู่ จำเป็นต้องได้รับการสอนเสริมให้มีพื้นฐานที่เพียงพอเสียก่อนจึงจะเริ่มต้นสอนเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ต่อไป และจากพื้นฐานที่ผู้เรียนมีอยู่ควรใช้รูปแบบการเรียนการสอนอย่างไร

ทั้งการประเมินเพื่อจัดตำแหน่งและการประเมินเพื่อวินิจฉัยมีจุดประสงค์เหมือนกันคือเพื่อทราบพื้นฐานความรู้ความสามารถของผู้เรียนก่อนที่จะจัดการเรียนรู้หรือการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้ต่างๆ แต่การประเมิน 2 ประเภทดังกล่าวมีความแตกต่างกัน คือ การประเมินเพื่อจัดตำแหน่ง เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาในภาพรวม ใช้เครื่องมือไม่ละเอียดหรือจำนวนข้อคำถามไม่มาก แต่การประเมินเพื่อวินิจฉัยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาอย่างละเอียด แยกแยะเนื้อหาเป็นตอนๆ เพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานของเนื้อหาแต่ละตอนมากน้อยเพียงใด จุดใดบกพร่องบ้าง ดังนั้นจำนวนข้อคำถามมีมากกว่า

1.2 การประเมินเพื่อพัฒนา หรือการประเมินย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ การประเมินประเภทนี้ใช้ระหว่างการจัดการเรียนการสอน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในระหว่างการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ หากผู้เรียนไม่ผ่านจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนก็จะหาวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลการประเมินยังเป็นการตรวจสอบครูผู้สอนเองว่าเป็นอย่างไร แผนการเรียนรู้รายครั้งที่เตรียมมาดีหรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไร กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างไร มีจุดใดบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การประเมินประเภทนี้ นอกจากจะใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนแล้ว ผลการประเมินยังใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษาด้วย กล่าวคือ หากพบว่าเนื้อหาสาระใดที่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยที่ผู้สอนได้พยายามปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่กับผู้เรียนหลายกลุ่มแล้วยังได้ผลเป็นอย่างเดิม แสดงว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังนั้นสูงเกินไปหรือไม่เหมาะสมกับผู้เรียนในชั้นเรียนระดับนี้ หรือเนื้อหาอาจจะยากหรือซับซ้อนเกินไปที่จะบรรลุในหลักสูตรระดับนี้ ควรบรรจุในชั้นเรียนที่สูงขึ้น จะเห็นว่าผลจากการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วย

1.3 การประเมินเพื่อตัดสินหรือการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว อาจเป็นการประเมินหลังจบหน่วยการเรียนรู้หน่วยใดหน่วยหนึ่ง หรือหลายหน่วย รวมทั้งการประเมินปลายภาคเรียนหรือปลายปี ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ในการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด

2. แบ่งตามการอ้างอิง

การแบ่งประเภทของการประเมินตามการอ้างอิงหรือตามระบบของการวัด แบ่งออกเป็น

2.1 การประเมินแบบอิงตน (Self-referenced Evaluation)

เป็นการประเมินเพื่อนำผลจากการเรียนรู้มาเปรียบเทียบกับความสามารถของตนเอง เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงตนเอง (Self Assessment) เช่น ประเมินโดยการเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนกับทดสอบหลังเรียนของตนเอง การประเมินแบบนี้ ควรจะใช้แบบทดสอบคู่ขนานหรือแบบทดสอบเทียบเคียง (Equivalence Test) เพื่อเปรียบเทียบกันได้

2.2 การประเมินแบบอิงกลุ่ม (Norm-referenced Evaluation)

เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาว่าผู้ได้รับการประเมินแต่ละคนมีความสามารถมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ถูกวัดด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกัน การประเมินประเภทนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถของกลุ่มเป็นสำคัญ นิยมใช้ในการจัดตำแหน่งผู้ถูกประเมิน หรือใช้เพื่อคัดเลือกผู้เข้าศึกษาต่อ

2.3 การประเมินแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced Evaluation)

เป็นการนำผลการสอบที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ความสำคัญอยู่ที่เกณฑ์ โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความสามารถของกลุ่ม ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและมาตรฐานการเรียนรู้

3. แบ่งตามผู้ประเมิน

การแบ่งประเภทของการประเมินตามกลุ่มผู้ประเมิน (Evaluator) แบ่งออกเป็น

3.1 การประเมินตนเอง (Self Assessment) หรือการประเมินภายใน (Internal Evaluation) เป็นการประเมินลักษณะเดียวกับการประเมินแบบอิงตน คือ เพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาหรือปรับปรุงตนเอง การประเมินประเภทนี้สามารถ

ประเมินได้ทุกกลุ่ม ผู้เรียนประเมินตนเองเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง ครูประเมินเพื่อปรับปรุงการสอนของตนเอง นอกจากประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนแล้ว สามารถประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุงได้ทุกเรื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยอาจจะประเมินด้วยตนเอง หรือมีคณะประเมินของสถานศึกษา เรียกว่า การประเมินภายใน (Internal Evaluation) หรือการศึกษาตนเอง (Self Study) โดยอาจจะประเมินโดยรวม หรือแบ่งประเมินเป็นส่วนๆ เป็นด้านๆ ลักษณะการประเมินอาจจะมีคณะเดียวประเมินทุกส่วน หรือจะให้แต่ละส่วนประเมินตนเองหรือภายในส่วนของตนเอง เช่น แต่ละระดับชั้นเรียน แต่ละหมวดวิชาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละฝ่าย อาทิ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายอาคารสถานที่ เป็นต้น เพื่อให้แต่ละส่วนมีการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของตนเอง และอาจจะรวบรวมผลการประเมินแต่ละส่วนเพื่อจัดทำเป็นรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self Study Report : SSR หรือ Self Assessment Report : SAR)

3.2 การประเมินโดยผู้อื่นหรือการประเมินภายนอก (External Evaluation) สืบเนื่องจากการประเมินตนเองหรือการประเมินภายในซึ่งมีความสำคัญมากในการพัฒนาปรับปรุง แต่การประเมินภายในมีจุดอ่อนคือความน่าเชื่อถือ โดยบุคคลภายนอกมักคิดว่าการประเมินภายในนั้น มีความลำเอียง ผู้ประเมินตนเองมักจะเข้าข้างตนเอง ดังนั้นจึงมีการประเมินโดยผู้อื่นหรือประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก เพื่อยืนยันการประเมินภายใน และอาจจะมีจุดอ่อนหรือจุดที่ควรได้รับการพัฒนายิ่งขึ้นในทรรศนะของผู้ประเมินในฐานะที่มีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม การประเมินภายนอกก็มีจุดบกพร่องในเรื่องการรู้รายละเอียดและถูกต้องของสิ่งที่ประเมิน และจุดบกพร่องอีกประการหนึ่งคือเจตคติของผู้ถูกประเมิน ถ้ารู้สึกว่าการถูกจับผิดก็จะต่อต้าน ไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ยอมรับผลการประเมิน ทำให้การประเมินดำเนินไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้นการประเมินภายนอกควรมาจากความต้องการของผู้ถูกประเมิน เช่น ครูผู้สอนให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง หรือเพื่อนครูประเมินการสอนของตนเอง สถานศึกษาให้ผู้ปกครองหรือ นักประเมินมืออาชีพ (ภายนอก) ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการพิจารณาว่าผู้เรียนเกิดคุณภาพการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและมาตรฐานการเรียนรู้

จากประเภทของการประเมินโดยเฉพาะการแบ่งประเภทโดยใช้จุดประสงค์ของการประเมินเป็นเกณฑ์ในการแบ่งประเภท จะเห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียน นอกจากนี้จะมีประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียนแล้ว ยังสะท้อนถึงประสิทธิภาพการการสอนของครู และเป็นข้อมูลสำคัญที่สะท้อนคุณภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้วย ดังนั้นครูและสถานศึกษาต้องมีข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งจากการประเมินในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับอื่นที่สูงขึ้น ประโยชน์ของการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้จำแนกเป็นด้านๆ ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1.1 เพื่อจัดตำแหน่ง (Placement) ผลจากการวัดบอกได้ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับใดของกลุ่มหรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้วอยู่ในระดับใด การวัดและประเมินเพื่อจัดตำแหน่งนี้ มักใช้ในวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ

1.1.1 เพื่อคัดเลือก (Selection) เป็นการใชผลการวัดเพื่อคัดเลือกเพื่อเข้าเรียน เข้าร่วมกิจกรรม-โครงการ หรือเป็นตัวแทน (เช่น ของชั้นเรียนหรือสถานศึกษา) เพื่อการทำกิจกรรม หรือการให้ทุนผลการวัดและประเมินผลลักษณะนี้ คำนึงถึงการจัดอันดับที่เป็นสำคัญ

1.1.2 เพื่อแยกประเภท (Classification) เป็นการใชผลการวัดและประเมินเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียน เช่น แบ่งเป็นกลุ่มอ่อน ปานกลาง และเก่ง แบ่งกลุ่มผ่าน-ไม่ผ่านเกณฑ์ หรือตัดสินได้-ตก เป็นต้น เป็นการวัดและประเมินที่ยึดเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มเป็นสำคัญ

1.2 เพื่อวินิจฉัย (Diagnostic) เป็นการใชผลการวัดและประเมินเพื่อค้นหาจุดเด่น-จุดด้อยของผู้เรียนว่ามีปัญหาในเรื่องใด จุดใด มากน้อยแค่ไหน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจวางแผนการจัดการเรียนรู้และการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เครื่องมือที่ใช้วัดเพื่อการวินิจฉัย เรียกว่า แบบทดสอบวินิจฉัย

(Diagnostic Test) หรือแบบทดสอบวินิจฉัยการเรียนรู้ ประโยชน์ของการวัดและประเมินประเภทนี้นำไปใช้ในวัตถุประสงค์ 2 ประการดังนี้

1.2.1 เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการวัดผู้เรียนด้วยแบบทดสอบวินิจฉัยการเรียนรู้จะทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีจุดบกพร่องจุดใด มากน้อยเพียงใด ซึ่งครูผู้สอนสามารถแก้ไขปรับปรุงโดยการสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching) ได้ตรงจุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้

1.2.2 เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ผลการวัดด้วยแบบทดสอบวินิจฉัยการเรียนรู้ นอกจากจะช่วยให้เห็นว่าผู้เรียนมีจุดบกพร่องเรื่องใดแล้วยังช่วยให้เห็นจุดบกพร่องของกระบวนการจัดการเรียนรู้อีกด้วย เช่น ผู้เรียนส่วนใหญ่มีจุดบกพร่องจุดเดียวกัน ครูผู้สอนต้องทบทวนว่าอาจจะเป็นเพราะวิธีการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสมต้องปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

1.3 เพื่อตรวจสอบและปรับปรุง การประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้เทียบกับจุดประสงค์หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ผลจากการประเมินใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาจจะปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนวิธีการสอน (Teaching Method) ปรับเปลี่ยนสื่อการสอน (Teaching Media) ใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ (Teaching Innovation) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

1.4 เพื่อการเปรียบเทียบ (Assessment) เป็นการใช้ผลการวัดและประเมินเปรียบเทียบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการจากเดิมเพียงใด และอยู่ในระดับที่พึงพอใจหรือไม่

1.5 เพื่อการตัดสิน การประเมินเพื่อการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นการประเมินรวม (Summative Evaluation) คือใช้ข้อมูลที่ได้จากการวัดเทียบกับเกณฑ์เพื่อตัดสินผลการเรียนว่าผ่าน-ไม่ผ่าน หรือให้ระดับคะแนน

2. ด้านการแนะแนว

ผลจากการวัดและประเมินผู้เรียน ช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนมีปัญหาและข้อบกพร่องในเรื่องใด มากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียนให้แก้ปัญหา มีการปรับตัวได้ถูกต้องตรงประเด็น นอกจากนี้ผลการวัดและประเมินยังบ่งบอกความรู้ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสามารถนำไปใช้แนะแนวการศึกษาต่อและแนะแนวการเลือกอาชีพให้แก่ผู้เรียนได้

3. ด้านการบริหาร

ข้อมูลจากการวัดและประเมินผู้เรียน ช่วยให้ผู้บริหารเห็นข้อบกพร่องต่างๆ ของการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และบ่งบอกถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามักใช้ข้อมูลได้จากการวัดและประเมินใช้ในการตัดสินใจหลายอย่าง เช่น การพัฒนาบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การจัดโครงการ การเปลี่ยนแปลงโปรแกรมการเรียน นอกจากนี้การวัดและประเมินผลยังให้ข้อมูลที่สำคัญในการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) เพื่อรายงานผลการจัดการศึกษาสู่ผู้ปกครอง สาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และนำไปสู่การรองรับการประเมินภายนอก จะเห็นว่าการวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของระบบการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

4. ด้านการวิจัย

การวัดและประเมินผลมีประโยชน์ต่อการวิจัยหลายประการดังนี้

4.1 ข้อมูลจากการวัดและประเมินผลนำไปสู่ปัญหาการวิจัย เช่น ผลจากการวัดและประเมินพบว่าผู้เรียนมีจุดบกพร่องหรือมีจุดที่ควรพัฒนาการแก้ไขจุดบกพร่องหรือการพัฒนาดังกล่าวโดยการปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีสอนหรือทดลองใช้นวัตกรรมโดยใช้กระบวนการวิจัย การวิจัยดังกล่าวเรียกว่า การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) นอกจากนี้ผลจากการวัดและประเมินยังนำไปสู่การวิจัยในด้านอื่น ระดับอื่น เช่น การวิจัยของสถานศึกษาเกี่ยวกับการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นต้น

4.2 การวัดและประเมินเป็นเครื่องมือของการวิจัย การวิจัยใช้การวัดในการรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาผลการวิจัย ขั้นตอนนี้เริ่มจากการหาหรือสร้างเครื่องมือวัด การทดลองใช้เครื่องมือ การหาคุณภาพเครื่องมือ จนถึงการใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพแล้ว รวบรวมข้อมูลการวัดตัวแปรที่ศึกษา หรืออาจต้องตีค่าข้อมูล จะเห็นว่าการวัดและประเมินผลมีบทบาทสำคัญมากในการวิจัย เพราะการวัดไม่ดี ใช้เครื่องมือไม่มีคุณภาพ ผลของการวิจัยก็ขาดความน่าเชื่อถือ

การวัดและประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน 3 คำนี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน แต่ต่างกันในระยะเวลาและจุดประสงค์ของการวัดและประเมิน 3 นี้มีความหมายทั้งในมิติที่กว้างและแคบ ดังนี้

1. ก่อนเรียน

การวัดและประเมินก่อนเรียนมีจุดประสงค์เพื่อมทราบสภาพของผู้เรียน ณ เวลาก่อนที่จะเรียน เช่น ความรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ก่อนเรียนอาจจะหมายถึง

1.1 ก่อนเข้าเรียน ซึ่งอาจจะตั้งแต่ก่อนเรียนระดับปฐมวัย หรือก่อนจะเริ่มเรียนหลักสูตรสถานศึกษานั้น เช่น สถานศึกษาที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ก่อนเรียนในที่นี้อาจจะหมายถึงก่อนเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้น

1.2 ก่อนเรียนช่วงชั้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับช่วงชั้น ให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเมื่อจบแต่ละช่วงชั้น ก่อนเรียนในที่นี้จึงหมายถึงก่อนจะเริ่มเรียนช่วงชั้นใดช่วงชั้นหนึ่ง เช่น ก่อนเรียนช่วงชั้นที่ 2 คือ ก่อนเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 เป็นต้น

1.3 ก่อนเรียนแต่ละชั้น ถึงแม้จะมีการกำหนดเป็นช่วงชั้น แต่ชั้นเรียนหรือการเรียนแต่ละปีก็มีความสำคัญ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา การเรียนแต่ละชั้น/ปี อาจจะหมายถึงการเรียนกับครูคนใดคนหนึ่ง (กรณีที่ครูคนเดียวสอนนักเรียนทั้งชั้นทุกวิชาหรือเกือบทุกวิชา โดยทั่วไปจะเป็นครูประจำชั้น) หรือเรียนครูกลุ่มหนึ่ง (สอนแยกรายวิชา) การวัดและประเมินก่อนเรียนแต่ละชั้นจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนตลอดทั้งปี

1.4 ก่อนเรียนแต่ละรายวิชา มีลักษณะเช่นเดียวกับก่อนเรียนแต่ละชั้น การวัดและประเมินก่อนเรียนแต่ละชั้นอาจจะวัดและประเมินในภาพรวมหลายๆ วิชา แต่การวัดและประเมินนี้ แยกวัดและประเมินแต่ละรายวิชา โดยทั่วไปจะสอนโดยครูแต่ละคน สำหรับระดับมัธยมศึกษา รายวิชาส่วนใหญ่จัดการเรียนรู้เป็นรายภาคเรียน

1.5 ก่อนเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้เป็นการจัดหมวดหมู่เนื้อหาในสาระการเรียนรู้เดียวกัน โดยจัดเนื้อหาเรื่องเดียวกันหรือสัมพันธ์กันไว้ในหน่วยเดียวกัน การวัดและประเมินก่อนเรียนแต่ละหน่วย เพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้พื้นฐานของผู้เรียนในเรื่องหรือหน่วยนั้น ซึ่งทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยนั้นได้อย่างเหมาะสม

1.6 ก่อนเรียนแต่ละแผนจัดการเรียนรู้ คือ การวัดและประเมินก่อนเรียนแต่ละครั้ง ในหนึ่งหน่วยการเรียนรู้มักจะมีสาระที่จะเรียนรู้แยกย่อยสำหรับการสอนมากกว่า 1 ครั้ง แต่ละครั้งจะมีแผนการจัดการเรียนรู้

2. ระหว่างเรียน

จุดประสงค์ของการวัดและประเมินระหว่างเรียน เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จากการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน โดยเทียบกับผลการวัดและประเมินก่อนเรียน การวัดและประเมินระหว่างเรียนจะทำให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน ในขณะเดียวกันยังสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้วย ข้อมูลจากการวัดและประเมินระหว่างเรียนจะเป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้เรียน ครูผู้สอน สถานศึกษา และผู้ปกครอง สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่แตกย่อยมาจากมาตรฐานการเรียนรู้ และเป็นข้อมูลที่ใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3. หลังเรียน

จุดประสงค์ของการวัดและประเมินหลังเรียน เพื่อตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จากการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน โดยเทียบกับผลการวัดและประเมินก่อนเรียนและระหว่างเรียน การวัดและประเมินหลังเรียนจะทำให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน ในขณะเดียวกันยังสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้วย ข้อมูลจากการวัดและประเมินหลังเรียนมีจุดประสงค์หลักคือใช้ในการตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้ การวัดและประเมินผลหลังเรียนอาจจะเป็นข้อมูลก่อนการเรียนในระดับต่อไป จึงเป็นประโยชน์ทั้งผู้เรียน และครูผู้สอน สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์

เอกสารอ้างอิง

ทิวัดต์ มณีโชติ. (2549). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา*

ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ใบความรู้

การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) แนวคิดและ หลักการของการประเมินผลตามสภาพจริง

ผู้เชี่ยวชาญในด้านทฤษฎีและการประเมินผลกล่าวถึงแนวคิดและหลักการประเมินตามสภาพที่แท้จริงไว้หลายท่าน ที่สำคัญมีดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 183)

กล่าวไว้ว่า

1. การประเมินตามสภาพจริง ไม่เน้นการประเมินทักษะพื้นฐาน (Skill Assessment) แต่เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อน (Complex Thinking Skill) ในการทำงาน ความร่วมมือ ในการแก้ปัญหา และการประเมินตนเองทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
2. การประเมินตามสภาพจริง เป็นการวัดและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน
3. การประเมินตามสภาพจริง เป็นการสะท้อนให้เห็นการสังเกตสภาพงานปัจจุบัน (Current Work) ของนักเรียน และสิ่งที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริง
4. การประเมินตามสภาพจริง เป็นการผูกติดนักเรียนกับงานที่เป็นจริง โดยพิจารณาจากงานหลายๆ ชิ้น
5. ผู้ประเมินควรมีหลายๆ คน โดยมีการประชุมระหว่างกลุ่มผู้ประเมิน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน
6. การประเมินต้องดำเนินการไปพร้อมกับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
7. นำการประเมินตนเองมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินตามสภาพที่แท้จริง
8. การประเมินตามสภาพจริง ควรมีการประเมินทั้ง 2 ลักษณะ คือ การประเมินที่เน้นการปฏิบัติจริง และการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน

อนุวัติ คุณแก้ว (2548, หน้า 113) กล่าวถึงหลักการของการประเมินผลจากสภาพจริงไว้ดังนี้

1. เป็นการประเมินความก้าวหน้า และการแสดงออกของนักเรียนแต่ละคนบนรากฐานของทฤษฎีทางพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย

2. การประเมินตามสภาพจริง จะต้องมีรากฐานบนพัฒนาการและการเรียนรู้ทางสติปัญญาที่หลากหลาย

3. หลักสูตรสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญต่อการประเมินตามสภาพจริง คือ หลักสูตรต้องพัฒนามาจากบริบทที่มีรากฐานทางวัฒนธรรมที่นักเรียนอาศัยอยู่ และที่ต้องเรียนรู้ให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

4. การเรียน การสอน การประเมินผล จะต้องหลอมรวมกันและการประเมินต้องประเมินต่อเนื่องตลอดเวลาที่ทำการเรียนการสอน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม

5. การเรียน การสอน การประเมิน เน้นสภาพที่สอดคล้อง หรือใกล้เคียงกับธรรมชาติความเป็นจริงของการดำเนินชีวิต และควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดงานด้วยตนเอง

6. การเรียนการสอนจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาศักยภาพให้เต็มที่สูงสุดตามสภาพที่เป็นจริงของแต่ละบุคคล เต็มตามศักยภาพของตนเอง การเรียน การสอน และการประเมินต้องเกี่ยวเนื่องกันและเน้นการปฏิบัติจริงในสภาพที่ใกล้เคียงหรือสภาพที่เป็นจริงในชีวิตประจำวัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง

ลักษณะสำคัญของการวัดและการประเมินผลจากสภาพจริง

ลักษณะสำคัญของการวัดและการประเมินผลจากสภาพจริงมีดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 159)

1. การวัดและการประเมินผลจากสภาพจริงมีลักษณะสำคัญคือ ใช้วิธีการประเมินกระบวนการคิดที่ซับซ้อนความสามารถในการปฏิบัติงาน ศักยภาพของผู้เรียนในด้านของผู้ผลิตและกระบวนการที่ได้ผลผลิตมากกว่าที่จะประเมินว่าผู้เรียนสามารถจดจำความรู้อะไรได้บ้าง

2. เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียน เพื่อวินิจฉัยผู้เรียนในส่วนที่ควรส่งเสริมและส่วนที่ควรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถ ความสนใจและความต้องการของแต่ละบุคคล

3. เป็นการประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมประเมินผลงานของทั้งตนเองและของเพื่อนร่วมห้อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง เชื่อมั่นตนเอง สามารถพัฒนาข้อมูลได้

4. ข้อมูลที่ประเมินได้จะต้องสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนการสอนและการวางแผนการสอนของผู้สอนว่าสามารถตอบสนองของความสามารถ ความสนใจ และความ ต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้หรือไม่
5. ประเมินความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริงได้
6. ประเมินด้านต่างๆ ด้วยวิธีที่หลากหลายในสถานการณ์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนการประเมินตามสภาพจริง

การประเมินตามสภาพจริงมีการดำเนินงานตามขั้นตอนต่อไปนี้ (อนุวัติ คุณแก้ว, 2548, หน้า 115 อ้างถึง ส.วาสนา ประมวลพจนานุกรม, 2544, หน้า 1)

1. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการประเมิน ต้องสอดคล้องกับสาระ มาตรฐานจุดประสงค์การเรียนรู้และสะท้อนการพัฒนาตัวคน
2. กำหนดขอบเขตในการประเมิน ต้องพิจารณาเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เช่น ความรู้ ทักษะและกระบวนการ ความรู้สึก คุณลักษณะ เป็นต้น
3. กำหนดผู้ประเมิน โดยพิจารณาผู้ประเมินว่าจะมีใครบ้าง เช่น นักเรียน ประเมินตนเอง เพื่อนนักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
4. เลือกใช้เทคนิคและเครื่องมือในการประเมิน ควรมีความหลากหลายและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ วิธีการประเมิน เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกพฤติกรรม แบบสำรวจความคิดเห็น บันทึกรายงานจากผู้ที่เกี่ยวข้อง แฟ้มสะสมงาน ฯลฯ
5. กำหนดเวลาและสถานที่ที่จะประเมิน เช่น ประเมินระหว่างนักเรียนทำกิจกรรม ระหว่างทำงานกลุ่ม / โครงการ วันใดวันหนึ่งของสัปดาห์ เวลาว่าง / พักกลางวัน ฯลฯ
6. วิเคราะห์ผลและวิธีการจัดการข้อมูลการประเมิน เป็นการนำข้อมูลจากการประเมินมาวิเคราะห์โดยระบุสิ่งที่วิเคราะห์ เช่น กระบวนการทำงาน เอกสารจากแฟ้มสะสมงาน ฯลฯ รวมทั้งระบุวิธีการบันทึกข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
7. กำหนดเกณฑ์ในการประเมิน เป็นการกำหนดรายละเอียดในการให้คะแนนผลงานว่าผู้เรียนทำอะไร ได้สำเร็จหรือว่ามีระดับความสำเร็จในระดับใด คือ มีผลงานเป็นอย่างไร การให้คะแนนอาจจะให้ในภาพรวมหรือแยกเป็นรายให้สอดคล้องกับงานและจุดประสงค์การเรียนรู้

อาจกล่าวสรุปได้ว่าการประเมินตามสภาพจริงเป็นขั้นตอนที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการโดยวิเคราะห์จากหลักสูตรกลาง หลักสูตรท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียน มีแนวทางของงานที่ปฏิบัติ กำหนดกรอบและวิธีการประเมินร่วมกันระหว่างผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน ซึ่งวิธีการประเมินตามสภาพจริงจะกล่าวต่อไป

เทคนิค / วิธีการที่ใช้ในการประเมินตามสภาพจริง

การประเมินตามสภาพจริงเป็นการกระทำ การแสดงออกหลายๆ ด้าน ของนักเรียนตามสภาพความเป็นจริงทั้งในและนอกห้องเรียน มีวิธีการประเมินโดยสังเขปดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 184-193)

1. การสังเกต เป็นวิธีการที่ดีมากวิธีหนึ่งในการเก็บข้อมูลพฤติกรรมด้านการใช้ความคิด การปฏิบัติงาน และโดยเฉพาะด้านอารมณ์ ความรู้สึก และลักษณะนิสัย สามารถทำได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน หรือในสถานการณ์อื่นนอกโรงเรียน

วิธีการสังเกตทำได้โดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ การสังเกตโดยตั้งใจหรือมีโครงการสร้างหมายถึงครูกำหนดพฤติกรรมที่ต้องสังเกต ช่วงเวลาสังเกตและวิธีการสังเกต (เช่น สังเกตคนละ 3-5 นาทีเวียนไปเรื่อยๆ) อีกวิธีหนึ่ง คือ การสังเกตแบบไม่ตั้งใจ หรือไม่มีโครงสร้าง ซึ่งหมายถึงไม่มีการกำหนดรายการสังเกตไว้ล่วงหน้า ครูอาจมีกระดาษแผ่นเล็กๆ ติดตัวไว้ตลอดเวลาเพื่อบันทึกเมื่อพบพฤติกรรมการแสดงออกที่มีความหมาย หรือสะดุดความสนใจของครู การบันทึกอาจทำได้โดยย่อก่อน แล้วขยายความสมบูรณ์ภายหลัง วิธีการสังเกตที่ดีควรใช้ทั้งสองวิธี เพราะการสังเกตโดยตั้งใจ อาจทำให้ละเลยมองข้ามพฤติกรรมที่น่าสนใจแต่ไม่มีในรายการที่กำหนด ส่วนการสังเกตโดยไม่ตั้งใจอาจทำให้ครูขาดความชัดเจนว่าพฤติกรรมใด การแสดงออกใด ที่ควรแก่การสนใจและบันทึกไว้ เป็นต้น ข้อเตือนใจสำหรับการใช้วิธีสังเกต คือ ต้องสังเกตหลายๆ ครั้งในหลายๆ สถานการณ์ (การเรียน การทำงานตามลำพัง การทำงานกลุ่ม การเล่น การเข้าสังคมกับเพื่อน การวางตัว ฯลฯ) เมื่อมีเวลาผ่านไประยะหนึ่งๆ (2-3 สัปดาห์) จึงนำข้อมูลเหล่านี้มาเพื่อพิจารณาสักครั้งหนึ่ง

เครื่องมืออื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการสังเกต ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบบันทึกระเบียบสะสม เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้เก็บข้อมูลพฤติกรรมด้านต่างได้ดี เช่น ความคิด (สติปัญญา) ความรู้สึก กระบวนการขั้นตอนในการทำงาน วิธีแก้ปัญหา ฯลฯ อาจใช้ประกอบการสังเกตเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มั่นใจมากยิ่งขึ้น

ข้อแนะนำบางประการเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

(1) ก่อนสัมภาษณ์ควรหาข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนก่อนเพื่อให้การสัมภาษณ์เจาะตรงประเด็นและได้ข้อมูลยิ่งขึ้น

(2) เตรียมชุดคำถามล่วงหน้าและจัดลำดับคำถามช่วยให้การตอบไม่วกวน

(3) ขณะสัมภาษณ์ครูใช้วาจา ท่าทาง น้ำเสียงที่อบอุ่นเป็นกันเอง ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกปลอดภัย และแนวโน้มให้นักเรียนอยากพูด / เล่า

(4) ใช้คำถามที่นักเรียนเข้าใจง่าย

(5) อาจใช้วิธีสัมภาษณ์ทางอ้อมคือ สัมภาษณ์จากบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียน เช่น เพื่อนสนิท ผู้ปกครอง เป็นต้น

3. การตรวจงาน เป็นการวัดและประเมินผลที่เน้นการนำผลการประเมินไปใช้ทันทีใน 2 ลักษณะ คือ เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนและเพื่อปรับปรุงการสอนของครู จึงเป็นการประเมินที่ควรดำเนินการตลอดเวลา เช่น การตรวจแบบฝึกหัด ผลงานภาคปฏิบัติ โครงการ/โครงการต่างๆ เป็นต้น งานเหล่านี้ควรมีลักษณะที่ครูสามารถประเมินพฤติกรรมระดับสูงของนักเรียนได้ เช่น แบบฝึกหัดที่เน้นการเขียนตอบ เรียบเรียง สร้างสรรค์ (ไม่ใช่แบบฝึกหัดที่เลียนแบบข้อสอบเลือกตอบซึ่งมักประเมินได้เพียงความรู้ความจำ) งาน โครงการ โครงการงาน ที่เน้นความคิดขั้นสูงในการวางแผนจัดการ ดำเนินการและแก้ปัญหาสิ่งที่ควรประเมินควบคู่ไปด้วยเสมอในการตรวจงาน (ทั้งงานเขียนตอบและปฏิบัติ) คือ ลักษณะนิสัยและคุณลักษณะที่ดีในการทำงาน

ข้อแนะนำบางประการเกี่ยวกับการตรวจงาน

โดยปกติครูมักประเมินนักเรียนทุกคนจากงานที่ครูกำหนดขึ้นเดียวกัน ครูควรมีความยืดหยุ่นการประเมิน จากการตรวจงานมากขึ้น ดังนี้

(1) ไม่จำเป็นต้องนำชิ้นงานทุกชิ้นมาประเมิน อาจเลือกเฉพาะชิ้นงานที่นักเรียนทำได้ดีและบอกความหมาย / ความสามารถของนักเรียนตามลักษณะที่ครูต้องการประเมินได้ วิธีนี้เป็นที่เน้น “จุดแข็ง” ของนักเรียน นับเป็นการเสริมแรง สร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนพยายามผลิตงานที่ดี ๆ ออกมามากขึ้น

(2) จากแนวคิดตามข้อ 1 ชิ้นงานที่หยิบมาประเมินของแต่ละคน จึงไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น นักเรียนคนที่ 1 งานที่ (ทำได้ดี) ควรหยิบมาประเมินอาจเป็นงานชิ้นที่ 2, 3, 5 ส่วนนักเรียนคนที่ 2 งานที่ควรหยิบมาประเมินอาจเป็นงานชิ้นที่ 1, 2, 4 เป็นต้น

(3) อาจประเมินชิ้นงานที่นักเรียนทำนอกเหนือจากที่ครูกำหนดให้ก็ได้ แต่ต้องมั่นใจว่าเป็นสิ่งที่นักเรียนทำเองจริงๆ เช่น สิ่งประดิษฐ์ที่นักเรียนทำเองที่บ้าน และนำมาใช้ที่โรงเรียนหรืองานเลือกต่างๆ ที่นักเรียนทำขึ้นเองตามความสนใจ เป็นต้น การใช้ข้อมูล / หลักฐานผลงานอย่างกว้างขวาง จะทำให้ครูรู้จักนักเรียนมากขึ้น และประเมินความสามารถของนักเรียนตามสภาพที่แท้จริงของเขาได้แม่นยำยิ่งขึ้น

(4) ผลการประเมิน ไม่ควรบอกเป็นคะแนนหรือระดับคุณภาพ ที่เป็นเฉพาะตัวเลขอย่างเดียว แต่ควรบอกความหมายของผลคะแนนนั้นด้วย

4. การรายงานตนเอง เป็นการให้นักเรียนเขียนบรรยายหรือตอบคำถามสั้นๆ หรือ ตอบแบบสอบถามที่ครูสร้างขึ้น เพื่อสะท้อนถึงการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งความรู้ ความเข้าใจ วิธีคิด วิธีทำงานความพอใจในผลงาน ความต้องการพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

ตัวอย่างคำถามให้นักเรียนเขียนตอบสั้นๆ เพื่อสะท้อนความคิด วิธีการทำงานหรือบุคลิกภาพของนักเรียน

ตัวอย่างงานเขียน

ให้นักเรียนเลือกงานเขียนชิ้นที่นักเรียนต้องการให้ครูประเมินแล้วตอบคำถามต่อไป

(1) ทำไมเธอจึงเลือกงานชิ้นนี้ (มีอะไรเด่นกว่างานชิ้นอื่น)

.....

(2) จุดเด่นของงานชิ้นนี้คืออะไร

.....

(3) มีอะไรสำคัญเป็นพิเศษหรือไม่ ขณะที่เธอสร้างหรือเขียนงานชิ้นนี้อยู่

.....

(4) จากงานชิ้นนี้ เธอได้เรียนรู้อะไรบ้างที่เกี่ยวกับเรื่องการเขียน

.....

(5) ถ้าได้ทำงานชิ้นนี้ต่อ เธอจะทำอะไร

.....

(6) งานประเภทใดที่เธออยากเขียนเป็นชิ้นต่อไป

.....

(7) มีเทคนิคพิเศษหรือความสนใจอะไรบ้างที่อยากทดลองทำเกี่ยวกับงานเขียน

ชิ้นต่อไป

.....

(8) จะให้ระดับคะแนนผลงานนี้เท่าไรพร้อมทั้งบอกเหตุผลด้วย

.....

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 187-188)

5. การใช้บันทึกจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนผลงานนักเรียน โดยเฉพาะความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนจากแหล่งต่างๆ เช่น จากเพื่อนครู-โดยประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน (ประเมินเดือนละครั้ง)

จากเพื่อนนักเรียน-โดยจัดชั่วโมงสนทนา วิพากษ์ผลงาน (นักเรียนต้องได้รับคำแนะนำมาก่อนเกี่ยวกับหลักการ วิธีวิจารณ์เพื่อการสร้างสรรค์)

จากผู้ปกครอง-โดยจดหมาย / สารสัมพันธ์ที่ครู หรือโรงเรียนกับผู้ปกครองมีถึงกันโดยตลอดเวลา โดยการประชุมผู้ปกครองที่โรงเรียนจัดขึ้น หรือโดยการตอบแบบสอบถามสั้นๆ

ตัวอย่างคำถามสำหรับผู้ปกครองเพื่อสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านงานเขียนทุกชิ้นจากแฟ้มสะสมงานของนักเรียนที่เป็นเด็กในปกครองโดยดูทั้งโครงร่างต้นฉบับจริงตลอดจนความคิดเห็นของนักเรียนและครูที่ปรากฏอยู่บนชิ้นงาน ให้ผู้ปกครองสนทนากับนักเรียนก่อนแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- (1) งานชิ้นใดในแฟ้มงานที่ให้ข้อมูลเรื่องการเขียนของลูกท่านมากที่สุด
.....
- (2) งานชิ้นนั้นบอกอะไร
.....
- (3) “จุดเด่น” โนงานเขียนของลูกท่าน คืออะไร
.....
- (4) ท่านเห็นว่าลูกของท่านควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษในเรื่องอะไรบ้าง หากจะพัฒนาให้เขาเป็นนักเขียนต่อไป
.....
- (5) ท่านมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กคนอื่นๆ ในชั้นเรียนได้พัฒนาความเป็นนักเขียน
.....
- (6) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ
.....

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 187-188)

6. การใช้ข้อสอบแบบเน้นการปฏิบัติจริง ในกรณีที่ต้องการใช้แบบทดสอบ ขอเสนอแนะให้ใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติที่เน้นการปฏิบัติจริง ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 6.1 ปัญหาต้องมีความหมายต่อผู้เรียน และมีความสำคัญเพียงพอที่จะแสดงถึงภูมิความรู้ของนักเรียนในระดับชั้นนั้นๆ
- 6.2 เป็นปัญหาที่เลียนแบบสภาพจริงในชีวิตของนักเรียน

6.3 แบบสอบต้องครอบคลุมทั้งความสามารถและเนื้อหาตามหลักสูตร

6.4 นักเรียนต้องใช้ความรู้ความสามารถ ความคิดหลายๆ ด้านมา
ผสมผสาน และแสดงวิธีคิดได้เป็นขั้นตอนที่ชัดเจน

6.5 ควรมีคำตอบถูกต้องได้หลายคำตอบ และมีวิธีการหาคำตอบได้หลายวิธี

6.6 มีเกณฑ์การให้คะแนนตามความสมบูรณ์ของคำตอบอย่างชัดเจน

7. การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน แฟ้มสะสมงานหมายถึง สิ่งที่ใช้

สะสมงานของนักเรียนอย่างมีจุดประสงค์ อาจเป็นแฟ้ม กল্পอง แผ่นดิสก์ อัลบั้ม ฯลฯ ที่
แสดงให้เห็นถึงความพยายาม ความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ในเรื่องนั้นๆ หรือหลายๆ
เรื่อง การสะสมนั้นนักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา เกณฑ์การเลือก เกณฑ์การตัดสิน
ความสามารถ / คุณสมบัติ หลักฐานการสะท้อนตนเอง

การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานเป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้
ตามสภาพจริงที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง เพราะใช้การประเมินให้ผูกติด
อยู่กับการสอนและมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนที่ชัดเจน

วิธีการประเมินตามสภาพจริงที่ได้กล่าวแล้วนั้น การที่จะได้มาซึ่งผลการ
เรียนรู้ที่แท้จริงของนักเรียน ครูควรใช้วิธีการเก็บข้อมูลหลายๆ วิธีผสมผสานกัน เพื่อให้ได้
ข้อมูลที่หลากหลาย ครอบคลุมพฤติกรรมทุกด้านและมีจำนวนมากเพียงพอที่จะ
ประเมินผลที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนอย่างมั่นใจหลักเกณฑ์ วิธีการให้คะแนนตามแนวทางการ
ประเมินตามสภาพจริง

การให้คะแนน

หลักเกณฑ์และวิธีการให้คะแนนตามแนวทางของการประเมินตามสภาพจริง
ของนักเรียน ทำได้ใน 2 แนวทาง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,
2540, หน้า 12-14) ดังนี้

แนวทางที่ 1

ให้คะแนนในลักษณะภาพรวม เป็นการให้คะแนนในความหมายว่า
คะแนนนั้นเป็นตัวแทนความประทับใจในผลงานทั้งหมดรวมทุกด้านแล้ว มักใช้กับเครื่องมือ
วัดประเมินผลที่เป็น Authentic Test

ตัวอย่างการให้คะแนนในลักษณะภาพรวม

ตัวอย่างที่ 1 กำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนคิด แล้วให้ตอบพร้อมอธิบาย

วิธีการคิด

เกณฑ์การให้คะแนน

- 0 = ไม่ตอบหรือตอบไม่ถูกและอธิบายวิธีคิดไม่ได้
- 1 = ไม่ตอบ แต่แสดงวิธีคิดเล็กน้อย วิธีคิดมีแนวทางจะนำไปสู่คำตอบได้
- 2 = ตอบผิดแต่มีเหตุผลหรือเกิดจากการคำนวณผิดพลาด แต่มี

แนวทางไปสู่คำตอบที่ชัดเจน

- 3 = คำตอบถูก เหตุผลถูกต้อง อาจมีข้อผิดพลาดบ้าง
- 4 = คำตอบถูก แสดงเหตุผลถูกต้อง แนวคิดชัดเจน

ตัวอย่างที่ 2 ใช้แนวคิดคล้ายการประเมินแบบอิงกลุ่ม คือ แบ่งงานนักเรียน

ออกเป็น 3 กอง

- กองที่ 1 งานที่มีคุณภาพพิเศษ
- กองที่ 2 งานที่ได้รับการยอมรับ
- กองที่ 3 งานที่ไม่ได้รับการยอมรับ

แบ่งงานแต่ละกองออกเป็น 2 ระดับ แต่ละกองจะได้ระดับคะแนนเป็น

5-6, 3-4, และ 1-2 ตามลำดับ พร้อมทั้งอธิบายลักษณะงานแต่ละกอง สำหรับงานที่แสดงว่าไม่ได้ใช้ความพยายามเลยให้ "0" คะแนน

แนวทางที่ 2

ให้คะแนนในลักษณะวิเคราะห์งานเป็นส่วนย่อย เป็นการแตกย่อย

ผลลัพธ์ของงานหนึ่งๆ ออกเป็นหลายๆ ด้าน เพื่อวิเคราะห์ระดับความสำเร็จแต่ละด้าน ในงานนั้น ของนักเรียน ข้อมูลมีประโยชน์มากต่อการพัฒนาการเรียนการสอน มักใช้ประเมินแฟ้มสะสม

ตัวอย่างข้อสอบและวิธีการให้คะแนนในลักษณะวิเคราะห์งานเป็นส่วนย่อย

การประเมินภาพวาด (ศิลปะศึกษา) (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540, หน้า 17 อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2537)

การจัดองค์ประกอบ

1. คะแนน องค์ประกอบภาพน้อยหรือมากเกินไป เนื้อหาไม่ตรง จุดมุ่งหมายระยะภาพมีระยะเดียวคะแนน องค์ประกอบภาพกระจายจนไม่มีจุดเด่น ระยะภาพผิดขนาดในบางส่วนคะแนน ภาพมีความสมดุล จุดเด่นภาพชัดเจน เหมาะสม มีการใช้ระยะภาพใกล้ – ไกล นำสายตาไปยังจุดเด่น

การผสมสี

1. คะแนน ปีบสีจากหลอด ระบายบนกระดาษเลข และไม่สามารถผสมสีได้ตามต้องการคะแนน ใช้จานสีในการผสมสี แต่สีเหลวหรือข้นเกินไป

2. คะแนน ผสมสีได้เหมาะสมและใช้สีได้ใกล้เคียงความจริง ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป วิธีการให้คะแนนตามแนวประเมินตามสภาพจริง เน้นที่การให้ข้อมูลที่สามารถบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความรอบรู้ของนักเรียนว่ามีลักษณะอย่างไรและความสำเร็จหรือความรอบรู้ในระดับที่แตกต่างกันนั้น มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร ไม่ใช่ให้ความหมายเพียงแค่การได้ / ตก หรือ ผ่าน / ไม่ผ่าน หรือระดับของการผ่านเท่านั้น นอกจากนี้การนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์ด้านการตัดสินผลการเรียนก็มีความสำคัญเป็นอันดับรองจากการนำไปใช้เพื่อพัฒนานักเรียนและตัวครู

ใบงานที่ 7

คำชี้แจง

1. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แล้วเลือกประธาน และเลขานุการกลุ่ม
2. ให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม บันทึกผลการศึกษาลงในใบงานตนเอง
3. ให้ประธานกลุ่มดำเนินการสรุปผลการศึกษาไปความรู้ที่สมาชิกแต่ละคน บันทึก แล้วนำมาสรุปเป็นฉบับของกลุ่ม
4. ให้กลุ่มส่งตัวแทน นำเสนอผลการสรุปใบงานกลุ่ม หน้าห้องฝึกอบรม

ประเด็นที่ศึกษา

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง
3. การวิจัยในชั้นเรียน

การวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด ในการวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัด
สาระสำคัญ
ตัวชี้วัด
.....
คุณลักษณะ
สมรรถนะสำคัญ
คุณลักษณะอันพึง ประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบบันทึกการส่งงาน หน่วยที่ 5

คำชี้แจง

1. ผู้ประเมิน ประเมินจากการส่งงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง รายการประเมิน
2. สรุปผลการประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน			ผลการประเมิน	
		ได้ 3 ประเด็น (3=ดี)	ได้ 2 ประเด็น (2=พอใช้)	ได้ 1 ประเด็น (1=ปรับปรุง)	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การผ่าน กลุ่มที่ผ่านต้องได้คะแนน ไม่น้อยกว่า 2 คะแนน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ทุกคนมีความสุขในการอบรม

ทุกคนตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย

บรรยากาศของการอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม